

GORENJSKA

Leto: XI - ISSN - 1581-615X

April 2010 • Številka 3

Za vas beležimo čas

Gorenjski Glas

Po kuhinjo VEDNO V LESNINO KRANJ IN JESENICE

GRATIS
kuhinjski aparati

- KUHALNA PLOŠČA
- PEČICA
- HLADILNIK
- NAPA

kuhinja **SPACE**

pomivalno korito za doplačilo

€ **999⁹⁰**

GRATIS
kuhinjski aparati

- KUHALNA PLOŠČA
- PEČICA
- HLADILNIK
- NAPA

kuhinja **PRIMA**, barva: javor

pomivalno korito za doplačilo

€ **699⁹⁰**

jedilnica **CLASIC**
miza + 6 stolov, hrast

**MASIVEN
LES**

€499⁹⁰

€ **229⁹⁰**

GRATIS
kuhinjski aparati

- KUHALNA PLOŠČA
- PEČICA
- HLADILNIK
- NAPA

kuhinja **MYSTIC**
275 x 225 cm

BREZPLAČEN prevoz*

MOŽNOST DOKUPA
DODATNIH ELEMENTOV

visoki sijaj

pomivalno korito za doplačilo

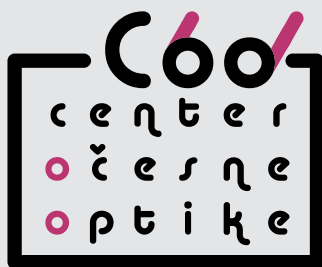
€ **1.190**

lesnina

KRANJ Staneta Žagarja 67
Delovni čas: pon.- pet. 9⁰⁰ - 20⁰⁰, sobota 9⁰⁰ - 18⁰⁰

JESENICE Cesta železarjev 4b
Delovni čas: pon.- pet. 9⁰⁰ - 20⁰⁰, sobota 8⁰⁰ - 13⁰⁰

pregledi in kontrola vida

- KOREKCIJSKA OČALA
- SONČNA OČALA
- ŠPORTNA OČALA
- KONTAKTNE LEČE IN
TEKOČINE ZA LEČE

- * OKULISTIČNI
PREGLEDI VIDA
- * IZDELUJEMO ŠPORTNA
IN SONČNA OČALA
Z DIOPTRIJO
- * POSEBNE UGODNOSTI
ZA UPOKOJENCE
- * PONUDBA OČAL
NA RECEPT
BREZ DOPLAČILA

Center očesne optike. Center korekcijskih in sončnih očal ter kontaktnih leč. **Vaš center!**

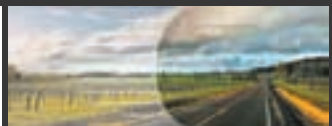
**Obiščite nas ob krožnem
križišču v Naklem**

Kranjska cesta 24, Naklo,
tel.: 04/595 13 14, GSM:040/ 87 37 20

DELOVNI ČAS: med tednom 8:30 - 18.30,
sobota 9.00 - 12.00, nedelje in prazniki
zaprto

C.O.O. d.o.o., Kranjska cesta 24, 4202 Naklo

SERENGETI®
EYEWEAR
the world's finest driving sunglasses

Najboljša sončna očala na svetu za varno vožnjo.
Za vas v centru očesne optike.

SERENGETI

OBČINA ŠKOFJA LOKA

informacije: www.skofjaloka.si

III. MEDNARODNA KONFERENCA

MESTO ZA MLADE -
MLADI ZA MESTO

EUROPE 4 CITIZENS

PARTNERSKA MESTA:

Carlow (Republika Irska)
Freising (Nemčija)
Maasmechelen (Belgija)
Medicina (Italija)
Tabor (Republika Češka)
Varaždin (Hrvaška)

V SODELOVANJU:

Gorenjski glas
Freising d. o. o.
Radio Sora
Media TV

ŠKOFJA LOKA
6.–9. MAJ 2010

Najbolj obiskan plesni spektakel na svetu!

LJUBLJANA | HALA TIVOLI

ČETRTEK, 13. MAJ | PETEK, 14. MAJ | ob 20h
2010

Predprodaja vstopnic: PETROL servisi | BIG BANG | KOMPAS | HIŠA VSTOPNIC – CITYPARK
Internetna prodaja: WWW.EVENTIM.SI | WWW.VSTOPNICE.COM | INFO: 01 / 420 5000

Vključujemo
vse vaše želje

Elektro Gorenjska, d.d., Ul. Minka Vahnova 3a, 4000 Kranj, www.elektro-gorenjska.si

V Elektru Gorenjska svojim odjemalcem nudimo kakovostno in cenovno ugodno dobavo električne energije. Zagotavljamo prilagodljivost, hiter servis in sodobne storitve, ki iz dneva v dan vključujejo vse več želja.

Vstopate na lastno odgovornost

V Fužine namreč, vsaj tako je bilo sporočilo enega od grafitov v tej ljubljanski soseški. Vas je že strah vstopiti, čeprav še pogledali niste, kako tam živijo?

"Mi, ki živimo u Fužinama, smo stigmatizirani - gledajo nas kot deveto čudo in mislijo, da se vsak dan streljamo in zabadamo z noži. Ne vedo, da so Fužine prijazno, zeleno, urejeno naselje s čisto normalnimi ljudmi. Pestrost prebivalstva nas uči strpnosti in nam odpira uvid v druge kulture. Zato vas zelo lepo prosim, da enkrat tudi v Gorenjskem glasu objavite lep in prijazen zapis o Fužinah in njenih prebivalcih. Pripravljena sem vam pomagati pri tem." Sporočilo je poslala stanovalka ljubljanske soseške Fužine **Ester Srdarev** na Gorenjski glas. In vzbudila zanimanje. Nenazadnje je od kranjske Planine do ljubljanskih Fužin pol ure vožnje z avtom in med soseškama bi našli marsikatero podobnost. Če ne drugje, v predsodkih ljudi.

"V Nove Fužine, v ljubljansko četrt v četrtini skupnosti Moste, smo se z družino preselili za novo leto 1982, ko so blokovsko naselje šele dobro začeli graditi. Vrtali so dneve in noči, bile smo same mlade družine. Vsi smo bili enaki, vsi brez denarja, vsi s kopicico majhnih otrok. Takšna je bila soseška, ko smo se preselili: s silno voljo po življenju in po ustvarjanju. Z možem sva ob vselitvi pričakovala tretjega otroka," se spominja gospa Ester, ki je iz majhnega Knežaka prišla v veliko Ljubljano študirat na Filozofsko fakulteto, kjer je spoznala bodočega moža, Dalmatinca, ki je študiral metalurgijo. Ostala sta v prestolnici. "Dom s štirimi otroki sva si ustvarila v Fužinah, v bloku na Trgu oktobrske revolucije, ki se je po osamosvojitvi Slovenije preimenoval v Bro-

darjev trg po arheologu in paleontologu Srečku Brodarju. Z novogradnjami smo dobili še Marinkov trg, ki se zdaj imenuje Preglov trg po pisatelju Ivanu Preglju, ter Leninov trg, ki se po letu 1991 imenuje Rusjanov trg po pionirju letalstva Edvardu Rusjanu. Vse, kar je dišalo po prejšnjih časih, so izbrisali. S tem so nam naredili predvsem veliko stroškov, ker je bilo treba vse dokumente zamenjati. Povem pa vam, da se je enako živelo na Trgu oktobrske revolucije, kot zdaj na Brodarjevem trgu," doda gostiteljica.

Fužine so imele odlične predispozicije za gradnjo; dobro nosilnost tal in niz-

ko poselitvev. Zaradi tega segajo prvi načrti za gradnjo soseške že v leto 1958. Prva faza gradnje (od štirih) se je nato začela šele leta 1977/1981. Veliko blokovsko naselje sedanje župnije Ljubljana Fužine je tako nastajalo po letu 1980. Fužine so eden zadnjih družbeno načrtovanih prostorskih ureditev, vsekakor pa so zagotovo največje. Nove Fužine se raztezajo na 61 hektarih in v njih po ocenah iz leta 2000 živi najmanj 18 tisoč ljudi. Z uradno poselitvijo 385 prebivalcev na hektar, neuradna pa je še malo višja, so najgostejše poseljeno območje v celotni Sloveniji.

Ester Srdarev (na sliki) je novinarko in fotografkinjo Gorenjskega glasa povabila na ogled Fužin. Posnetek je nastal na sprehajalni poti ob Ljubljani.

Moje otroke so vzgojile fužinske vzgojiteljice

"V fužinskem vrtcu je bilo ogromno otrok, še pritično stanovanje v enem bloku so preuredili v vrtec. Meni so otroke "vzgojile" fužinske vzgojiteljice in sem jim neskončno hvaležna za to. Moji otroci so obiskovali tudi fužinsko Osnovno šolo Martina Krpana, kot se šola imenuje danes. Otrok je bilo v nekem obdobju toliko, da so imeli tri izmene, in še danes se ne morem načuditi temu, kako so učiteljice vse to zmogle. Enajst prvih razredov in vse je funkcioniralo. Kljub temu sem ves čas poslušala, ja v kakšno šolo pa hodijo tvoji otroci, ali bodo sploh kaj znali, le kakšno podlago bodo imeli za srednjo šolo. Še v službi so mi nekaj časa govorili, pa ja ne boš dala otrok v fužinsko šolo. Zakaj ne bi, sem vprašala. Šolo imam pred blokom, pa jih bom zaradi napačnih predstav vozila nekam v mesto ali puščala zjutraj na avtobusni postaji?! Vsi moji štirje otroci so dokončali gimnazije in noben ni imel večjih problemov. Vsi so šli naprej na fakulteto in danes mirno še enkrat povem: fužinska šola jim je dala odlično podlago." In kako je z nasiljem v šoli? "Saj je bila kakšna kraja in otroci so se tudi stopili, pa mi povejte, na kateri šoli se ne. Da bi otroci izvajali tako nasilje, da bi temu lahko rekli kriminal, pa definitivno ne," je odločna. **Toni Anžlovar**, Esterin zet, ki smo ga srečali na sprehodu, je

povedal, kako je kaj v tej isti šoli danes: "Šola je še vedno odlična, to lahko zatrdim, ker sem v Svetu staršev in sem tudi njihov nekdanji učenec. Hujši prekršek v zadnjem času, za katerega vem, je bil, da je nek učenec vrgel petardo v straniščno školjko. Verjetno bi si še najbolj zaslužil dve po riti, da tega ne bo več počel. Ugled šole pa se ne meri na izoliranem primeru, ampak po tem, da so eko šola, fit šola, da imajo veliko dobrih idej in projektov." Pred nekaj leti je šolo obiskal princ Charles.

Gospa Ester nadaljuje: "Moja hčerka se je odločila za Šubičevo gimnazijo, ker ji je ustrežal program. Prišla je v elitni razred, v katerem so bili otroci iz meščanskih družin, otroka dveh poslancev, otrok ministra ... Ko so se predstavljali in ko so slišali, da je ona s Fužin, so jo pogledali in sošolec jo je vprašal "a ti si iz Fužin, tam se pa streljate". Hči je imela verjetno tak občutek kot jaz in je to sprejela kot igro. Je rekla, pri nas se stalno streljamo, stalno teče kri. In jo je vprašal naprej, če sploh upa sama peš po Fužinah in je odvrnila: "Ne, moj očka gre vedno z mano. Nikamor ne grem sama. Še na oknih stanovanja imamo zaradi lastne varnosti blindirana stekla." In so verjeli. Kljub temu, da je bilo njeno pripovedovanje močno karikirano, so res verjeli, da je tako. Zaradi prizvoka oziroma načina, kako so to spraševali, je ona vedno govorila "sem iz Fužin." Mi celo pravimo "Sem iz Fužina.""

Naslovnica: Pred prazniki
Foto: Tina Dokl

MOJA GORENJSKA JE
PRILOGA ČASOPISA

Gorenjski Glas

Gorenjski glas je osrednji gorenjski časopis, ki pokriva širše območje Gorenjske. Je časopis z bogato tradicijo, saj neprekinjeno izhaja že od leta 1947, njegovi zametki pa segajo v daljše leto 1900. Kot poltednik izhaja ob torkih in petkih, v nakladi 22 tisoč izvodov. Je neodvisen, politično uravnotežen časopis z novicami, predvsem z vseh področij življenja in dela Gorenjcev, pa tudi širše. Pišemo o vsem, kar ljudi zanima, ali kot pravimo: Gorenjski glas za vas beleži čas. V dobrem in slabem. V veselju in žalosti. Za vas sprašujemo, kaj je novega. Zaradi vas zastavljamo tudi neprijetna vprašanja. Morda vas kdaj kaj naučimo. In seveda poskrbimo za sprostitvev in zabavo. Samo zaradi vas predemo misli. Naglas. Časopis dopolnjujemo z brezplačnimi prilogami, kot so Moja Gorenjska, Kranjčanka in Ločanka, ter ob koncu leta z letopisom GORENJSKA - darilom pred božično-novoletnimi prazniki.

Če vas poleg branja Moje Gorenjske zanimajo tudi novice z vse Gorenjske, vas vabimo k naročilu na časopis Gorenjski glas. Kot novemu naročniku vam bomo prve tri mesece časopis prinašali brezplačno (če boste naš naročnik vsaj eno leto) in vas presenetili z darilom ter z drugimi ugodnostmi.

Dobrodošli v družbi naročnikov Gorenjskega glasa.

MOJA GORENJSKA, ISSN 1581-615X, izhaja kot priloga poltednika Gorenjski glas, v nakladi 80.000 izvodov. Ustanovitelj in izdajatelj: Gorenjski glas, d. o. o., Kranj, Bleiweisova cesta 4, 4000 Kranj. Odgovorna urednica: Marija Volčjak, uredništvo: Gorenjski glas, vodja oglašnega trženja Mateja Žvižaj. Priprava za tisk Gorenjski glas, d. o. o., Kranj. Tisk: Delo, d. d., Tiskarsko središče. Distribucija: Pošta Slovenije, d. o. o., Maribor. Uredništvo, naročnine, oglasno trženje: Bleiweisova cesta 4, Kranj, telefon: 04/201-42-00, telefax: 04/201-42-13. E-pošta: info@g-glas.si, mali oglasi: telefon 04/201-42-47. Delovni čas: ponedeljek, torek in četrtek od 8. do 17. ure, sreda od 8. do 18. ure, petek od 8. do 14. ure, sobote, nedelje in prazniki zaprti. MOJA GORENJSKA, številka 3, april 2010 je priloga 33. številke Gorenjskega glasa, ki je izšla 28. aprila 2010.

Med bloki je veliko prostora za zelene in cvetoče nasade, za drevje. Tako kot povsod pa se tudi v tej soseski soočajo s premalo parkirnih mest.

Grajski park so očistili, nekaj je še predmetov v njem, ki spominjajo na bogato dediščino.

O Fužinah z malce sarkastičnim tonom Toni Anžlovar približe: "Zdaj, ko bomo šli naokrog po soseski, sklonite glavo in nikogar ne glejte v oči. Je zelo nevarno." V resnici sta Toni in njegova soproga kupila stanovanje ravno v Novih Fužinah. "Res da je bilo stanovanje leta 2001 cenejše, kot na primer manjše stanovanje v Šiški. Danes ni več take razlike, drugod se stanovanja zelo ceni, v Fužinah le minimalno. Tudi sicer ne bi šel drugam. V treh minutah smo z družino na deželi, v šestih minutah v gozdu. V bližini je Golovec. Kaj dosti več kot pet minut s kolesom do centra mesta tudi ne potrebuješ. Smo kot majhno mesto sredi velikega mesta, vsako jutro na poti do vrtca in šole srečam vsaj deset ljudi, ki jih poznam."

Pustite upe vse, ki ste vstopili

To so besede, vzete iz Dantejevega pekla (*Lasciate ogni speranza voi che entrate*) in so služile za grafit v Fužinah, dokler ga niso izbrisali. Grafitov je več, ti, ki smo jih opazili prejšnji teden na sprehodu na steni košarkarskega igrišča, so bili umetniško dovršeni. Nobenih žaljivk.

Je preveč, če rečemo, da so Fužine v glavah ljudi geto? "Ne bi rekla, da so geto. Niti ne bi rekla, da smo bili Slovenci potem, ko so se začele naseljevati družine drugih narodnosti iz republike nekdanje Jugoslavije, kdajkoli ogroženi. Vsaj jaz tega nisem nikoli čutila. Ja, prišli so novi ljudje s svojimi navadami, prišle so bakice ... Bili so

tudi kregi, nenazadnje so naši južni sosedje še bolj temperamentni kot Slovenci. Ne vem pravega vzroka, od kje je vse to prišlo. Oh, tam živi pa toliko južnjakov ... pa so začeli govoriti. Sosesko je zelo zaznamoval strelski obračun med skupinam, po domače tolpa na bencinski črpalki v devetdesetih letih prejšnjega stoletja. Naslovnice na prvih straneh časopisov so imele velike naslove *Revolverški obračun na Fužinah*. Istočasno so se streljali tudi v Murglah in je bila samo novička V Murglah odjeknili strelji. Kako me je to razlikovanje pojezilo. Jezna sem bila tudi zaradi tega, ker ti, ki so bili pri obračunu, sploh niso bili Fužinci," pravi Ester Srdarev.

Toni nadaljuje: "Fužine so bile načrtno poseljene z "gastarbajterji", jugoslovanska politika je želela čim bolj premešati narode. Službe so bile, vse je bilo ..." in razmišlja dalje: "Verjetno mladina iz Fužin želi, da bi živeli kot v getu, ker je danes to popularno, ker gledajo po televiziji MTV, ko temnopolti pevci repajo, imajo zlate zobe, vozijo velike Mercedese. Identificirajo se z njimi, v resnici pa živijo v lepi slovenski vasi, kjer rastejo drevesa, cvetijo rožice ... Poleti se v večernih urah pod bloki dobiva mladina. Žurirajo. To je ves "underground" v soseski, za katerega vem in če temu lahko sploh tako lahko rečemo. Da bi se pa dogajal organiziran kriminal, da bi koga izsiljevali, pa ne poznam primera. Enkrat samkrat sem imel dogodek, pa je tega več kot deset let nazaj in za katerega nisem sploh vedel, da je potencialno

nevaren. Bilo je zvečer, izstopil sem iz avtobusa. Trije fantje so se postavili pred mano in me direktno gledali v oči. Pogledal sem jih in jih vprašal, kaj je. Niso odgovorili in šel sem naprej. Pa sem se še enkrat obrnil in vprašal, če lahko kako pomagam. Pa spet niso nič rekli in sem šel proti domu. Šele skavti so mi potem povedali, da bi se lahko končalo tudi drugače. Verjetno so mi dali mir, ker nisem pokazal nobenih čustev, niti strahu. In še nekaj opažam: tudi droga ni več tiso, kar je bila. Danes se preprodajalci pripeljejo že z avtomobili. Pa ne samo v Fužine."

Fužinski grad

Grad Fužine je dobil ime po ljubljanskih fužinah, to je obratih za predelavo železa, ki so bili v njegovi okolici. Po njih se imenuje tudi zaselek in novo zgrajena četrt mesta - Fužine. Postavitev gradu sta financirala Vid Khisl in njegov sin Janž. Zgrajen je bil na levem bregu Ljubljance, ob prehodu čez reko med leti 1528 in 1557 v renesančnem slogu. Pred gradom je bil razsežen park. Njegovo podobo ali okolico so upodabljali slovenski slikarji, nastopa tudi v Prešernovi glosi: *Lani je slepar starino še prodajal, nosil škatle, meril platno, trak na vatile, letos kupi si grajšino*.

Okrog leta 1900 so na brzicah ob gradu postavili jez in hidroelektrarno. Lastniki gradu so se menjali, v tridesetih letih 20. stoletja je Papirnica Vevče v gradu uredila stanovanja za delavce, od leta 1990 je grad v upravljanju Arhi-

Prijetno preseneča lep pogled iz strani reke Ljubljanice na sosesco in naprej proti hribom. Na sliki desno je fužinski grad. Človek iz ceste dobi napačen občutek, da so Fužine en sam beton. "Glede na opažanja policistov Policijske postaje Ljubljana Moste, ki pokrivajo območje Fužin, omenjeno območje v povprečju, glede na ostala območja ne izstopa po številu kaznivih dejanj, prekrškov Pri tem je potrebno upoštevati tudi dejstvo, da na območju Fužin prebiva okoli 25 tisoč ljudi," je sporočila Maja Adlešič, tiskovna predstavnica Policijske uprave Ljubljana.

tekturnega muzeja Ljubljana in od tedaj je sistematično urejen po spomeniškovarstvenih načelih. "V gradu je stalna Plečnikova razstava, so prireditve in koncerti," je dopolnila gospa Ester. Grajski park so očistili, nekaj je še predmetov v njem, ki spominjajo na bogato dediščino.

Na sprehodu po soseski smo šli tudi mimo župnišča. Župnijo Ljubljana Fužine so ustanovili šele leta 1988. Po velikosti gotovo sodi med najmanjše, saj jo brez težav podolž prepešate v vsega četrt ure. Toda v strnjem stanovanjskem naselju, ki ga obsega, živi za celo mesto ljudi, tako da je župnija med največjimi po številu prebivalcev. Župnik **Simon Kvaternik** je tukaj od avgusta lani, prišel je iz vaškega okolja in pravi: "V mestnem okolju je manj kontaktov z ljudmi in ni tradicionalnega srečevanja izven bogoslužnih trenutkov. Več je individualizma, kar

je po svoje tudi prednost, ker je človek manj ujet v tradicionalne forme. Če me je kaj strah? V Fužinah prav nič, sem pa leto dni živel v Neaplju. Tam me je bilo pa res strah."

Fužine, kot jih vidi Ester

"Soseska je prijazna, vesela, zelena, so razmerno čista in urejena. Imamo vso infrastrukturo: dve osnovni šoli, srednjo šolo, zdravstveni dom, zasebne zdravstvene ordinacije, dom starejših občanov, tri velike centre "najboljšega sosedu", banko, pošto, knjižnico, veliko gostinskih lokalov, picerije in gostilne, veliko majhnih butičnih trgovin, cvečličarne, frizerske in lepotilne salone, Ljubljano in sprehajalno pot ob njej, v bližini hrib Golovec in Pot spominov in tovarštva... Imamo torej vse, kar potrebujemo za normalno življenje," poudari Ester Srdarev, Toni Anž-

lovar pa doda: "Podjetja so donirala v prenavo otroških igrišč. Po celi soseski jih preurejajo."

Fužinski dan imajo 25. maja pod imenom Sosed sosedu sosed. "To je zelo odmeven dogodek, na katerem prikazemo kulturo, običaje, kulinariko različnih narodov. Postavimo stojnice, sodelujoči zaplešejo v narodnih nošah. Tudi fužinski odrasli skavti se menimo, da bi na enem vseslovenskem srečanju odraslih skavtov, ki jih imamo dvakrat na leto, skavte povabili k nam v Fužine. Da bi jim pokazali, kaj vse imamo in da nam je lepo. Srečanje bi poimenovali Vstopate na lastno odgovornost, ker nas te besede malo bolijo," predstavi idejo sogovornica in zaključiti z besedami: "Nikoli nisem razmišljala o tem, zdaj grem pa po Fužinah. Tu sem doma."

Suzana P. Kovačič / Foto: Tina Dokl

Posnetek je ujet na fasadi šole, v kateri so gostili princa Charlesa.

Kdo je ukazal poboje?

Spet je pred nami maj, za številne najlepši mesec v letu, čas cvetočih šmarnic, mladosti in vsega lepega. A hkrati je to mesec, ob koncu katerega se je leta 1945 začel izvajati največji zločin v slovenski zgodovini, pobjo dvanajst tisoč domobrancev. Po petinšestdesetih letih še vedno ne vemo, kdo ga je ukazal in zakaj?

Miha Naglič

No, seveda, ve se, kdo, brez njegove vednosti in soglasja bi se to ne moglo zgoditi. Ko je maršal Tito maja 1945 z balkona ljubljanske univerze nagovoril velikansko množico, zbrano pod njim na Kongresnem trgu, je med drugim izrekel tudi te besede: "Kar se tiče onih izdajalcev, ki so v državi sami, v vsakem narodu posebej, je to stvar preteklosti. Roka pravice, roka maščevalka našega ljudstva je že dosegla ogromno večino, a samo manjšemu delu izdajalcev se je posrečilo pobegniti pod okrilje pokroviteljev zunaj naše dežele. Ta manjšina ne bo nikdar več gledala naših divnih planin, naših cvetočih polj. Če bi se to vendarle zgodilo, bo trajalo zelo kratek čas ..." Te besede, ki so bolj pesniške kot sodniške, so bile izrečene 26. maja in gotovo ni naključje, da so začeli prav v tistih dneh z one strani Karavank voziti vlak, polni "izdajalcev". Vagoni so bili tesno zaprti, a skozi kako špranjo so potniki še lahko ugledali "naše divne planine" in v maju "cvetoča polja". A bilo je zadnjič, v naslednjih dneh in tednih so končali v Hadu hudih jam ...

To so dejstva, ki jih poznamo. Še vedno pa ne vemo, ali je bila kaka pravna podlaga za to dejanje? Ali vsaj politični sklep in kdo ga je sprejel? Uradno se o tem v tej državi še vedno ne ve nič. Za Tita se ve, da je umrl 35. maja 1980, v glavnem mestu doline šentflorjanske, v Beogradu pa je nekaj dni pozneje doživel enega najbolj veličastnih pogrebov na tem svetu, počiva v mavzoleju,

kot kak cesar - kar je pravzaprav tudi bil. Po njegovem ukazu pobiti niso čakali niti sodbe niti pogreba niti groba. Prikrajšani so bili za elementarno spoštovanje do mrtvih, ki je eden od temeljev vseh človeških kultur in civilizacij ... No, rekli smo, da bomo skušali iskati tudi formalni odgovor na vprašanje, kdo jih je ukazal pobiti. Sovjetska zveza je že v času Gorbačova objavila dokument (glej http://en.wikipedia.org/wiki/Katyn_massacre), ki ga je 5. marca 1940 sestavil Berija, šef NKVD, čez njegov natipkani tekst pa so (od zgoraj navzdol) veliki lastnoročni podpisi Stalina, Vorošilova, Molotova in Mikojana, članov politbiroja vsemo-gočne kompartije. Podpisani so čez besedilo, v katerem jim Berija predlaga izvensodno likvidacijo zajete poljske oficirske in intelektualne elite, ki se je aprila 1940 tudi izvršila, v Katinskem gozdu. Ker je bil pobjo vrnjenih jugoslovanskih kolaborantov izvršen po enakem modelu, bi pričakovali, da je tak dokument tudi v jugoslovanskih arhivih. Ga bomo kdaj videli?

Za zdaj vemo le to, kar je napisal eden od ustanoviteljev OF in to si lahko preberemo v eni najbolj branih knjig aprila in maja 2010: **Edvard Kocbek, Osebni dosje št. 584**, avtor knjige **Igor Omerza**. "Moj intervju /z Borisom Pahorjem, objavljen marca 1975 v Trstu/ je častno dejanje človeka, ki bi rad svoje soborce pripravil do tega, da skupno obžalujemo dejanje, ki so ga sklenili Kardelj, Kidrič, Marinko, Maček in B. Kraigher /.../ in z

njim storili najhujše dejanje v vsej slovenski zgodovini." Tako v Kocbekovem osebnem dnevniku, 17. aprila 1975, dan pozneje pa še tole: "Tone /duhovnik Anton Trstenjak, Kocbekov prleški rojak/ mi je povedal zaupen podatek (dobil ga je od razgledanega človeka), da je pri sklepu politbiroja o usodi slovenskih domobrancev najbolj ostro, odločno in tako rekoč najbolj ekskluzivno sodelovala Šentjurčeva /Lidija/, nihče drug ni hotel te odgovornosti prevzeti nase tako samo po sebi razumljivo kakor ta ženska." (Mimogrede: tisti, ki so bili na Kocbekovem pogrebu, so videli, kako je imenovana tovarišica "jokala kot dež"; očitno jo je zlomila lastna vest.)

Imena tistih, ki so zapečatili usodo dvanajst tisoč slovenskih domobrancev, so torej znana: Maršal ter peterica slovenskih tovarišev in ena tovarišica, sedem oseb z imenom in priimkom, vsi so že pokojni. A to vemo po pričevanju njihovega soborca iz Tovarišije; v državi, ki se ima za pravno, bi morali imeti o dejanju, ki velja za "najhujše v slovenski zgodovini", tudi uradni dokument! Rusija ga je objavila, Slovenija ne. Se bomo maja 2010, ko se bomo spominjali 30-letnice Titove smrti in ko se bomo vozili in hodili med našimi cvetočimi polji in hkrati pogledovali na naše divne planine, sredi eksplozije življenja spomnili tudi na tem(elj)no dejstvo, da zločinsko umorjeni še vedno čakajo na svojo pravico?

Miha Naglič

Kdo je ukazal poboje?

Mesto na stičišču petih dolin

Železna Kapla je največji kraj v dolini Bele/Velach. Kraj je najjužnejši trg v Avstriji, ki je bil prvič kot "Villa Capella" omenjen že v 11. stoletju. V srednjem veku je bila

Železna Kapla pomembna točka na tovarni poti čez Jezersko na Kranjsko, kamor so prodajali svinec in železo, nazaj pa so se vračali s soljo.

Za Železno Kaplo, ki ima kot edina občina na Koroškem slovenskega župana Franca Jožefa Smrtnika iz bližnjih Kort, je živahna zgodovina. V občini še veliko prebivalcev govori slovensko, pa tudi sicer lahko srečamo dvojezičnost na vsakem koraku. Kapla z okolico želi po zaprtju tovarne celuloze na Rebrci/Rechberg in izgubi številnih delovnih mest hitreje napredovati in zaustaviti izseljevanje iz doline. Poleg kmetijstva in gozdarstva, ki sta vir preživetja na številnih gorskih kmetijah, je priložnost turizem. Terme dobro poslujejo in zagotavljajo delo skoraj devetdesetim domačinom. Hotel Obir, ki je že nekaj let zaprt, je dobil novega lastnika, ki obljublja obnovo in vnovič-

no odprtje. V sami Železni Kapli in v petih dolinah, ki se stekajo v kraju, so številne turistične znamenitosti: Korte/Troegern z naravnim parkom, Obirsko/Ebriach z znamenitimi Obirskimi jamami, nad 2000 metrov visoki Obir, Peca s smučiščem na koroški in slovenski strani, ki se dviga nad Podjuno, itd. V Kapli in okolici je nekaj domačih gostiln: na primer Podobnik in Pri Lotte v Kapli, pri Kovaču na Obirskem itd. Župan obljublja vsakomur, ki se bo naselil v občini, "naselitveno premijo". Podjetnik iz Zgornje Avstrije se zanima za preselitev dela proizvodnje v prazne obrate celulozne tovarne Obir, občina pa se namerava zaradi bogatih zalog lesa in vode energetsko oskrbovati sama. Vse prinaša nova delovna mesta. Številni Kapelčani jih morajo sedaj iskati drugje.

Jože Košnjek

Osrednji trg v Železni Kapli

Sodobna svetovalna banka

Posojilnica - Bank Železna Kapla posluje že nad 110 let in je bila ena prvih avstrijskih bank, ki je začela poslovati s Slovenijo.

Začetki sedanje Posojilnice - Banke v Železni Kapli/Eisenkappel segajo v februar leta 1898, ko so slovenski kmetje v dolini Bele ustanovili posojilnico. Slovenska združna organizacija je preživela najtežje čase, še posebej po plebiscitu leta 1920 in po nemški okupaciji Avstrije, med katero so nacisti posojilnico likvidirali, imetje pa zaplenili. Aprila leta 1946 je začela hranilnica znova delovati. Razvila se je v sodobno posojilnico in banko, ki ima poleg obnovljenih osrednjih prostorov v Železni Kapli tudi podružnico v bližnjem Miklavčevem/Miklauzhof. V Posojilnici-Banki v Železni Kapli, ki je vključena v Zvezo Bank Celovec in preko nje v sistem Raiffeisen, je zaposlenih sedem sodelavk in sodelavcev, s katerimi se je mogoče pogovoriti v slovensščini in nemščini, pa tudi v angleščini in hrvaščini.

"Zaradi povezanosti z domačim prebivalstvom se je Posojilnica-Bank Železna Kapla razvila v neodvisno, uspešno in moderno svetovalno ustanovo s sodobnim bančnim servisom. Osebno svetovanje,

Peter Kuchar

odprtost do strank, domačnost in profesionalnost so naša prednost," je povedal poslovodja **Peter Kuchar**, domačin iz Železne Kaple, ki je že nad trideset let zaposlen v Posojilnici-Banki. "Kot

majhna regionalna banka se lahko lažje in hitreje odločamo in lažje prilagajamo razmeram na trgu. Ne gledamo zgolj na dobiček, ampak želimo predvsem pomagati ljudem. Ena od naših nalog je tudi pomoč domačim kulturnim in športnim društvom. Zelo dobro sodelujemo s Slovenijo. Lahko se pohvalimo, da smo kot ena prvih avstrijskih bank dobili slovenske stranke in v tveganih razmerah začeli poslovati v Sloveniji. Prevladujejo zlasti ugodna hipotekarna posojila za gradnjo ali adaptacijo stanovanjskih hiš."

Posojilnica - Bank Železna Kapla

Stavbe Posojilnice-Banke ni težko najti. Stoji na začetku osrednjega trga poleg farne cerkve in je ena najlepše urejenih hiš v Železni Kapli.

POSOJILNICA-BANK
Železna Kapla / Eisenkappel
www.pbank.at

**UGODNA HIPOTEKARNA POSOJILA
ZA GRADNJO ALI ADAPTACIJO
STANOVANJSKIH HIŠ**

DELOVNI ČAS:
od ponedeljka do petka od 8. do 12. ure in
od 13.30 do 16.30, v petekih do 17.30,
v sredah popoldne zaprto

Osrednja poslovalnica v Železni Kapli
0043/ 4238 231

Poslovalnica v Miklavčevem
0043/4237 2119

Minimundus, mali svet ob Vrbskem jezeru

Za obiskovalce iz Slovenije so izdali katalog modelov v slovenščini, v katerem je opisanih vseh 148 postavljenih modelov.

Leta 1958 so ob Vrbskem jezeru pri Celovcu začeli urejevati Minimundus, lepo urejen park z modeli najbolj znanih stavb na svetu. Zbirko so dopolnjevali in tako je sedaj postavljenih 148 modelov. V dobrih petdesetih letih je Minimundus obiskalo nad 16 milijonov obiskovalcev, ki so s plačilom vstopnine pomagali dobrotelnicam. Čisti dobiček je namenjen organizaciji Retteo das Kind/Rešite otroka, ki pomaga številnim zapostavljenim otrokom, mladini in družinam v stiski. Minimundus je med desetimi najbolj obiskanimi izletniškimi točkami v Avstriji.

Ogled Minimundusa z maketami slavnih stavb je razburljivo in zanimivo potovanje okoli sveta. Poleg tega je obiskovalcem "malega sveta ob Vrbskem jezeru", kot pravijo Minimundusu, na voljo restavracija z nad štiristo sedeži, trgovine in prijetno urejeno okolje.

Svetilnik Kamenjak v delavnici

V Minimundusu je zadnja leta bolje zastopana tudi Slovenija. Dolgo je kot edina samostojna maketa Narodne in univerzitetne knjižnice iz Ljubljane. Sedaj ji dela družbo Blejski grad. Poleti pa bo izdelan in predstavljen Blejski otok s cerkvijo. V delavnih končujejo tudi model Kamnjaka. Obiskovalci iz Slovenije pa so najbolj veseli slovenskega kataloga modelov. Na 164 straneh je predstavljenih vseh 148 modelov.

V Minimundusu bo tudi letos vsako juljsko in avgustovsko sredo med 20.30 in 23. uro večer jazza. Obisk je vključen v ceno vstopnice.

Program jazz večerov:

7. julij	Swinging Jazz
14. julij	Swing & More
21. julij	Original Latin Jazz
28. julij	Pop, Rock & Country
4. avgust	Funk & Blues
11. avgust	Finest World Music
18. avgust	Latin Pop
25. avgust	Jazz, Funk & More

Blejski grad

Katalog modelov 2010 v slovenščini

MALI SVET OB VRBSKEM JEZERU

Villacher Strasse 241
9020 Celovec
Telefon 0043/463/21194-0
www.minimundus.at

Celovec ob Vrbskem jezeru

Čudovito staro mestno jedro in kopališki raj

Tourismus.
Klagenfurt
am Wörthersee

V Celovcu so letos za obiskovalce pripravili posebno ponudbo, paket Sommer-Special 2010, za tiste, ki želijo v štirih dneh spoznati in doživeti največ, in starodobni avtobus.

Glavno mesto dežele Koroške Celovec ob Vrbskem jezeru že dolgo navdušuje goste z zanimivimi prireditvami, s čudovitim in vzorno urejenim starim mestnim jedrom ter z lego ob Vrbskem jezeru. Letos ponujajo gostom še več. Novost je poseben paket "Sommer-Special 2010", ki je primeren predvsem za tiste, ki se odločajo za krajši štiridnevni dopust. V njem dobijo avtobusno vozovnico, dnevno vstopnico za kopanje na mestnem kopališču ob Vrbskem jezeru in vozovnico za vožnjo z ladjo po jezeru. Paketu je mogoče dodati "Sightseeing", pohodništvo po okolici Celovca, kolesarjenje, igranje golfa, uživanje na vrveh in gugalnicah adrenalinskega parka v soteski Čepa in druge užitke, za katere ponuja Celovec z okolico številne možnosti.

Z družino na starodobni avtobus

Vse poletje se bo mogoče po Celovcu voziti z veteranskim oziroma starodobnim avtobusom, ki bo goste vozil od ene znamenitosti mesta do druge, potnikom pa bodo izkušeni turistični vodniki povedali vse o mestu, deželi in ljudeh ter točkah, kjer se bodo ustavljali. Uživaško vožnjo z avtobusom lahko dopolni plovba z nostalgijno ladjo Loretto po Vrbskem jezeru. Tako vožnja z avtobusom kot plovba z ladjo sta zelo primerni za družine.

Sprehod po starem mestu

Ker slovi Celovec kot mesto z najbolje ohranjenim in urejenim starim mestnim središčem, je sprehod po njem pravo doživetje. Da bi se čim več ljudi odločilo za tak ogled mesta, pospremi turistični vodiči goste po Celovcu vsak petek in soboto ob 10. uri brezplačno. Odhod je izpred turističnega urada v mestni hiši na Novem trgu, na katerem kraljuje zmaj. V turističen uradu je brezplačno na voljo tudi brošura Altstadtwandern/Sprehod po starem mestnem jedru.

Celovec je tudi nakupovalno središče

Deželna prestolnica Celovec ni le urejeno mesto s številnimi zgodovinskimi in kulturnimi posebnostmi, ampak tudi pomembno

nakupovalno središče. V predelu mesta, kamor smejo le pešci, je polno butikov z izdelki vrhunske mode in najrazličnejših drugih trgovin, prijetnih kavarn in gostiln ter restavracij s ponudbo vrhunske hrane in pijače. Poleg prijaznih meščanov vas pozdravljajo tudi ulični glasbeniki.

Raj za kopanje in sončenje

Celovec je mesto ob Vrbskem jezeru. Z njim so povezane številne možnosti sprostitve. V vzhodnem delu jezera, v čudovitem zalivu, leži največje in najlepše kopališče v Evropi. Pravi raj za kopanje in sončenje. V Celovcu, ob jezeru, se vsako leto začne svetovno znani maraton, katerega proga poteka ob jezeru. Kolesarjem je na voljo 120 kilometrov urejenih kolesarskih steza, ki potekajo mimo številnih znanih gradov in drugih posebnosti mesta in okolice. Pravijo, da sta Celovec in bližnje Vrbsko jezero neločljiva celota.

Informacije:

Klagenfurt Tourismus
Neuer Platz 1
A-9010 Klagenfurt/Celovec
tel. 0043/463/537-2223
faks 0043/463/537-6218
tourismus@klagenfurt.at
www.klagenfurt-tourismus.at

Doživetja v soteski Čepa

Od sredine maja naprej čaka obiskovalce Čepa/Tscheppaschlucht novost: 300 metrov dolga steza za hojo z bosimi nogami.

Narava nas je skozi zgodovino obogatila s čudovitimi stvarmi. Ena takih je soteska Čepa/Tscheppaschlucht na koroški strani ljubeljske doline, ki jo je na svoji poti k izlivu v Dravo med skalnimi ostenji pod Žingarrico/Singenberg izdolbel ljubeljski potok ali ljubeljska Borovnica. Soteska je dolga skoraj kilometer in pol. Dobro varovana pot poteka mimo slapičev, tolmunov, balvanov, melišč in drugih naravnih znamenito-

sti, v njej pa je urejen tudi adrenalinski park. Legenda pravi, da je dobila soteska ime po čepu, velikem kamnu, ki je padel vanjo in jo kot čep zaprl, vendar ga je voda odplavila. Soteska je ena od najbolj obiskanih koroških posebnosti, saj jo letno obiše nad 100 tisoč ljudi.

Sotesko bodo odprli za obiske v nedeljo, 2. maja, in jo zaprli v torek, 26. oktobra. Dan odprtih vrat bo predvidoma 2. maja, če bo primerno vreme. Vstopnina za odrasle je 6,50 evra, za skupine nad 15 oseb 5,50 evra, za upokojenke, študente in člane alpskih društev 4,50 evra, za otroke do 15 let 3,50 evra in za otroke v šolskih skupinah 2,50 evra. Za imetnike Koroške kartice/Kaernten Card je vstop brezplačen. V ceno je vključena tudi avtobusna vožnja do parkirišča. Za obiskovalce s koroško kartico je po novem za otroke do 14 let cena avtobusa 1 evro, za odrasle pa 2 evra, cena celodnevnega parkiranja za 2 evra za vozilo.

Obiskovalce Čepa čakata letos še dve novosti. V soteski je poseben prostor za divje lovice in tihotapce ter možnost pitja naravne vode na Boroveljskem izviru. Druga novost in posebno doživetje pa je hoja z bosimi nogami. Od sredine maja naprej čaka goste 300 metrov dolga steza za "bosonogi" sprehod po blatu, pesku in mivki, po zelo različnem kamenju, po storžih, skozi močvirje, po vodi in lesu ter drugih podlagah. J. K.

FERLACH/BOROVNLJE

KÄRNTEN

Narava s svoje najlepše strani

SOTESKA ČEPA TSCHIPPASCHLUCHT

Odprta od maja do oktobra

Romantična soteska Čepa Tscheppaschlucht je resničen naravni biser. Med številnimi lepotami je najbolj zanimiv Čaukov slap Tschaukofall. Od slapa vodi pot skozi skalna vrata Felsentor do doline ljubelja v Sloveniji Plajberg ali v dolino Bodental.

AVTOBUSNI PREVOZ V SOTESKO ČEPA TSCHIPPASCHLUCHT:

Z vseh končnih točk vozijo posebni brezplačni avtobusi Tscheppaschlucht-Bus na izhodiščni parkirni prostor.

NAJBЛИЖJA POT DO SOTESKE:

Iz Slovenije prek mejnega prehoda ljubelja. Velik parkirni prostor je pribl. 500 m pred avstrijskim Podljubeljem »Unterloibk«.

Po 15 minutah hoje ste v soteski.

ODPRTO:

Vsak dan od začetka maja (odvisno od vremena) do 26. oktobra. Ogljed traja 2 do 4 ure.

INFORMACIJE:

Tourismusinfo Schloss Ferlach
tel. 0043/4227/4920 ali
Tscheppaschlucht Ferlach 0043/4227/3304

Puškarški in lovski muzej SCHLOSS FERLACH

Odprt vse leto

Info: +43-4227-4920 / www.ferlach.at

Domovina, praznik, zastava

Moj stari stric Jakob Cuznar, po domače Šercov Jok iz Podkorena, je bil Slovenec, ameriški državljani in ameriški vojak. Večino svoje štirinajstletne vojaške službe je preživel na Filipinih sredi Pacifika.

Ob obisku v rodni deželi leta 1954 ga je že triinsedemdesetletnega vodila pot tudi na Triglav. Na vrhu slovenske gore vseh gora se je ponosno slikal z ameriško zastavico v rokah. Oče je o triglavski turi s stricem Jokom v slovensko planinsko glasilo napisal kratek članek in priobčil tudi sliko strica z ameriško zastavico v rokah. Zaradi članka, oz. ameriške zastavice, je imel kasneje nekaj sitnosti. Bili so pač drugi časi ...

Letošnji aprilski praznik slovenske zastave je šel zelo neopazno mimo nas, če izvzamemo slovesnost v Spodnji Slivni, ob pomniku geometričnega središča Slovenije (GEOSS). V spomin na 7. april 1848, ko je Lovro Toman v Ljubljani prvič razvil slovensko trobojnico, v protest izzivanjem ljubljanskih nemčurjev z nemško zastavo. Z izkazovanjem nacionalnega ponosa in pripadnosti narodu, ter prazničnim izobešanjem zastav, v Sloveniji že dolgo nima nihče več sitnosti. Šele devetnajsto leto v stoletni zgodovini Slovencev nam je dano, da v lastni slovenski državi lahko izobesimo svojo - slovensko zastavo. A premnogih naših domovanj tudi ob ponosnih praznikih ne krasijo slovenske zastave ...

V sedemdesetih letih minulega stoletja sem popotoval po Skandinaviji. Posebej na Finskem sem postal pozoren na bele drogeve pred lično urejenimi lesenimi hišicami, na katerih so plapolali trakovi v nacionalnih barvah, ponekod pa prepoznavna finska zastava. Finski prijatelj mi je pojasnil, da je vih-

ranje trakov v nacionalnih barvah pred njihovimi domovi izkaz praznovanja, pripadnosti svoji državi. Finski narodni običaj pa je tudi, da ob rojstnih dnevih družinskih članov pred domovi izobesijo državno zastavo. Enako tradicijo imajo na Švedskem in Danskem.

Kakšna posebna vznemirjenost in ponos nas je pripadnike slovenske TO

pozno zvečer 26. junija 1991 spreletavala, ko smo na Ljubelju spremljali televizijski prenos slovesnosti ob razglasitvi samostojnosti Slovenije, in prvi dvig slovenske državne zastave v narodovi zgodovini v lastni slovenski državi. Že v zgodnjem jutru naslednjega dne so bila za to zastavo, ki je simbolizirala stoletni sen Slovencev, orožja pripravljena na strel ...

Foto: Tina Dokl

V drugi domovini Šercovega Joka, v Združenih državah Amerike, je državni zastavi vedno izkazovana posebna čast, ki jo Američani izražajo celo s praznikom zastave (Flag Day) - 14. junija. Še posebej spoštljivo in s ponosom ta dan ob svoja domovanja izobesijo državne zastave. V ameriških vojaških bazah te ob vstopu najprej podučijo o tradiciji, ki velja že desetletja. Ob začetku in koncu vojakovega delovnega dne se zjutraj in pozno popoldne oglasi trobenta. Na zastavni drog sredi vsake vojašnice častna straža dvigne oz. spusti državno zastavo. Vsi v vojašnici se tedaj zaustavijo za hip, obrnejo proti drogu z zastavo in salutirajo. Na vojaškem pokopališču Arlington, ob ameriški prestolnici Washington DC, počiva več kot 300 tisoč padlih ameriških vojakov. Na dan spomina (Memorial Day), 30. maja, je prav sleherni od stotin tisočev grobov na Arlingtonu okrašen z majhno državno zastavico. V zahvalo, spomin in ponos. Enako je ta dan na vseh ameriških vojaških pokopališčih po vsem svetu.

Kje vse najvišje v švicarskih gorah, prav ob vsaki planinski koči ali bivačku, ponosno vihrajo rdeče zastave z belim križem. Kako lepo jih je uzreti po naporni turi!

Dvaindvajsetega maja 1992 je slovenska zastava zaplapolala pred poslopjem Združenih narodov ob Vzhodni reki v New Yorku. Odtlej plapolala tamkaj v družbi drugih 192 državnih zastav in ponosno priča o naši domovini, naši slovenski državi, o nas, Slovencih.

Z napisanimi in še številnimi vtisi in spomini doživljam slovenske praznike. Ponekod vzorno in na častnih mestih naših domov ponosno visijo slovenske državne zastave. Videti je, da so jih ljudje izobesili z veseljem in zanosom. Mnogo kje so zastave nečastno, le priložnostno privezane kar na balkonske ograje, visoko pod napušči, na neugledno lato, ki je bila ob izobešanju najprej pri roki. Mnogokrat postavljene narobe, z državnim grbom na napačni strani itd., itd. Na premnogih domovanjih pa zastav sploh ni!

V domačem Tržiču imamo celo občinski odlok o izobešanju državnih

zastav. Odlok je lahko podlaga za sankcioniranje, a se ga tako in tako vsestransko ne spoštuje. Zdi se mi vprašljivo potreben, če nam izobešanje zastave na pročelje ali v bližino doma ne pomeni neke vrste svečanega intimnega uvoda v naša slovenska praznovanja. Izkazovanje praznovanja in iskrenega ponosa pripadnosti domovini, slovenskemu narodu, slovenski državi! Tako nekako ponosno zaneseno, kot je davno nazaj z zastavo svoje druge domovine vrh Triglava pomahal Šercov Jok s Podkorena. Kot Finci ponosno dvignejo na drog svojo dvobojnico. Kot ameriški marinec spoštljivo zasadi zastavico na grob padlega tovariša. Kot jo na drog ob planinski koči dvigne bradati švicarski gorjanec. Kako slovesno je plapolala slovenska trobojnica minulo nedeljo na Spodnji Slivni.

Ni nam treba, da se zgledujemo po tujih vzorih! Slovenske zastave izobešamo zaradi nas samih - Slovencev in Slovenije, mar ne?

Janez Kavar

SPORTS EXPERTS

To si res lahko privoščite!

Gorsko kolo Hydroformed Alu XCS 5.5 Disc 26"

Rahmen: Hydroformed Alu (okvir)
 Vilice: xcr 100 Remote LO
 Prestave: Shimano Deore XT 27G
 Prestavne ročice: Shimano Deore Rapidfire Plus
 Pedala: Shimano FCM 443 Octalink
 Zavore: Shimano M486 Disc 180/160
 1600240894

Posebni popust-
Teamrider* 25%
Veš informacij o tem dodatnem
popustu dobiš v Trogovini!

namesto 799.99

Super Star 599.99

Ponudba velja do odprodaje zalog!
Celovec • Gradec/Seiersberg

9020 Klagenfurt, Völkemarkter Straße 274, Tel. 0463/32225
 8055 Graz-Seiersberg, Shopping City Seiersberg Nr. 7, Top 3/1/2, Tel. 0316/296544-0

Počitniški raj

Območje Črnega morja je z lego med Evropo in Azije tako blizu, a vseeno zavito v skrivnostnost. In mesto Odesa ter polotok Krim sta bila kot nekakšen most v prostrano notranjost vedno lakmus njegove burne in razkošne zgodovine.

Odesa in Krim sta verjetno najmanj ukrajinski del Ukrajine, a sem vsaj ob začetku občutil delček neskončnosti slovanskega vzhoda Evrope. Do Ode-se, največjega pristanišča na severni obali Črnega morja, sem prispel po vožnji z vlakom, ki v povprečju traja dvainštirideset ur. Zaradi zastarelosti, nepovezanosti linij ter strogih meja v Romuniji poteka najkrajša povezava iz Ljubljane preko Dunaja in poljskega Krakowa. A se nisem pritoževal, saj sem bil od Krakowa povsem sam v velikem spalnem kupeju, oblečenem v eleganten realsocialističen žamet. In ko sem se zjutraj zbudil, so mi v oči zasijale neskončne, valovite planjave zahodne Ukrajine.

Obloženega z bisagami, v kar se je med vožnjo "raztreščila" moja prtljaga, me je milijonska Odesa v hipu napolnila z novo energijo. Namesto zaspčnosti in prašnosti drugih južnoukrajinskih mest iz nje diha neverjetna živahnost, odprtost, bohotnost ... Nič čudnega, saj je Katarina Velika po osvojitvi tega območja konec 18. stoletja iz Ode-se želela ustvariti južni St. Petersburg. Predvsem francoski in italijanski arhitekti ter guvernerji so brez prestanka izpolnjevali to vizijo in gradili široke aleje, klasicistične palače, trge ter stopnišča. Med njimi v bližini glavne promenadne Deribasovskaje ulice šarmira stavba opernega in baletnega gledališča, ki je takoj porodila občutek domačnosti. In res sta jo konec 19. stoletja postavila avstrijska arhitekta Fellner in Helmer, ki sta poleg

cele vrste avstrijskih kulturnih ustanov zasnovala tudi narodno gledališče v Zagrebu. Le malo stran, pod kipom izredno uspešnega guvernerja grofa Richelieua, so slavne Potomkinove stopnice. Morda bi bile le priljubljeno mesto za večerno zbiranje mladine, če jim slave ne bi zagotovil legendarni prizor iz sovjetskega filma Križarka Potomkin. V njem se nepregledne revolucionarne množice v revoluciji leta 1905 valijo iz pristanišča v upor, a na stopnicah postanejo žrtve masakra. Mojrstrstvo filmske kamere režiserja Sergeja Eisenšteina je še danes občudovano, čeprav je bil resnični dogodek

precej drugačen in manj dramatičen. Zato pa stopnice vodijo v tovrstno pristanišče in morski potniški terminal, ki sta srce mestne ekonomije. Pomorska trgovina je bila z izvozom žita, lesa in drugih surovin iz ruske notranjosti vedno vir bogastva Ode-se. Predvsem pa je prispevala k drugačnosti in kozmopolitantskosti mesta, ki se menda kaže tudi v posebnem dialektu. Tu so živeli Francozi, Italijani, Grki, Armenci, Romuni, pa Židi, ki so še v prvi polovici 20. stoletja predstavljali tretjino prebivalstva. Po zaslugi morja ima mesto pridih mediteranskosti in relativno blagostanje v pri-

Stavba opernega in baletnega gledališča je simbol cvetoče zgodovine Ode-se.

merjavi s slabo razvito večino Ukrajine. Zunaj centra so ulice in stavbe malce okrušene in zanemarjene, a klasicistične zgradbe ter pravoslavne cerkve so blesteče obnovljene.

Verjetno je bila topla noč ter energija množic na širokih promenadah kriva za euforičnost, da sem prvi večer globoko zajel nočno življenje. Na vsakem koraku so tudi hišice, nekakšne mešanice trgovin in kioskov, kjer 24 ur na dan prodajajo ruska piva po manj kot evro. V resnici se piva popije precej več kot stereotipne vodke in ga večina fantov ter mlajših mož pije vse od poznega popoldneva. Njihova dekleta so se raje z vso pozornostjo nastavlale fotografiranju na kamnitih stopnicah in ob spomenikih. Kot da vse nastopajo na modnem poziranju. Del razlage o tako skrbnem fotografiranju so razkrili razni portali za osebne zveze, kjer Ukrajinke in Rusinje iščejo fante, predvsem pa može, da jih odpeljejo v boljše življenje.

Potem ko je glavno dogajanje na promenadah v središču potihnilo, sem v nekem klubu našel dobro lokalno rock skupino ter na prvi pogled prijetno italijansko-ukrajinsko družbo. Italijani so bili vsi nad 50 ali 60 let, ne ravno manekenskega videza in bolj delavskega standarda. A so menili, da bodo prisotne mlade Ukrajinke padle dol nad "bogatimi" latino šarmerji. V prihodnjih dneh sem teh, ki pridejo "križarit" za ukrajinskimi lepoticami, srečal še kar nekaj. Na njihovo smolo so vsaj v Odesi in na Krimu mladenke dvignile svoje kriterije že krepko nad njihove zmožnosti. Naša družbica se je dobro ujela, a po nekaj rundah vodke je debelušnemu 60-letnemu Italijanu ven "udaril" občutek nepremagljivega šarmerja. Z nagovarjanji „Ma dai, da mi un baccio?“ (Daj no, daj mi poljub) je od ene od punc skoraj izsilil "strasten" poljub. Vse me je minilo in po hitrem postopku sem se skozi bližajoče jutro odpravil spat v hostel. Blesteča in uživaška Odesa pa ima tudi svojo temno nasprotje. In to dobesedno, saj se pod njenimi temelji vije kar 2500 kilometrov rogov, t. i. katakomb. Nastali so v dvesto letih izkopavanja kamna, največ apnenca, s katerim so nasitili neustavljivo gradbeno

Na Ain Petri se človeku zavrti od lepot razgleda.

rast mesta. Ta podzemna mreža je tudi glavni razlog, da Odesa nikoli ni dobila metroja. Svojo junaško vlogo so katakombe dobile ob začetku vojne, potem ko so Odeso oktobra 1941 zasedli Nemci in Romuni. Veliko gverilcev in sovjetskih agentov se je skrilo v podzemlje in od tam z zbiranjem podatkov ter občasnimi diverzijami nadaljevalo boj. V rovih je nastalo pravo podzemno mesto s preprostimi spalnicami, jedilnico, tovarnico za orožje, pekarno in glavnim štabom gverilcev. Seveda je bilo vse prilagojeno ozkim in temačnim hodnikom, a vseeno tudi tam ni ugasnila iskra človečnosti. O tem pričajo v kamen izdolbene podobe žene in matere, različne karikature, s kredo izpisane želje po srečnem božiču ... Na vrhuncu se je tu skrivalo skoraj sto ljudi, ki so jih Romuni poskušali pregnati tudi s plinom. Katakombe so danes nekakšen alternativni turizem Odesa, v katere nas je za 3 evre popeljal domačin. Voden obisk je priporočljiv, saj je menda kar nekaj ljudi v njih izginilo ali se izgubilo. Na internetnih blogih je najbolj znan primer dekleta, ki je v katakombe prišla s prijatelji praznovat Novo leto 2005. Iz neznanega razloga so jo "izgubili" in njeno razpadlo truplo so našli šele leta 2007.

Od elitne Jalte do hipijev pod Črnimi gorami

Avtobus, ki me je iztrgal iz sproščene naročja Odesa, je v dvanajstih urah pripeljal do Simferopola, glavnega mesta polotoka Krima in istoimenske zelo samostojne avtonomne republike. Večinsko rusko prebivalstvo si nenehno prizadeva za čim manj povezanosti z Ukrajino in še vedno toži nad "krivico" iz leta 1954. Tedanji vodja Hruščov je v okviru Sovjetske zveze polotok odcepil od Rusije in priključil k Ukrajini. Z osamosvojitvijo Ukrajine pa se je pojavilo tudi vprašanje glavnega oporišča strateško pomembne ruske črnomorske flote. Ta je v pristanišču v Sevastopol na jugu polotoka, sedanja pogodba o najemu pa velja le do leta 2017.

Sočasno z urejanjem teh vprašanj je vse bolj čutiti krimske Tatare. Te nekdaj večinske prebivalce in štiristo let vladarje Krima so po kolektivni obtožbi medvojnega sodelovanja z Nemci v celoti izgnali v sovjetsko Srednjo Azijo. Leta 1990 so se vrnil in danes sestavljajo 15 odstotkov prebivalstva, njihova kultura in nacionalna samozavest pa se krepi. Predvsem jo je čutiti v nekdanji prestolnici Bahchisaraj, kjer so v bivši kanovi palači vzpostavili svoj kulturni center. Krimska

V bližini Lastovičjega gnezda bi zaman iskal nesrečen ljubezenski par.

mesta in gore, ki so ohranila tatarska imena, zvenijo zelo romantično in skrivnostno: gorovje Kara Dag, mesta Alupka, Alušta, пристanišče Balaklava ... Vsepovsod, zlasti v turističnih krajih, pa so na vsakem koraku šašlik in druge tatarske krepke mesnate jedi.

A Krim je že od srede 19. stoletja predvsem središče ruskega aristokratskega, nato sovjetskega množičnega turizma, danes pa mešanica obojega iz držav nekdanjega sovjetskega bloka. Njegov glavni adut je čez vse leto mila subtropska klima s 65-80-odstotno vlago, kar je za Evropejce izredno zdravilno. Zdraviliški turizem z množico sanatorijev je bil zato vedno pomemben. A celotne privlačnosti ne bi bilo brez čudovite obmorske pokrajine, predvsem v vzhodnem Krimu. Iznad modrine morja se preko ozke in vedno zelene obale strmo dvigajo Krimske gore do 1400 metrov visoko. Legenda ruskega in sovjetskega turizma je med številnimi letovišči mesto Jalta. V ta biser sem iz Simferopola prispel po dveh urah vožnje na najdaljši trolejbus liniji na svetu, ki meri sko-

raj 90 kilometrov. Zdravilnost in slikovitost tukajšnje pokrajine je že od 19. stoletja privabljala ruske carje in aristokracijo, nove industrijske bogataše ter smetano umetnosti in literature. Na obrobju Jalte si je slavni dramatik Anton P. Čehov uredil počitniško Belo dačo, kjer je napisal tudi drami Češnjev vrt in Tri sestre, danes pa je to njegov muzej. V Alupki je na željo slavnega vojskovodja Voronceva zrasel дворец, ki je čudno lepa mešanica škotskega gradu in mavrske palače. In nazadnje je sovjetski "car" Stalin povabil Churchilla in Roosevelta prav v Jalto, da si na legendarni konferenci februarja 1945 razdelijo povojno Evropo in svet. V palači Livadia so v ozadju pristrčnih uradnih slikanjih na tajnih pogovorih neusmiljeno delili usodo milijonov. Vsaka dvorana, salon in soba skriva svojo zgodbo. Na tej mizi so Veliki trije podpisali končni dogovor, v tem separeju je Churchill kadil legendarne cigare, spet drugje so si kar na prtičku razdelili interesne sfere s celimi državami.

Bolj kot pohištvo in slike s srečanja Velikih treh so me pritegnili osebni predmeti in fotografije družine zadnjega ruskega carja Nikolaja II. Livadia je bila njihova poletna rezidenca, kjer so bili na plaži, v avtu ali kot navdušeni fotografi s kamero v roki videti povsem običajna, srečna družina.

Na velikem zunanjem parku pred palačo me je zaslepila neverjetna modrina neba, da sem komaj opazil dve drevesci, posajeni na vrtu pred palačo. Po tradiciji novoizvoljenih carjev in voditeljev sta ju posadila predsednik Juščenko in sovoditeljica Julija Timošenko kmalu po zmagovito zaključeni Oranžni revoluciji leta 2005. Borna rast drevesc je bila prav simbolična glede na klavrne uspehe njunega vladanja.

Palača Livadia je tudi začetek sedem kilometrov dolge Zdraviliške poti, ki jo je dal zgraditi car Nikolaj II., da bi užival v dolgih zasebnih sprehodih. Mene pa je po ovinkih pripeljala do slovitega Lastovičjega gnezda. Ta najslavnejši in največ fotografirani med dvorci na Krimu je, čeprav v gotškem stilu, star manj kot 100 let. V resnici je zelo majhen in kar nekoliko nedode-

lan, a so ga z dramatično lego na klifu 40 metrov nad morjem vedno povezovali z ljubeznijo in romantiko. Dolge kolone obiskovalcev se v bližini dvorca razbijejo na romantične parčke, ki s fotografiranjem z Lastovičjim v ozadju razplamtijo iskre ljubezni.

Že naveličan slavnih palač sem hotel obiskati tudi katero od naravnih znamenitosti v Krimskem gorovju nad Jalto. Vsaj tako je bil opisan Ushan-su, s 120 metri najvišji slap na Krimu. Ob poti k slapu sem še občudoval zanimive kamnite sklade, ko zagledam nekakšno kapljanje in pršenje iz skalovja visoko nad nami. In to je bilo tudi vse, kar je v poletni vročini ostalo od slapu. Naslednja dva kilometra sem pihal od jeze ter peš zaman iskal vhodno tablo do bližnjega jezera, še ene pristrčne naravne lepote. Izkazalo se je, da so v treh letih od izdaje lokalnega vodnika jezero s hotelčkom prodali nekemu bogatašu. Iz močno ograjenega posestva je odmevala turbo glasba ter pijani glasovi. Ko sem se približal, se je iz popoldanskega spanja zbudil trop psov, ki so ob vse glasnejšem režanju začeli krožiti ob ograji.

Sreča se mi je kmalu spet nasmehnila, ko sem za vožnjo do Ain Petri, najbolj slikovitega vrha na Krimu, naštopal mlado rusko družbico. Doma iz St. Petersburga so v polnosti uživali pole-tje in čez prednjo okno avta se je vlekla velika razpoka zaradi nočnega plesa po strehi. Namenjeni so bili na konjsko ježo po prostranem planinskem travniku (yayla), ki kot mnoge druge vrhove zavzema tudi neposredno zaledje Ain Petri. Sam sem jo mahnil naravnosti na 1253 metrov visok vrh. Pod njim je iz barak s turistično ponudbo, večinoma krimskih Tatarov, nastalo pravo malo naselje. Tam so ponujali pikantne specialitete, drugje domači med in enako sladko krimsko vino, spet drugje si se lahko slikal s sokolom ali nagačenim merjascem. A razgled s pečin Ain Petri na krimsko obalo je resnično spektakularen in po nezavarovanem robu so se mi pošteno tresle noge.

Ob vrnitvi k ogradam sem ruske prijatelje našel v težavah. Vodniki konjeniških tur, mladi krimski Tatarji, ki tu delujejo skoraj kot nekakšna mafija, so

namesto dogovorjene cene zahtevali dvojno. Prerekanje ob mrkih pogledih ni zaleglo in morali so zastaviti mobilite. Še sam sem jim posodil nekaj dolarjev, zaradi česar so me povabili v svoj apartma v idilični, nekdanji ribiški vasi Simeiz. Zaradi denarja se niso sekirali, saj so dolgovano vsoto pri istih Tatarih povečali še za nakup škatlice trave. Jaz s pivom, oni vedno bolj duhovno blaženi od dima iz vodne pipe, smo pričakali zahod sonca in zvezde nad malo vasico ...

Navkljub doživetjem na Ain Petri sem bil do takrat nad Krimom malce razočaran. Jalta s širokimi obalnimi promenadami je bila preveč polna obiskovalcev in množičnega turizma. Vključno s stojnicami s plastično šaro in raznimi "avtentičnimi" rokodelstvi. Zato sem hotel videti še severovzhodni del polotoka ... in do noči na pol poti in brez prevoza obtičal v majhnem obalnem mestecu. Bil sem brez ukrajinskega denarja, saj se kraja tujski turizem še ni dotaknil. Čakala me je ilegalna noč na plaži iz grušč, ob čemer me je glede na zgodbe o ukrajinskih policajih pollaščal nemir. A nemirno noč v spalni vreči je nagradila čudovita zarja in sončni vzhod nad strmo gorato obalo. Šele tedaj sem opazil kopico platnenih šotorov na plaži za mojimi hrbtom. Pred neprespane oči so iz njih vsake toliko stopile mogočne sovjetske matrone in se navkljub mrzlemu vremenu in krepkemu vetru pogumno vrgle v morje.

Od tedaj je šlo vse le še na bolje. Z avtobusi, natrpanimi s turisti, sem se prebil do Koktebela, kljub višku sezone najbolj simpatičnega mesteca na Krimu. Biser obale so visoke, temne vulkanske gore, ki se pnejo iz sinje modrega morja in pod še bolj modrim nebom. Kara Dag, v jeziku krimskih Tatarov pomeni Črne gore. Že ob začetku 20. stoletja je kraj očaral smetano ruske avantgarde, Cvetajev, Mendelstena ..., s svojo izredno aerodinamično vzgonskega vetra pa pionirje sovjetskega letalstva. Naravo je zaznamovala geologija vulkanskih kamnin, kar je omogočilo bogastvo flore in favne ter čudovite površinske formacije. Navivno sem želel vstopiti v park kar sam, pa so me opazili vojaki-nadzorni-

Vhod v nekdanjo podmorniško bazo Balaklava

ki in usmerili nazaj. Samostojen vstop od ustanovitve parka leta 1978 ni dovoljen, da ne bi škodili občutljivi naravi. Zato sem se odločil za obisk z ladjo. Še prej pa sem na vhodu kupil sladko krimsko vino, zvečer pa obiskal hipijevsko plažo. Ta se je s kopico šotorov in iglujev razširila v dolžino dva kilometra južno od Kara Dag, zraven kraja Kurortne. Kot nasledniki nekdanje največje nudistične plaže v Sovjetski zvezi, so alternativni popotniki in umetniki pekli palačinke ter ob pijači in ognjih igrali kitare. Izolacijo od množičnega turizma jim je priskrbel čudovita divja obala, vsa posejana z velikimi temnimi skalami. Ko sem na ladijski ekskurziji pod Kara-Dagom v obok kamnitih Zlatih vrat za srečo vrgel nekaj griven (ukrajinski denar), sem jo že imel.

V Koktabelu mi je bilo dokončno zadosti tudi "pustolovskih" hostlov, ki so tu le zatočišče za zahodne popotnike, ki se nočejo soočiti z ruščino. Prepustil sem se materinskemu pregovarjanju ruskih mam, ki počitniške sobe ponujajo na avtobusnih postajah in pred družinskimi hišami. Izkazalo se je, da so cene precej nižje, spanje med težkimi odejami in kičastim realsocialističnim pohištvom pa prijetno domače.

Za konec sem obiskal pristaniško mesto Sevastopol, ki je tudi baza ukrajin-

ske ter ruske črnomoške flote. Med bogato vojaško zgodovino je bilo večkrat uničeno, po zadnji vojni pa povsem obnovljeno s širokimi promenadami ter imenitnimi svetlimi stavbami, polnimi antičnih stebričev in lokov. Še posebno zanimiva pa je Balaklava, bližnje elitno pristanišče jaht in vojaško pristanišče. Na genovsko kolonijo Kaffa, od koder se je menda v 14. stoletju v Evropo razširila "črna smrt", še spominja ostanek dolgega obzidja nad mestom. Med letoma 1950 in 1993 je postala glavna baza sovjetskih podmornic za operacije v Črnem morju in Sredozemlju. Zgradili so jo znotraj gore ob pristaniškem zalivu, ki so jo prelučnjali z mogočnimi podzemnimi kanali, v katerih je bilo lahko istočasno kar do 9 podmornic. Dolžina osrednjega vodnega kanala je bila več kot 600 metrov, globina do 12 metrov, višina stropa 18 metrov. Obdana z debelim betonom naj bi baza prenesla celo napad z atomskim orožjem. Celotna površina kanalov in dvoran je bila kar 15 km², v njej pa prostora za 1500 vojaškega osebja in še enkrat toliko prebivalcev Balaklave. Ta je v tistem obdobju na kartah in v dokumentih zaradi vojaške tajnosti kot mesto enostavno prenehala obstajati.

Uroš Brankovič

Prejeli smo

Triglavski narodni park priložnost ali ovira

Skoraj trideset let je minilo, odkar smo v Slovenji dobili svoj prvi nacionalni park. Ljudje so ga takrat sprejeli s pričakovanji in hkrati z dvomi, ki so bili za vsega vajeno prebivalstvo razumljivi. Danes ugotavljamo, da je potrebno zakon popraviti. Nedvomno ga je čas povozil. Ob tem pa se moramo vprašati. Je bil Triglavski narodni park priložnost ali še ena omejitev več, meja vajenemu prebivalstvu na Tolminskem in Bovškem. Smo s starim zakonom uspeli doseči načrtovane cilje. Odgovor je vedno dvoplasten. Da in ne. Uspelo nam je omejiti prostor, ga

fizično označiti in ga sprejeti za svojega. Preprečili smo določene projekte, ki bi lahko usodno posegli v prostor. Z dobrim delom zavoda smo ustvarili mednarodno znano blagovno znamko.

Ni pa nam uspelo doseči vsaj dveh zelo pomembnih ciljev. Prekinitve izseljevanja prebivalstva, razvoja kmetijstva in gozdarstva, in kar je najpomembnejše, ohraniti naravo tako, kot so jo naši predniki v stoletjih soustvarili.

Danes govorimo o trajnostnem razvoju prebivalstva in ohranjanju narave. Govorimo o sožitju človeka in biosfe-

re. Zavedamo se potrebe po boljših možnostih, ki jih bo zakon zagotovil. Cilji ostajajo še vedno isti. Čutiti je željo popraviti zgrešeno. Vendar predlogi razvojnih usmeritev delujejo medlo in znano. Uvedli bomo ekološko kmetovanje, eko turizem, ponujali zeleno naravo, umetno obrt, prodajali spominke in mimoidočemu na planini lahko ponudili mleko in sir, če bomo upoštevali HACAP predpise.

Današnji čas hitrega razvoja, ko smo vstopili v Evropo in začeli z velikimi projekti, podprtimi z evropskimi sredstvi, omogočajo bistveno več. Slovenija je postala eno veliko gradbišče avtocest, sedaj še obnove železniške infrastrukture, Šoštanj 6 ... Ljubljana postaja mesto steklenih palač, ki se želi primerjati z evropskimi metropolami. Predlagatelji zakona pa ponujajo le drobtinice.

Obstoj TNP-ja ne vpliva samo na prostor znotraj parka, ampak definira širše okolje in mu vsiljuje specifičen način življenja in razvoja. Zato bi morala država razumeti, da je trajnostni razvoj ljudi v parku in tudi ob parku odvisen od razvoja širšega prostora. Tolminska in Bovška sta naravno omejena proti Furlaniji, pa še meja je svoje naredila. Za to tvori ta naraven žep, brez sodobne cestne povezave. Potresi in druge nesreče večkrat sprožijo pozornost države in širše skupnosti, za kar smo domačini lahko hvaležni. Vendar visoki cilji ob zadnjem potresu so obledeli, pa tudi vsaka naravna katastrofa nas potisne za pet korakov nazaj, da jih naredimo z državno pomočjo tri

naprej. Zato zaostajanje in izseljevanje nima konca.

Morali bi se zgledovati po sosedih. Narodni park Visoke ture v Avstriji je trajnostni razvoj dosegel z mrežo smučišč, ki se zajedajo v park. Niti eno ni v tako mizernem stanju, kot je na primer naš Vogel. Kljub vsem napovedanim klimatskim spremembam še vedno intenzivno vlagajo v nova in modernizirajo stara, celo na nižje ležečih legah. Smučišča so omogočila razvoj turizma in možnost preživetja prebivalstva. Posledično je nastala velika ponudba apartmajev in druge gostinske storitve, ki omogočajo obiskovalcem parka prebivanje in uživanje v parku, v zimskem času pa rekreacijo na smučiščih. Ravno smučišča omogočajo rentabilnost in so pritegnila interes investitorjev, saj domačini in vlagatelji lahko tržijo bistveno večji del leta - tudi v zimskem času. Ob takih možnostih je prebivalstvo zainteresirano za pridelavo ekološke hrane ter vzdrževanje in

varovanje kulturne krajine in okolja. Težko dostopno in nerazvito okolje je dobilo svojo vrednost, saj je v vedno večjo korist domačinom in tudi državi.

Naš zakon pa predvideva odkup zemljišč po 0,3 EUR/m² in namenja temu najvišjo proračunsko postavko. Od tega ne bodo imeli koristi ne lastniki ne država.

Nov zakon o TNP bo invaliden, če ne bo država razumela, da mora ob zakonu ali z zakonom sprožiti potrebne investicije v nova in obstoječa smučišča ob parku in v njem. Bovška kotlina s Trento in Logom nujno potrebuje moderno in razširjeno kaninsko smučišče. Enako velja za Vogel, ki bi moral dobiti še povezavo na tolimnsko stran, za obuditev Baške grape, ki je demografsko nedvomno najbolj ogroženo območje v državi. Kranjska Gora, ki je bolj podobna drči kot smučišču in se primerja z najslavnejšimi svetovno znanimi smučišči, je sramota za

nacijo, ki jo zastopajo športniki, ki nam jih zavidajo največje velesile zimskih športov.

Nekdanji tolimnski župan, ing. Klanjšček, je v času osamosvojitve pripravil projekt smučarsko tekaškega centra Matajur nad Benečijo in to z umetnim zasneževanjem, ki je bilo takrat še redkost v svetu. S štiri projekti je občina kandidirala v Bruslju za sredstva FARE. Verjetno med prvimi v Slovenji. Z dvema je uspela in sta danes realizirana. Dva, med njima tudi omenjeni projekt, pa ne. Zgodbe ni peljal naprej nobeden od novih županov.

Že vrsto let se govori o težkih razmerah Slovencev v Benečiji in Reziji. Sedaj se končno sliši tudi beseda pisatelja Borisa Pahorja, ki kot svetilnik v svojem zalivu opozarja. Vendar vse ostaja na nivoju solzних proslav in obljub.

Državna politika je v nasprotju z Avstrijci pozabila na razvoj podeželja in zamejstva. Gospodarska kriza

Ljubljenje je igra!

- Popolnoma prenovljena igralnica z novimi igrami in novimi igralnimi avtomati, vljudno vabljeni!
- Vsak večer ob 22.00 uri igra BINGO.
- Restavracija Jackpot, od 19.00 dalje.

restaurant

JACKPOT

19.00 - 02.00

CASINO
BLED

za brezplačno pijačo in
brezplačno **BINGO** kartico.
www.casino-bled.si

nas duši in nas še bo na vseh nivojih. Dediščina Marije Terezije, ki je uvedla obvezno šolstvo tudi pri nas, se v avstrijski državi še čuti. Njihovo podeželje, tudi najbolj odmaknjeno in nedostopno, dobesedno cveti. Zavedajo se, da je v kriznih časih in vojnah podeželje največje bogastvo vsake države.

Kaj pa mi? Smo res tako bogati in varni!

Narodni parki so namenjeni ohranjanju narave. Hkrati so tudi pomembna blagovna znamka in vodilo turističnega razvoja in preživetja nedostopnih in osiromašenih področij. Čas je, da tudi v Slovenji razumemo, da je ohranitev kulturne naravne krajne odvisna od možnosti obstoja človeka v parku in ob njem.

Nekdanje visokogorske pašnike prekrija rušje, gladko pokošena senožet je redkost. Srna ne ve kam. Bevkovi pastirci so šli v dolino.

Triglavski narodni park mora biti priložnost in ne ovira.

Darjo Velušček, Tolmin

Zlata doživetja v Koroni

www.thecasinkorona.com

KORONA
CASINO & HOTEL
hit casinos

Pridite v center igre in zabave Korona v Kranjski Gori. Tu so časi zlati, zaznamovani z igro, zabavo, koncerti in odlično kulinariko.

Po vznemirljivih trenutkih igre, preplesanem večeru ob petju vašega najljubšega izvajalca ali le po prijetnem izletu v Kranjski Gori je nepogrešljiv postanek v Koroninih restavracijah.

Idilčna restavracija **Montana** je z vrhunsko kulinariko in vinsko ponudbo prava izbira za goste z izbranim okusom. Specialiteta restavracije so izbrane ribje in mesne jedi, ki jih odlikujejo sveže in prvovrstne sestavine ter nam lasten način priprave.

V prijetni samopostrežni restavraciji **Garden** pa vas bodo navdušili krožniki dobrot, s katerimi si lahko sami postrežete po ugodnih cenah in v poljubnih količinah.

V mesecu **aprilu** smo prav za vas pripravili **posebne gurmanske dobrote**, ki jih ne smete zamuditi:

- Prekajen file skuše na spomladanski solati z gorčično omako,
- Domači ozki rezanci z jastogom in porovo slamico,
- Telečji pljučni file na krompirjevi skorjici s porto omako,
- Pomarančni tiramisu s svežimi jagodami in temno čokolado

Obiščite nas in prepričajte se.

Po toči zvoniti je prepozno

Statistika PU Kranj, ki enako kot RIVAL prostorsko pokriva Gorenjsko, kaže, da je v letu 2009 število kaznivih dejanj doživelo največji porast v zadnjih petih letih. Največji delež predstavljajo **kazniva dejanja zoper premoženje**. Vlomov v stanovanjske objekte je na Gorenjskem povprečno okoli 70 na mesec. Tudi druge oblike tatvin so v zadnjih mesecih doživele precejšen porast, kar kaže na nujno potrebo po učinkovitejšem zasebnem varovanju premoženja.

Varnostna služba RIVAL zagotavlja **zanesljivo in pošteno** podjetniško zasebno varstvo tam, kjer ga država preko svojih mehanizmov in instrumentov ne zmore več. Varnost je postala vse bolj iskana dobrina na trgu storitev.

Pri načrtovanju sistema vaše varnosti sledimo znameniti misli, da so velike stvari posledica kopice majhnih stvari, ki jih združimo.

1. Izgradnja sistema tehničnega varovanja je učinkovit ukrep proti naraščajoči premoženjski kriminaliteti. Mehanska zaščita: ograja, rešetke na oknih, proti vlomna vrata, kakovostne ključavnice in elektronska zaščita - brezžični proti vlomni alarmni sistem s povezavo na varnostno nadzorni center Rival (VNC), kjer lahko sprejemamo tudi različne druge alarmne signale: zastoj dvigala, prisotnost ogljikovega monoksida v zraku, dvig ali padec temperature, izpust plina, socialne alarme in druge.

Brezžični alarmni paket BOSCH z montažo, nastavitvijo in davkom stane **650,00 EUR**.

Vsebina paketa:

Alarmna centrala v kompaktnem ohišju z vgrajeno LCD tipkovnico in sprejemnikom brezžičnih senzorjev in akumulatorjem

Alarmna centrala

Sirena

Magnetni kontakt

3 x brezžični detektor gibanja

Daljinski upravljalac

2. Intervencijsko varovanje zajema:

- vsakodneveni neprekinjen sprejem alarmnega signala (vlom, požar) na VNC Rival;
- stalno pripravljenost in takojšnje posredovanje intervencijskih skupin ob sprožitvi alarma;
- neprekinjeno računalniško spremljanje stanja na varovanih objektih;
- nepretrgano skrb za varnost objekta in ugodno varnostno situacijo na objektu;

- izdelavo varnostnih poročil in ugotovitev;
- usposobitev oseb, ki bodo upravljale z alarmnim sistemom

Na območju Gorenjske imamo naslednjo pokritost:

- 2 vozili z varnostnikoma: Kranj z okolico, (24/7), pisarna na Gregorčičevi 8, Kranj,
 - 1 vozilo z varnostnikom: Škofja Loka z okolico (12/7),
 - 1 vozilo z varnostnikom: Bled z okolico (24/7), pisarna na Kranjski 4, Radovljica,
 - 1 vozilo z varnostnikom: Jesenice z okolico (12/7)
- ter zagotavljamo hiter odzivni intervencijski čas, **največ do 10 minut** od sprejema signala.

Cena mesečnega pavšala je **med 30 in 50 EUR** za posamezen stanovanjski objekt.

3. Obhodna varnostna služba dopolni tehnično in intervencijsko varovanje ter zanesljivo zagotovi izboljšanje stanja varnosti na območju zasebne posesti ali lokalne skupnosti - posamezne krajevne skupnosti.

Občasna fizična prisotnost varnostnika na določenih varovanih točkah ima močan preventivni učinek in v praksi se je že mnogokrat zgodilo, da je varnostnik na obhodu zalotil in prijel oz. pregnal vlomilca ali kršitelja predpisane javnega reda.

Varnostnik med občasno prisotnostjo varuje objekte ali območje pred poškodovanjem, uničenjem, tatvino in drugimi oblikami škodljivega delovanja, kjer ugotavlja predvsem:

- prisotnost sumljivih oseb na varovanem območju ali v neposredni bližini;
- prisotnost sumljivih ali zapuščenih predmetov;
- stanje ograje in vseh možnih dostopov v varovano območje in objekte;

- stanje zunanje razsvetljave, zunaj parkiranih vozil;
- stanje na varnostno pomembnih točkah (vhodi, pritična okna, nevarne snovi);
- okoliščine, iz katerih je mogoče sklepati, da je ali da bo varnostna situacija ogrožena.

Cena se giblje **med 1,5 in 5 EUR**/obhod varnostnika in je odvisna od oddaljenosti varovanega objekta ter porabljenega časa.

4. Osebna varnost je postala pomembno vprašanje, zlasti za ženske. Karate klub Kranj vsak začetek šolskega leta organizira začetniški tečaj za odrasle, v katerem se lahko kadarkoli vključite, kjer poleg osnovnega programa karate tehnik z vajami za raztezanje in sprostitvev po napornem delovnem dnevu posredujemo znanje in priporočila, ki vam bodo pomagala odpraviti strah in nelagodje, ki se pojavita ob nadlegovanju ter v situacijah ogroženosti.

Oddajo o tečaju si lahko ogledate na internetnem naslovu:

<http://www.rtvsllo.si/play/turbulenca-rekreacija/ava2.34041619/>

Lokacija tečaja: ESIC Kranj, (nekdanja Srednja tekstilna šola), Staneta Žagarja 33, Kranj vsak torek in četrtek od 18.30 do 20. ure, vhod v telovadnico je z leve strani šole.

Cena je **25 EUR** na mesec. Tečaj vodi inštruktor karateja Branko Malešič, 4. DAN.

Kakovost varnostnih storitev zagotavljamo tako, da damo vse od sebe pri vsem, česar se lotimo.

Branko Malešič,
pomočnik direktorja

PRI TRIGLAVU IMA PREDNOST VAŠA VARNOST.

ZA VARNOST SVOJIH OTROK
BI GOTOVO STORILI VSE.
ŠE NAJMANJ TO, DA BOSTE NA
WWW.VOZIM.SE POISKALI VEČ
O DNEVIH VARNE VOŽNJE
Z ZAVAROVALNICO TRIGLAV.

PONUDBA VELJA ZA MLADE DRUŽINE, KI IMAJO
SKLENJENO AVTOMOBILSKO ZAVAROVANJE PRI
ZAVAROVALNICI TRIGLAV. BON PREJME DRUŽINA, KI SE
UDELEŽI DNEVA VARNE VOŽNJE Z ZAVAROVALNICO TRIGLAV.

PAMETNO JE VOZITI VARNO.

www.triglav.si

Tradicijo skrbno negujejo

Zavarovalnica Triglav se je že pred 110-letji zavezala, da bo skrbela za lepšo in bogatejšo prihodnost Slovencev. Njeno temeljno vodilo je upravičiti zaupanje in zagotoviti varnost, ki jo od nje pričakujejo. O tem smo se pogovarjali z Alešem Klementom, direktorjem območne enote Kranj, kjer tradicijo zavarovalništva na Gorenjskem negujejo že 65 let.

Kako ob poplavi ponudb nalažje ugotovimo, da smo se odločili za dobro zavarovalnico? Na kaj moramo biti pozorni, ko se odločamo za sklenitev zavarovanja?

A. Klement: "Dobra zavarovalnica je tista, ki se izkaže v trenutkih stiske, takrat, ko se ljudje znajdejo v nesreči in morajo čim prej poskrbeti npr. za popravilo strehe ali avtomobila. Zavarovalnica Triglav je tu vsekakor prava izbira, saj je hitro izplačilo škodena od naših prednosti. Imamo izobraženo strokovno osebje in več kot sto zunanjih pogodbenih izvajalcev, ki v vsakem trenutku zavarovancem priskočijo na pomoč in jih ustrezno peljejo skozi potrebne postopke."

Območna enota Kranj ima dobro razvito poslovno mrežo. Kje vse vas lahko najdemo?

A. Klement: "Res je, na Gorenjskem imamo mnogo poslovnih mest, od Kranja, Jesenic, Škofje Loke, Tržiča vse do Bohinja in Kranjske Gore na drugi strani. Na terenu je vsak dan okoli 90 naših prodajnikov, zavarovanja pa je možno skleniti ali obnoviti pri številnih pogodbenih izvajalcih. Ker na vseh poslovnih mestih

delamo učinkovito in prijazno, nam vsako leto zaupa več zadovoljnih strank."

Gorenjci slovimo po tem, da smo izjemno dobro zavarovani. Kako gledate na odnos Gorenjcev do zavarovanj?

A. Klement: "Zavarovalna kultura pri nas, Gorenjcih, je izjemno visoka, kar kaže na ozaveščenost prebivalcev. Prav njim je namenjena Triglavova kakovostna ponudba. V naši območni enoti se nenehno trudimo, da so na voljo dobre in pestre storitve, učinkovit servis, zavarovancem pa ob sklepanju zavarovanj nudimo jasne in korektne nasvete. Bržkone prav tu izvira prepričanje, da je Triglav sinonim za zaupanje."

Na Gorenjskem skoraj ni prireditve, kjer ne bi sodelovala Zavarovalnica Triglav. Od kod tako velik posluš za humanitarnost?

A. Klement: "V Zavarovalnici Triglav se zavedamo, da moramo negovati tradicijo, ki nam je v ponos. Zato v okolje, kjer poslujemo, vračamo. To dokazujemo z odgovornim ravnanjem do družbenega in naravnega okolja. S tem ustvarjamo lepšo prihodnost. Če omenim le lansko leto, smo denimo sodelovali pri skoraj tristo različnih prireditvah in aktivnostih na področju športa, vložili v napredek gorenjskega zdravstva in gasilstva, podprli smo kar nekaj kulturnih dogodkov. S tem si ustvarjamo zaupanje, ki je v zavarovalništvu bistvenega pomena."

Dotakniva se še narave in z njo povezanega muhastega

Aleš Klement, direktor OE Kranj, Zavarovalnica Triglav, d.d.

vremena in ujm, ki so postale že stalnica. Kako ta problem vidite v Triglavu?

A. Klement: "Kot vsi vemo, nam narava zadnja leta vse bolj dokazuje, da je težko obvladljiva. Zavedati se moramo, da za varnost nas, naših najbližjih in našega premoženja marsikaj lahko naredimo sami. Ko pride do hudega, smo na vrsti mi v zavarovalnici. Naša naloga je, da se izkažemo, kar smo znova dokazali tudi ob lanskim ujmah, ko nam narava tudi na Gorenjskem ni prizanesla. Dokazali smo, da se zavarovanci ved-

no lahko zanesejo na nas. Kljub temu je treba poudariti, da so tovrstni dogodki vselej dobro opozorilo, da moramo tudi sami poskrbeti za osebno varnost in varnost premoženja. Zagotovo naša široka paleta zavarovanj lahko bistveno omili posledice naravnih nesreč. Zato naj zaključim z mislijo, da je Triglav odgovoren in da bomo tudi na Gorenjskem v prihodnje skrbno negovali tradicijo zavarovalništva. Še naprej želimo ostati zanesljiv poslovni partner in dober prijatelj vsake družine."

Potrpežljivo ob prodaji ali nakupu

Sanje mladih so zvečine povezane tudi z nakupom stanovanja, nekaterih bolj srečnih (premožnejših) tudi družinske hiše. V povprečju se selimo le enkrat do dvakrat v življenju, vsak, ki mu je to uspelo, pa ve, da je to obdobje povezano z veliko mero potrpežljivosti in stresa.

"Pred nakupom je prav, da kupec pozna zemljiškoknjižno stanje nepremičnine, torej ugotovi pravno lastništvo in ali je nepremičnina prosta bremen. Če stanovanje ali hiša še ni vpisana v zemljiško knjigo, mora imeti prodajalec vse kupoprodajne pogodbe od začetka do konca ter urejene vse druge, ustrezne listine," kupce nepremičnin pred nakupom skoraj v en

glas, čeprav smo se z njima pogovarjali ločeno, opozarjata nepremičninska agenta Tanja Cvetan iz podjetja JurTan in Thomas Krelj iz podjetja Fesst. Dodajata, da fotokopije dokumentov niso dovolj, pri pridobivanju listin pa morajo biti kupci pozorni tudi na predkupne pravice občin ali tretje osebe. Pravno stanje nepremičnine je tako eno od najpomembnejših opravil, ki jih

nepremičninski agenti najprej opravijo, in če to ni urejeno, stanovanja, hiše ali zemljišča niti ne prevzamejo v posredovanje. "Prodajalci morajo poznati tudi davčno zakonodajo. Vsi vedo, da morajo ob transakciji plačati dwoodstotni davek na promet z nepremičnino, niso pa pozorni na davek na dobiček. Tega davka prodajalec ne bo plačal le v primeru, da je imel tri leta stalno

ALPDOM

NEPREMIČNINE
REAL ESTATES

Alpdom, inženiring, d.d. Radovljica
Cankarjeva ulica 1,
4240 Radovljica, Slovenija

Tel. +386 4 537 45 00
Fax+386 4 531 42 11

alpdom@alpdom.si www.alpdom.si

POSLOVANJE Z NEPREMIČNINAMI

- upravljanje in vzdrževanje
- posredovanje
- gradnja za trg
- energetika
- inženiring
- vpis v zemljiško knjigo

prijavljeno prebivališče na naslovu nepremičnine in je hkrati ni oddajal v najem," pojasnjuje Thomas Krelj.

Kdor želi prodati, tudi proda

Če je še pred leti veljalo, da ponudba nepremičnin ni dohajala povpraševanja, je danes drugače. Ponudbe je več, zato so padle tudi cene, tako rabljenih (starejših) kot novih stanovanj na Gorenjskem. Tudi zato je potrebno več potrpljenja pri menjavi nepremičnin, saj se je čas prodaje podaljšal, običajno so daljši postopki v bankah, ... "Pri nakupu lahko kupec zelo hitro najde pravo nepremičnino, lahko pa tudi ne. Velja le eno: ne glede na število ogledov, po mojih izkušnjah potencialni kupec takoj začuti pravo in se v njej tudi prepozna. Nič ga ne moti, saj je na ustrezni lokaciji in prave kvadrature, zelo pomembna pa je tudi cena," pojasnjuje Tanja Cvetan.

Po njenem prodaja tudi v teh časih ni težavna za tiste, ki želijo nepremičnino prodati: "Kdor nastavi realno tržno vrednost, bo stanovanje ali hišo v mesecu do treh tudi prodal, medtem ko tisti, ki želijo le prodajati (s previsoko ceno), niti ogledov ne bodo imeli." Krelj pa opozarja, da tako prodajalci kot kupci velikokrat prave, realne cene niti ne poznajo: "Vsakdo spremlja oglasne cene nepremičnin na internetu, vendar se lahko dejanske cene gibljejo tudi do 20 odstotkov nižje.

Tako lahko kupci, ki kupujejo brez nepremičninskega posrednika, preplačajo nepremičnino in obratno, prodajalci jo ponudijo prepoceni."

Dodaja, da morata imeti obe strani danes več potrpljenja, kot ga je bilo potrebnega včasih. "Časov, ko smo stanovanje prodali v enem tednu, ni več, razen če kdo ponudi zares nizko ceno. Hiše so se tudi pred nastopom gospodarske in nepremičninske krize prodajale dlje časa kot stanovanja, sedaj je podobno tudi pri stanovanjih, torej od več mesecev do enega leta. Vse je odvisno od cene, zato mi prodajalce vprašamo: ali je bolje prodati danes za nekoliko nižjo ceno ali za pet odstotkov višjo ceno čez eno leto. Naš odgovor je nekoliko nižja cena," razloži Thomas Krelj.

Neverjetna birokracija

Ob izbiri kupca za določeno nepremičnino gre lahko postopek relativno hitro naprej, če je le vpisana v zemljiško knjigo. "Pogodba je lahko sklenjena v dveh do treh dneh, sledi postopek na davčni upravi, tudi kredit lahko kupci na banki uredijo zelo hitro," pravi Tanja Cvetan in dodaja, da je bil pred krizo postopek na davčni upravi urejen v enem dnevu, danes se lahko tudi zavleče. Tudi banke danes boniteto kreditojemalca in vrednost stanovanja (pri hipotekarnih kreditih) preverjajo nekoliko strožje kot pred leti.

Krelj dodaja, da je birokracija v zadnjem letu postala neverjetna. "Ko se kupec odloči, izbira sicer tudi danes ni zelo velika, se postopki še vedno vlečejo dva do tri mesece. Mi danes na potrdilo občine čakamo že od januarja in postopek ne more naprej, tudi davčna uprava si lahko vzame do 30 dni, prej je bilo vse rečeno v enem dnevu," pojasnjuje in nadaljuje: "Pred leti smo lahko vse uredili v enem dnevu. Edino, kar danes res teče kot namazano, je postopek vpisa v zemljiško knjigo. Vse ostalo je preveč birokratsko."

In stanje na trgu? "Nepremičninska kriza je mimo. Novih padcev cen ne bo, le pri garsonjerah in enosobnih stanovanjih bi cene morale pasti," pravi Cvetanova. "Cene rabljenih stanovanj stojijo, novogradnje pa ponujamo tudi ceneje od oglaševalnih cen, vendar kupcev ni. Opažamo pa, da so cene starejših stanovanj na dobrih lokacijah v zadnjih mesecih celo nekaj pridobile," pravi Krelj. Zakaj promet ni intenzivnejši? "Najnovejši problem je dvig minimalne plače in s tem slabša kreditna sposobnost kupcev. Kupci z višjimi plačami tega ne občutijo, vsi ostali pa," pravi Krelj, Tanja Cvetan pa dodaja: "Potencialni kupci so dojeli, da velikih padcev cen, o katerih natolcujejo nekateri mediji iz tedna v teden, ne bo. Kako naj cene padejo za 40 odstotkov? Kam? Tu ni logike."

Boštjan Bogataj

OSKRBOVANA STANOVANJA V KAMNIKU | Želimo vam zagotoviti varno in mirno starost.

DOLENJGRAD
Gradbeno podjetje, d. o. o.
Pod Hruševco 30, 1360 Vrhnika

Telefon: (01) 750 72 00
Fax: (01) 750 72 10

E-pošta: tajništvo@dolenjgrad.si
Internet: www.dolenjgrad.si

tip stanovanja	površine stanovanja	kupnina v EUR z DDV
Garsonjera	od 29,87 m ² naprej	od 60.205,00 naprej
Enosobno	od 47,97 m ² naprej	od 90.084,22 naprej
Dvosobno	od 56,52 m ² naprej	od 103.398,61 naprej

- Stanovanja so skrbno načrtovana in prilagojena starejši populaciji.
- Dodatno udobje prispeva tudi 24-urna nujna pomoč prek klicnega centra pa tudi socialna in zdravstvena oskrba.
- Vsako stanovanje ima balkon ali atrij in parkirno mesto v podzemni garaži.
- Pri načrtovanju nismo mislili le na vaše udobje, temveč tudi na kakovostno ter okolju prijazno gradnjo. Več kot 30 odstotkov energije se pridobi iz obnovljivih virov.
- Lokacija je umaknjena iz mestnega vrveža v naravo, a je hkrati le 5 minut hoje do centra Kamnika.

JUR-TAN, nepremičnine, d. o. o.,
 P.E. Cankarjeva ulica 03, Kranj
 tel.: 04/236-92-14 , fax: 04/236-92-15
 e-pošta: info@jur-tan.si, www.jur-tan.si

ŠKOFJA LOKA-GORAJTE ZA KAMNITNIKOM, v zelenem okolju prodamo zemljišča, ki bodo komunalno urejena (voda, elektrika, telekomunikacija, kanalizacija-biološka čistilna naprava), velikosti od 400 m² do 482 m², prevzem možen takoj. CENA: 205,00EUR/m².

ŠKOFJA LOKA - PEVNO, sredi gozdne oaze pa vseeno blizu srednjeveškega mesta Škofja Loka, prodamo dve novozgrajeni (l. 2008) samostojni hiši v 3. podaljšani gradbeni fazi, z vsemi priključki in urejeno okolico, bivalnih površin neto: 256,21 m², bruto 285,80 m², podkletene v celoti + P + M, okolica utrjena in pripravljena za končno ureditev, vsi priključki, okna PVC, terasa. Objekti stojijo na zemljiščih s površino 474,11 m², 480,52 m² do 649,23 m². CENA na enoto: 225.000 EUR.

MEDVODE - SVETJE, na odlični lokaciji prodamo na ključ izdelanega dvojčka z vgrajenimi materiali višjega cenovnega razreda in komplet urejeno okolico. Začetek gradnje l. 2009. Zemljišče v izmeri 253m² in 308 m². Objekt ima 196m² (neto) stanovanjske površine v 3. etažah (P+N+M) z galerijo. V hiši bo vgrajen kamin, talno gretje, narejene in razpeljane inštalacije za centralni sesalec, alarmni sistem z video nadzorom, klimatska naprava ter PVC okna. Objekt ima telefonski in kabelski priključek, mestni zemeljski plin, fekalna in meteorna voda pa je izpeljana - priključena na javno kanalizacijo. Kupec ima ob nakupu nepremičnine v ceno vključenega arhitekta za notranjo opremo. Prevzem po dogovoru. CENA: 300.000 EUR. Več na: <http://nepremicnine.jur-tan.si/novogradnje.html>.

KRANJ - ZLATO POLJE, v tri leta starem objektu prodamo lepo dvosobno stanovanje v izmeri 57,44 m², 2xlastniško parkirno mesto, pritličje, zastekljen balkon, vsi priključki, opremljena kuhinja, prevzem možen takoj. CENA: 107.000,00 EUR.

KRANJ - PLANINA III, prodamo lepo obnovljeno (l. 2006), klimatizirano dvosobno stanovanje z možnostjo pregraditve v dvosobno stanovanje s kabinetom, v izmeri 65,90 m², 4. nadstropje/4, brez balkona, delno opremljeno, CK, vsi priključki + optika, Z.K. urejeno, prevzem po dogovoru. CENA: 121.000,00 EUR.

BLED - BLIŽINA ALPSKIH BLOKOV, prodamo 797 m² zazidljive parcele z gradbenim dovoljenjem za izgradnjo stanovanjske hiše z dvema apartmajema, K+P+M, vsi priključki v neposredni bližini, ravna in z lepim razgledom na Julijske Alpe, 300 m oddaljeno od Blejskega jezera. Prevzem možen takoj. CENA: 237.506 EUR.

KRANJ - CENTER ali BLIŽNJA OKOLICA, za nam že znanega kupca vzamemo v prodajo gostinski lokal v izmeri cca. 60 m² - 80 m², ki mora biti na dobri frekventni lokaciji, možnost postavitve vrta in igral, lahko brez opreme, prevzem po dogovoru.

Vsem prodajalcem, ki se bodo odločili prodati nepremičnino preko naše nepremičninske hiše do konca meseca maja, nudimo posebne ugodnosti.

V posredovanje vzamemo več različnih nepremičnin za nam že znane kupce!

Več ponudbe si oglejte na www.jur-tan.si

Ugodje topline

www.lokaterm.com

CREINA d.d., Ul. Mirka Vadnova 8, Kranj

Ugodni plačilni
pogoji
Dostava na dom
Montaža

Ste si tudi vi kdaj zaželeli začutiti nežno toplino ognja, opazovati romantični ples plamenov, poslušati prasketanje ...?

Lokaterm - ko se magična moč trenutka spremeni v vsakdan.

 LOKATERM
Za topel in prijeten dom

KAMINSKE PEČI

KAMINSKI VLOŽKI

Stol 150

Komen N ES

 CREINA

Mirka Vadnova 8, 4000 Kranj, tel.: 04/20 13 350, e-pošta: info@creina.si

dolnov

SALON KOPALNIC DOLNOV D.O.O.
Šuceva 23, Kranj
tel.: 04/201 30 14

Sedem dni za prenovu vaše kopalnice!

serija JOY

AKCIJA

Ob nakupu ploščic serije Joy, Rigato in Festival
vam podarimo
5 kg lepila Kemoband na vsak
kvadratni meter ploščic.

stenska ploščica 20 x 33
Cena z ddv 12,90 EUR/m²

talna ploščica 20 x 20
Cena z ddv 12,90 EUR/m²

**ZA VSA DELA PRI PRENOVI
POSKRBIMO MI, VAŠE DELO
JE SAMO IZBIRA KERAMIKE
IN OPREME.**

Ponujamo vam celovito rešitev za vašo kopalnico. Ni pomembno, ali kopalnico obnavljate ali opremljate prvič. Za nasvet nas obiščite in ponudili vam bomo ogled in svetovanje ter računalniški izris kopalnice v 3D grafiki.

TRGOVINE V TC DOLNOV

Eurospin, Frizerski salon Silva,
Nes, Mik Celje, Lovec, Velana,
Les 3, KDO Studio, Zuja, Eko invest,
Euroton, Milan, Saga
Šiviljska popravilnica Nitka,

GROHE
ENJOY WATER®

ARMATURA
EUROSMART ZA
UMIVALNIK 32925
CENA: 64,80 EUR

ARMATURA
EUROSMART ZA
BIDE 32929
CENA: 67,50 EUR

ARMATURA TERMOSTATSKA
ZA TUŠ 34143
CENA: 157,00 EUR

UMIVALNIK LAUFEN PRO OGLATI 60x48
CENA: 83,91 EUR (cena samo za umivalnik)

LAUFEN

APPOLLO
TESTIACQUA

Pejem kvalitete!

TUŠ KABINA S KADIČKO
APPOLLO TS-623B
DIM. 900 x 900 x 1850
CENA: 280,00 EUR

KROM PROFILI
MAT ALI ORNAMENT KALJENO STEKLO

MASAŽNA TUŠ KABINA
APPOLLO TS-35W
DIM. 1100 x 900 x 2200
CENA: 806,40 EUR

ZAPRTA KABINA
LEVA ALI DESNA POSTAVITEV
ELEKTRONSKA NADZORNA PLOŠČA
VENTILATOR
MASAŽA STOPAL
STROPNA PRHA IN LUČ
ROČNA PRHA
VODNE ŠOBE
VRATICA ZA MONTAŽO
OGLEDALO

AKCIJA VELJA V MESECU MAJU!

www.dolnov.si

Mesec maj - mesec kuhinj

20% POPUST na leseni del

Ugodni plačilni pogoji.

Brezplačno - svetovanje, izris, izmere na domu, dostava in montaža

Kuhinja Castello

Redna cena:

3.128,00 EUR

Odprodaja eksponata:

2.190,00 EUR

**ODPRODAJA EKSPONATOV
KUHINJE, BELA TEHNIKA, SEDEŽNE
GARNITURE**

Ob nakupu notranjih vrat

vam podarimo KLJUKE
(tip 240 0005 m18)

Favorit 02 hrast

Domino 12 oreh

LESNA TIP Otiški Vrh d.d.
Prijazni do narave in okolja

Notranja vrata Lesna
dekor, P 1
že od 45,22 eur

KLJUKA
240 0005 m18

SALON POHIŠTVA DOLNOV D.O.O.
Šuceva 23, Kranj
tel.: 04/201 30 25, 041/620 833

Čas za menjavo garderobe objektov

Slovenijo smo očistili, s toplim vremenom pa je prišel čas, da se lotimo tudi domače hiše. Pregledati je treba, ali se je pozimi poškodovala streha, če pušča že dlje časa, je sedaj priložnost tudi za menjavo. Kdor se je tudi to zimo jezil nad prevelikimi stroški za ogrevanje, je morda le spoznal, da se jih da znižati z novo dobro izolacijo in fasado. Da, tudi hiše potrebujejo novo obleko in kapo.

Katero kritino izbrati, koliko bo prenova strehe stala, kje dobiti tesarja in krovca? Ja, zapletena vprašanja, na katera pa je še vedno mogoče hitro najti odgovore. Odločitev za pravo kritino in streho je tista, ki najbolj ustreza našim finančnim zmožnostim (cena), ki

ustreza tipu prenavljajoče strehe (kritina, izbrana glede na tip strehe), pomembni pa so tudi dobavni roki in mojstri, ki jih podjetje ob tem ponudi ali pa tudi ne. Kaj izbrati, je zelo pomembno, zato veliko štejejo tudi izkušnje, tako prodajalcev kot mojstrov, saj stre-

he ne menjamo vsako leto, ampak naj bi s sodobnimi materiali vzdržala vsaj 30 let, nekateri proizvajalci in krovci pa ponujajo tudi 50 let garancije. Dobra streha pa je, ne glede na kritino, tista, ki ščiti. Ščiti pred vremenskimi vplivi, kot so seveda padavine, pa tudi

SKUPINA
CIGLIC

NAJBOLJŠE ZA
VAŠ DOM IN POSLOVNI
PROSTOR

PARKETI IN PARKETARSTVO
PVC / ALU OKNA IN VRATA // NOTRANJA VRATA
ERGONOMSKI STOLI // KUHINJE

T: 040 575 334 ALI 040 732 633
E: INFO@CIGLIC.COM W: WWW.CIGLIC.COM

V APRILU ODPIRAMO RAZSTAVNO PRODAJNI SALON
V POSLOVNI STAVBI AMD KOROŠKA CESTA 53D, KRANJ.

KLEPARSTVO IN KROVSTVO MARKIČ

Franc Markič s. p., Partizanska 14, Kranj
Tel./fax: 04/201 1844, gsm: 041/649-875

Smo pooblaščen
krovec za kritine
**TRIMO, TEGOLA,
BRAMAC.**

V A R

Matjaž Hartman s.p.,
Hafnerjevo nas. 91, 4220 Škofja Loka
tel.: 04 513 88 30 ali 031 775 401

**PRODAJA, MONTAŽA IN
VZDRŽEVANJE:**

- garažnih
- vhodnih
- stranskih
- protipožarnih
- kletnih vrat

POOBLAŠČENI
PRODAJALEC

KVALITETA
V
U
G
O
R
O
M
N
I
L
E
P
I
Z
G
L
E
D

**HORMANN
JUBILEJNA
GARAŽNA VRATA,**

M-vodoravni motiv,
woodgrain, RAL 9016,
vkļj. motorni pogon,
montaža in 8,5% DDV

že od **875 €**

veter in temperaturna nihanja. Slednje zagotavlja tudi z dobro izolacijo, ki je enako pomembna kot na navpičnih stenah, saj velja, da je streha peta fasada. Kot taka mora biti seveda tudi lepa in ne vedno podrejena le trenutnim modnim muham (enodnevnica), saj velja, da bolj, kot je streha komplicirana (razčlenjena), dražja je, težje jo je vzdrževati in veliko več možnosti je za poškodbe (in posledično vdiranje vode ali vlage skozi njo). Gorenjci smo na tem področju racionalni - večina družinskih hiš je dvokapnic, pred približno dvema desetletjema je nastopila moda frčad, ki pa se zaradi nizkoenergijske in pasivne gradnje nekoliko umika.

Estetski videz strehe je zaradi izpostavljenosti velikega pomena, pomembno vlogo pa igra poleg oblike še njena velikost, vrsta in barva kritine ter način pokrivanja in prezračevalni sistem. Za zagotavljanje skladnosti omenjenih elementov in dosegajo čim večje estetskosti pa glavno vlogo odigra domišljeno in kakovostno načrtovanje strehe. V hribovitih predelih so strehe navadno strmejše, kar omogoča, da padavine, predvsem voda, s strehe hitro odtečejo, kar preprečuje zamakanje in poškodovanje strešne konstrukcije. Na Primorskem so strehe položnejše, saj je padavin manj, obremenitev pa predstavlja predvsem veter, zaradi česar mora biti kritina težja, ponekod jo dodatno obtežijo tudi s kamni.

Strehe glede na nagib ločimo na tri glavne vrste: ravne strehe, ki jih poznamo predvsem na večstanovanjskih objektih in drugih večjih objektih, kot so šole, tovarne, športni objekti ... Njihov naklon znaša do pet stopinj;

Druge so položne ali blago naklonjene strehe do naklona 30 stopinj in jih največkrat uporabljamo (pri nas) za enostavne objekte, v zadnjih letih pa zaradi vse večje kvalitete kritin tudi na drugih objektih, na Gorenjskem pa so najbolj običajne in tradicionalne strme strehe z naklonom nad 30 stopinjami. Te strehe delimo tudi na ravne, eno-, dvo-, štirikapne in šotoraste strehe ter mansardne strehe.

Pri izbiri strešne kritine mora investitor upoštevati predvsem tri dejavnike: arhitekturo objekta, podnebne razmere in ekonomičnost. Pri podnebnih razmerah je bistveno pri izbiri kritine upoštevati silo vetra in obtežbo snega, kar je predvsem pri prvem v zadnjih letih zaradi vse hujših neurij zelo težko. Lastnosti strešnih kritin so (glede na uporabo različnih materialov) v kombinaciji z okoljskimi vplivi na streho eden najpomembnejših dejavnikov za njihovo izbiro. Kvalitetna kritina bi morala več desetletij zdržati tudi težje podnebne razmere, ščititi pred vsemi vremenskimi pojavi, kot so toča, nalivi, močnejši sunki vetra, velike snežne obremenitve, ... Hkrati naj bi bila lahka, saj to omogoča izdelavo lažje in s tem cenejše konstrukcije ostrejša. Kot smo že omenili, mora biti estetska, brez zahtevnega vzdrževanja, z enostavno montažo in okolju prijazna.

Obnova zaradi dotrajanosti

Življenjska doba kritine ni neskončna. Po potrebi jo je potrebno vzdrževati ves čas, proizvajalci kvalitetnih kritin pa zagotavljajo jamstvo vsaj za 30 in celo 50 let. Kakorkoli, življenjska doba vsekakor naredi svoje, včasih pa je treba streho menjati tudi zaradi hujših vremenskih pojavov (toča, vihar, neurje), o čemer se v zadnjih letih v Sloveniji vse prevečkrat lahko prepričamo na lastni koži. Ob zamakanju strehe ali preperelosti kritine se bo lastnik objekta težko sam odločil, zato se je najbolje posvetovati s strokovnjakom. Tudi izbira strešne kritine je za nepoznavalca lahko prava mora, saj poznamo opečne strešnike (žgana glina), betonske strešnike, skodle, deske, slamo, trstiko iz rastlinskih materialov, streš-

no lepenko (oziroma bitumenski izdelki), strešno pločevino iz različnih materialov (črna, pocinkana, cinkova, bakrena, svinčena), armirano steklo ali steklene prizme, ...

Za obnovo strehe napoči čas, ko ta zaradi dotrajanosti ni več funkcionalna ali ob sanaciji celotnega objekta ali ob spremembi namembnosti podstrešnega prostora v stanovanjski prostor. Pri obnovi strehe moramo preveriti stanje strešne konstrukcije in morebitne napake ali škodljivce, ki se lahko pojavijo v lesenih elementih strešne konstrukcije, odpraviti. Če so sanacije potrebne tudi drugi elementi strehe, je dobro razmisliti o tem, da se del lotimo sočasno z obnovo strehe oziroma menjavo strešne kritine. V primeru, da investitor obnavlja relativno staro streho, ki je bila zgrajena 20-30 let nazaj, je primerna celotna predelava strehe, saj so tako gradbeni materiali kot načini izdelave ostrejša danes bistveno naprednejši.

Z dobro izolacijo do prihrankov

Kljub velikemu vplivu izolacije in pozitivnih učinkih cena kakovostne izolacije v primerjavi s ceno investicije v objekt ni velika, le v času intenzivne gradnje individualnih hiš pred 30 leti in več se temu ni posvečalo nobene pozornosti. Z leti se je zakon o gradnji objektov zaostroval, danes pa brez načrtovanja kvalitetne izolacije investitor najbrž sploh ne bi uspel pridobiti gradbenega dovoljenja. Okoljevarstveni vidik, predvsem v smislu manjše porabe energije, je tako pomemben dejavnik, da ga sodobne in razvite države ne morejo več spregledati. Zato danes ni več mogoče zgraditi klasičnih steklenih stolpnih, ki so energetsko izredno potratne, ampak vgrajevati kvalitetno stavbno pohištvo (okna) z nizko toplotno prevodnostjo.

Najprej o toplotni izolaciji. Na površinah, kjer se stikata topel in mrzli zrak, lahko nastane korozija, ki je posledica kondenzacijske vlage. Zgradbe, ki so pravilno izolirane in zaščitene pred vlago, omogočajo velike prihranke energije in s tem tudi denarja. Prednosti dobre toplotne izolacije so manjše

izgube in s tem manjši stroški, večje bivalno udobje, daljša življenjska doba objekta in preprečevanje nastajanja plesni. Vgradnja toplotne izolacije ne zaustavi prehoda toplote, ga pa upočasni.

Poznamo veliko različnih materialov, ki se razlikujejo po obliki, kemijski sestavi in drugih lastnostih. Za toplotno in zvočno izolacijo uporabljamo naravne in umetne toplotnoizolacijske materiale, najboljše pa je, da v obeh primerih uporabimo istega. Danes pogosteje uporabljamo umetne materiale (penjeno steklo, mineralna volna, polisteren, ...), uveljavljajo pa se tudi naravni izolacijski materiali (pluta, lan, bombaž, lesna vlakna, ...). Najpogosteje se za izolacijo še vedno uporabljajo plošče iz stiropora, mineralne in steklene volne ter plošče iz poliuretana. Našteti materiali so po izolacijskih sposobnostih zelo podobni, razlikujejo pa se po postopkih vgradnje in vplivu na naše bivalno okolje. Za vgrajevanje na ravne površine so najbolj primerne izolacijske

plošče, na nepravilnih površinah pa se obliki najbolj prilagodijo materiali v svitkih. Ob odločitvi o materialu in debelini izolacije se mora investitor najprej posvetovati s strokovnjakom, saj z napačno izbiro lahko povzroči mo več škode kot koristi.

Zaščita pred toplotnimi izgubami

Osrednja naloga toplotne izolacije je zaščita objekta pred toplotnimi izgubami energije. S kakovostno izolacijo zunanjih zidov se toplotne izgube objekta in s tem raba goriva za ogrevanje močno znižata. Debelejša ko je izolacija, manjši bodo stroški ogrevanja, izboljšalo se bo tudi bivalno udobje (pasivne in nizkoenergijske hiše imajo več kot 30 centimetrov debelo izolacijo). Vrsta in debelina izolacije se sicer izbira glede na podnebne in klimatske razmere. Zaradi vedno ostrejših predpisov, predvsem pa zaradi dviga zavesti o varčevanju z energijo, naj bi bila debelina izolacije, ki jo vgrajujemo,

vsaj 10 centimetrov. S takšno izolacijo in opeko 30 centimetrov se toplotne izgube, v primerjavi z enakim načinom gradnje brez izolacije, zmanjšajo kar za petkrat. Ne glede na izbrani material je zaradi energijskih prihrankov in prijetnosti bivanja smiselno vgraditi izolacijo debeline vsaj osem do dvanajst centimetrov.

Pri vseh izvedbah fasad moramo paziti na dobro izolacijo toplotnih mostov (balkonskih plošč, obrob okoli vzdanih oken, ...), kjer je treba natančno položiti toplotno izolacijo, saj toplotni mostovi močno vplivajo na toplotne izgube. To je včasih dokaj zamudno in nevhvaležno delo, vendar pa z njim preprečimo kasnejše nastajanje plesni po vogalih prostorov, ob oknih, balkonskih ploščah. V primerjavi z notranjo izolacijo je zunanja občutno dražja, seveda pa je tudi tehnično boljša. Kljub temu se bo takšna naložba povrnila v prihodnjih letih, povedano drugače, več bo investitor vložil v izolacijo, manj stroškov bo imel z ogrevanjem ali hlajenjem.

STREŠNIKI GOLOB
BOLJE GOLOB NA STREHI KAKOR VRABEC V ROKI!

- m² OD 5,32 EUR
(DDV že vključen v ceno)

- UGODNE CENE DODATKOV

- UGODNA DOSTAVA

- POKLIČITE ZA BREZPLAČNO PONUDBO

STREŠNIKI GOLOB d.o.o., Malenska vas 12, 8216 Mirna Peč, tel.: (07) 30 78 990
www.stresniki-golob.si

kakovost, udobje in zadovoljstvo...

PRIZNAN SLOVENSKI PROIZVAJALEC PVC STAVBNEGA POHIŠTVA

Po ugodnih cenah vam nudimo okna, vhodna in notranja vrata priznanih slovenskih proizvajalcev. Montaža in demontaža je vključena v ponudbo.

Vabimo vas v novo odprti prodajno razstveni salon stavbnega pohištva nad trgovino **KOROTAN**, Struževo 20, Kranj

DURAL zastopnik za Gorenjsko

Dodatne informacije: GSM 031/73 87 86, www.dom3.si
e-pošta: igor.dolar@dom3.si

Varna, zanesljiva in trajna kritina METRAPAN

Izbira kritine je danes v poplavi ponudbe lahko težka odločitev, še posebej, kadar je treba upoštevati veliko dejavnikov (naklon strehe, nosilnost konstrukcije, trajnost, odpornost proti vremenskim vplivom, vplivi na okolje, ...).

V podjetju Meltal, d. o. o., imamo rešitev tako za individualne kot poslovne, trgovske in industrijske objekte. V okviru prodajnega programa Metrapan ponujamo kovinske strehe in fasadne plošče ter ves potreben krovsko kleparski material.

Metrapan kritine so **kovinske kritine** v obliki **TRAPEZA** in **KLASIČNEGA STREŠNIKA**. Na voljo so z **izolacijo** (poliuretan, mineralna volna, stiropor), **s filcem ali brez izolacije**. Primerne so za pokrivanje individualnih kot industrijskih objektov, za novogradnje kot prenove starih ostrešij.

Kritine Metrapan odlikujejo:

- **Dolga življenjska doba** - pocinkana barvana pločevina ima 50 in večletno življenjsko dobo.

- **Teža in protipotresna varnost** - plošče so lahke in samonosilne in so odlična zamenjava s klasičnim betonskem ali glinenim strešnikom, saj s 30 mm izolacije m² plošče

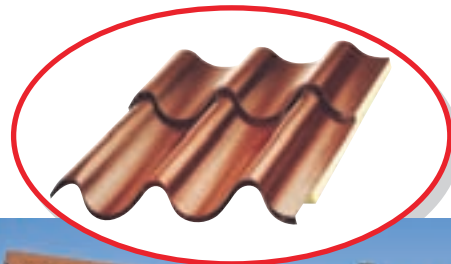
tehta le 6,5kg in zato ne obremenjuje ostrešja in celotnega objekta.

- **Odpornost proti vremenskim vplivom** - plošče zanesljivo varujejo objekt pred točo, dežjem, snegom, vetrom, soncem.

- **Hitra in enostavna montaža** - plošče potekajo od slemena do žleba v enem kosu. Zamenjava strehe ne zahteva posega v obstoječe ostrešje, saj strešna podkonstrukcija lahko ostane enaka kot pri prvotni kritini, kar pa bistveno zmanjša stroške. Gradnja bo tako potekala hitro in kakovostno.

- **Izvrstna toplotna in dobra zvočna izolacija** - različne vrste izolacij (kot so poliuretan, stiropor ali mineralna volna) preprečujejo nastajanje kondenza, zagotavljajo objektu toplotno stabilnost, majhne toplotne izgube v zimskem času in preprečevanje pregrevanja v poletnem času.

- **Široka uporabnost** - strešne plošče so primerne za pokrivanje tako individualnih kot industrijskih objektov z nakloni od 6 stopinj naprej. Pri pokrivanju z nakloni pod 6 do 10 stopinj se priporoča dodatno tesnjenje preklapov posameznih plošč.

Kupon za brezplačen METRAPAN katalog

- Prosim za brezplačen katalog ter aktualni cenik
- Prosim za brezplačen obisk krovca ter izdelavo ponudbe

Ime in priimek: _____

Naslov: _____

Pošta: _____ Tel.št. _____

Kupon pošljite na: Meltal, d. o. o., Gosposvetska c. 84, 2000 Maribor

28.4.2010

Če imate kakšno vprašanje, nas lahko dobite na:

Tel.: 02/788 01 70, 01/530 34 04

E-pošta: info@meltal.si, www.meltal.si; www.metrapan.si

Meltal, d. o. o, Gosposvetska cesta 84, 2000 Maribor

Skozi streho izpuhti največ energije

Prej smo govorili o toplotnih izgubah prek toplotnih mostov, a tako velike izgube toplote, kot je lahko skozi streho, skozi slabo tesnjeno okno ni. Neustrezna izolacija strehe poveča porabo energije za ogrevanje objekta in s tem povezano stroške. V zimskih mesecih kakovostna izolacija prepreči odvajanje toplote, v poletnih pa pregrevanje stavbe, kar je lahko ob uporabi mansarde kot bivalnega prostora skoraj pogubno. Za kakovostno toplotno izolacijo strehe je priporočljiva vsaj 20-centimetrska izolacija. Uporablja se različne materiale, najpogostejša izbira pa sta steklena ali mineralna volna, saj mojstri z volno lažje in bolj tesno zapolnijo prostore med špirovci. Primerne so tudi plošče iz penjenih materialov, kot so polistiren, poliuretani in penjeno steklo.

Ne le toplotna, pomembna je tudi zvočna izolacija

Zvočna izolacija je enako pomembna kot toplotna, saj je v okolju vse več hrupa, šumov in motečih zvokov. Dolgotrajna izpostavljenost hrupu slabo vpliva na naše zdravje, raziskave pa kažejo, da zdravju škodujejo tudi zvoki, ki jih naši možgani ne zaznajo. Najbolj

učinkovita rešitev je odstranitev vira hrupa. Ker pa to dostikrat ni možno, si lahko pomagamo z zvočno izolacijo.

Zvočna izolacija je odvisna predvsem od mase oziroma debeline sten. Bolj kot je stena masivna, bolj odbija zvok. Lahke stene so primerne za ločevanje prostorov znotraj stanovanjske enote, ne pa tudi za ločevanje med stanovanjskimi enotami. Zvočno izolacijo lahkih sten lahko izboljšamo z dodatno steno, ki pa zaradi učinka zvočnega mostu ne smeta biti med seboj povezani. Najučinkovitejša je vgradnja izolacije na steni, kjer zvok nastaja. Če zvok prihaja iz več strani, bi morali izolirati tudi strop, izolacija pa mora potekati neprekinjeno tudi v vogalih. Strop lahko močno vpliva na kakovost izolacije, če ni pravilno sestavljen. Izdelan mora biti iz treh delov, in sicer nosilne konstrukcije, poda in plavajočega estriha. Za dobro izolacijo morajo biti vsi trije deli pravilno izdelani, še posebej pa mora biti beton, iz katerega je nosilna konstrukcija, dovolj težak in kakovosten. Ker se zvok prenaša tudi po steklu, moramo za dobro izolacijo celotnega prostora poskrbeti tudi za izolacijska stekla, saj so okna najšibkejša točka zvočne izolacije v hiši. Poleg oken so šibka mesta tudi zunanja in notranja vrata, še posebej vratna krila, podboji in pragovi. Vir hrupa povzroči valovanje v

prostoru, ki se širi po stenah, stropu in tleh. Materiala, ki se najpogosteje uporabljata za zvočno izolacijo sten, sta mineralna volna in polistiren (stiropor).

Pomembna pravilna izbira materialov

Osnovna naloga hidroizolacije je zaščita konstrukcije in notranjih prostorov pred prodiranjem vlage v objekt. Kletno in talno zidovje je podvrženo stiku s talno vlago, pri čemer obstaja nevarnost, da začnejo odpadati zaključni sloji. Pri globljem prodiranju vode in zmrzovanju lahko razpadejo zidovi in s tem obstaja nevarnost rušitve objekta. Zato je pri temeljnu obvezno izpostavljene konstrukcijske elemente zaščititi.

Pravilna izbira materialov za hidroizolacijo je zelo pomembna, saj so naložbeni stroški zanemarljivi v primerjavi s povzročeno škodo. Za hidroizolacijo se uporablja vroče premaze bitumna, asfalta in katrana v kombinaciji z impregniranimi lepenkami, folijami in hladnimi emulzijami. Vse pogosteje se uporabljajo tudi kemična hidroizolacijska sredstva, pri katerih je premaz izdelan iz cementa, kremenčevega peska in plastifikatorja.

Boštjan Bogataj,

foto: Tina Dokl, Gorazd Kavčič

KLJUČAVNIČARSTVO
JANEZ VREČEK s.p.

Na peči 5 let
garancije

Peč na trda goriva

Bojlerji, hranilniki tople ogrevalne vode

Peč na tekoča goriva

Peč na lesno biomaso kombinacija drva - peleti

Bojlerji iz nerjavne kovine

Zg. Brnik 143, 4207 Cerklje
tel.: 04/25-26-650, GSM: 041/734-018
www.vreck-peci.com

topakcija 19.4. - 29.5.2010

Gradbeni materiali

Kritine

Orodje in vrt

Fasade

Suha montaža

Keramika

Mešalnica barv

Izris kopalnic

PC Žabnica PC Lesce

PC Žabnica

PRODAJNA MESTA:

PC Žabnica:
trgovina: 04 2319 200,
keramika: 04 2319 208,
fax: 04 2319 206,
e-mail: info@domtrade.si

PC Lesce:
trgovina: 04 5302 230,
keramika: 04 5302 238,
fax: 04 5302 231,
e-mail: info.lesce@domtrade.si

www.domtrade.si

Sonce ne izstavlja računov

Pred četrto stoletje so bili le redki, ki so imeli na strehi doma izdelane sončne kolektorje za ogrevanje sanitarne vode. V zadnjih letih so Gorenjci že dodobra sprejeli sodobne, vakuumske kolektorje (tretje in četrte generacije), ki nudijo odličen izkoristek in tudi niso več zelo dragi.

Janez Tepina, direktor podjetja Gomon Solar, nam je pojasnil delovanje vakuumskega sončnega kolektorja za ogrevanja sanitarne vode in prostorov.

Razlogov za investicijo sončnih sistemov za ogrevanje sanitarne vode ali ogrevanje celotnega objekta (družinske hiše) je več. V zadnjih dvajsetih letih se je na področju tehnologij za izkoriščanje sončne energije zgodil velik napredek, saj lahko s pomočjo sonca popolnoma zadovoljimo potrebe družin po ogrevanju tako sanitarne vode kot tudi ogrevanju prostorov. "Ogrevanje s pomočjo sonca je brezplačno, ekološko nesporno, neodvisno in udobno, saj sonca ni treba naročiti ali napolniti rezervoarja," pojasnjuje Janez Tepina, direktor podjetja Gomon Solar, ki zadnjih pet let v Sloveniji zastopa istoimensko mednarodno podjetje.

Na grobo sončne sisteme ločimo na ploščate in vakuumske cevne kolektorje. Čeprav so mnogi tudi na Gorenjskem še skeptični do 'nove' oblike ogrevanja (in varčevanja), pa je po sončnih kolektorjih vse več povpraševanja. "V zadnjih dveh letih so vakuumske sončne sisteme tretje, še raje pa četrte generacije za ogrevanja

sanirane vode in prostorov sprejeli tudi Gorenjci. Trdim, da ne gre za ekološko osveščeno, ampak za preprosto ekonomsko logiko, saj se investicija povrne v treh do sedmih letih, hkrati pa pomaga tudi Ekosklad," pravi Tepina. Slovenci smo sicer kako leto do dve za razvitejšimi sosedomi v Evropski uniji, vendar je povpraševanje po tovrstnih sistemih veliko in bi jih lahko z nadaljevanjem spodbud države tudi ujeli.

Sonce greje tudi pozimi

Sonce oddaja energijo skozi vse leto, menja se le vpadni kot sončnih žarkov. "Ni razloga, da energije sonca ne bi izkoriščali tudi pozimi. Res je, da ploščati kolektorji ob nižjih temperaturah odpovejo, zato pa vakuumski delujejo tudi pri temperaturah, ki so krepko pod 0 stopinj Celzija," pojasnjuje direktor Tepina. Zabeleženi so tudi primeri, ko je vakuumski kolektor pri minus 20 stopinjah Celzija segrel vodo na 80 stopinj Celzija.

Tovrstni sistemi niso več tako dragi, kot so bili v preteklosti. Gomon Solar v večini primerov opremlja starejše hiše, kjer ni potrebno na novo napeljevati centralnega ogrevanja. Najbolj primerne so hiše, kjer je urejeno nizkotemperaturno ogrevanje in je bila že ob gradnji narejena kvalitetna izolacija, vendar se vložek v izkoriščanje sonca povrne v vsakem primeru. "Sončne kolektorje lahko kadarkoli priključimo na katerokoli centralno ogrevanje, seveda pa je najbolj ekonomično, če jih postavimo na streho, saj so te površine najmanj osenčene, izkoristek pa najboljši," pravi Janez Tepina.

Sončni sistemi delujejo tako, da se v kolektorju absorbira sončna energija, v vakuumske cevi, kjer je solarna tekočina.

Ogreta tekočina se s pomočjo črpalke transportira v zalogovnike za toplo vodo, ki se nato preko izmenjevalca toplote prenese na sanitarno toplo vodo, ki je takoj na razpolago. Hladna voda se prečrpa nazaj v kolektorje. Sistem je podoben centralnim sistemom za ogrevanje, deluje le v obratni smeri. Tudi ob zelo sončnih dnevih težko pride do pregrevanja, kljub temu pa je na voljo ekspanzijska posoda, v katero se tekočina upari in ni nevarnosti za težave (tekočina v sistemu ni voda, ampak solarna tekočina, ki prenese vročino do 200 stopinj Celzija). Za ogrevanje tople vode bi potrebovali zgolj en panel (sončni kolektor) velikosti dva krat dva metra, za (dopolnilno) ogrevanje prostorov pa štiri. "Z dopolnilnim dogrevanjem centralnega ogrevanja lahko privarčujemo približno polovico stroškov za ogrevanje," je povedal Janez Tepina, o velikosti primernih objektov pa, da so to vsi, tudi večstanovanjski objekti. V tujini jih uporabljajo tudi na šolah, hotelih, bolnišnicah, ... Medtem ko so bili starejši sistemi namenjeni predvsem ogrevanju sanitarne vode, pa so vakuumski primerni tudi za dopolnilno ogrevanje prostorov, lahko jih uporabljamo tudi v manj sončnih dneh, izkoristek je boljši. Tudi cena je vse nižja. Za ogrevanje sanitarne vode bo dovolj približno 2.000 evrov, za ogrevanje hiše pa znaša investicija od šest tisoč evrov naprej, odvisno od velikosti objekta. Najbolj ekonomično je, da investitor izbere dovolj kolektorjev za izvedbo ogrevanja vode in prostorov, saj so stroški za montažo, povezovalne cevi, solarna črpalka in podobno. Vzdrževanja sončnih sistemov za ogrevanje praktično ni, vakuumski (četrte generacije) pa 'preživijo' tudi točno. Proizvajalci zagotavljajo vsaj dvajsetletno življenjsko dobo, vendar je ta skoraj zagotovo še daljša.

SONČNI SISTEMI, OGREVANJE BREZ RAČUNA

NAJNOVEJŠA TEHNOLOGIJA • PRIHRANEK DO 80% • DELUJE TUDI POZIMI (do -25°C)
DOLGA ŽIVLJENJSKA DOBA • BREZPLAČNO SVETOVANJE • BREZPLAČNI OGLED
BREZPLAČNA DOSTAVA • MOŽNOST MONTAŽE

SOLARNI SET GS-KOMBO800 ZA PODPORO OGREVANJU TER SANITARNO VODO (do 150m² + do 6 OSEB)

sončni kolektor Ø70, 20 cevni, 3 kom
solarni kombiniran zalogovnik/bojler 600/200l, 1 kom
solarna postaja, 1 kom
solarni krmilnik, 1 kom
solarna tekočina 20l
raztezna posoda 1 kom

CENA PO CENIKU € 5.932,-
AKCIJSKA CENA
€ 5.339,-*

SOLARNI SET GS-S300 ZA SANITARNO VODO (do 4 OSEBE)

sončni kolektor Ø58, 30-cevni, 1 kom
solarni bojler 300l, 1 kom
solarna postaja, 1 kom
solarni krmilnik, 1 kom
solarna tekočina 20l
raztezna posoda 1 kom

CENA PO CENIKU € 2.500,-
AKCIJSKA CENA
€ 2.248,-*

SOLARNI SET GS-KOMBO1000 ZA PODPORO OGREVANJU TER SANITARNO VODO (do 200m² + do 6 OSEB)

sončni kolektor Ø70, 20 cevni, 4 kom
solarni kombiniran zalogovnik/bojler 800/200l, 1 kom
solarna postaja, 1 kom
solarni krmilnik, 1 kom
solarna tekočina 20l
raztezna posoda 1 kom

CENA PO CENIKU € 7.250,-
AKCIJSKA CENA
€ 6.525,-*

SOLARNI SET GS-S500 ZA SANITARNO VODO (do 6 OSEB)

sončni kolektor Ø58, 30-cevni, 2 kom
solarni bojler 500l, 1 kom
solarna postaja, 1 kom
solarni krmilnik, 1 kom
solarna tekočina 20l
raztezna posoda 1 kom

CENA PO CENIKU € 3.799,-
AKCIJSKA CENA
€ 3.419,-*

☎ 051 330 444

GOMON SOLAR
GOMON GROUP

prodaja@gomonsolar.com
www.gomonsolar.com

* Akcijske cene so v EUR, brez DDV, montaže, in pritrilnega materiala za kolektorje. Slike so simbolične. Akcija velja do 31.5.2010. Pridrujemo si pravico do sprememb cen brez predhodnega obvestila. Za morebitne napake se opravičujemo.

Gomon Solar d.o.o., Ul. bratov Praprotnik 1, 4202 Naklo

Vrtni ŠKODLJIVCI IN BOLEZNI

Strokovnjak

Osnovni priročnik za prepoznavanje ter zatiranje škodljivcev in boleznih na vrtnih rastlinah

David Squares

MOJ PRVI VRT

Strokovnjak

Osnovni priročnik, ki bo vrtnarskim začetnikom pomagal oblikovati čudovit vrt

David Squares

ZELIŠČNI VRT

Strokovnjak

Osnovni priročnik za gojenje zelišč ter oblikovanje, stanjanje, posodabljanje in urejanje zeliščnega vrta

David Squares

Knjige lahko kupite na Gorenjskem glasu, Bleiweisova cesta 4 v Kranju, jih naročite po telefonu: 04/201 42 41 ali na: narocnine@g-glas.si.

Novo!
Moj prvi vrt je osnovni priročnik, ki bo vrtnarskim začetnikom pomagal oblikovati čudovit vrt.
Zeliščni vrt je osnovni priročnik za gojenje zelišč ter oblikovanje, zasajanje, posodabljanje in urejanje zeliščnega vrta.
Vrtni škodljivci in bolezni je osnovni priročnik za prepoznavanje in zatiranje škodljivcev in boleznih na vrtnih rastlinah.
 80 strani, mehka vezava
 Redna cena enega priročnika je **9 EUR**.
 Akcijska cena posameznega priročnika je **8 EUR**. Cena dveh priročnikov je **15 EUR**, za nakup vseh treh pa boste odšteli **21 EUR + poštino**.

Gorenjski Glas

Novo!

Če boste postavili ptičjo hišico in vanjo nasuli kaj okusnega, vas bodo kmalu začeli obiskovati razni ptički. Da jih boste med opazovanjem lahko tudi prepoznali, vam bo pomagala knjiga z barvnimi fotografijami, zemljevidom razširjenosti in opisom ptic, ki ima še eno prednost: priloženo ima zgoščenko z oglašanjem šestdesetih ptic.

Knjiga in zgoščenka vam bosta pokazali nov način prepoznavanja ptic in njihovega vedenja. Zelo uporabno, zanimivo in poučno!

Mehka vezava, 40 strani + CD.

Redna cena: **9,90 EUR**
 Akcijska cena: **8,50 EUR** + poština.

Knjigo lahko kupite na Gorenjskem glasu, Bleiweisova cesta 4 v Kranju, jo naročite po telefonu: 04/201 42 41 ali na: narocnine@g-glas.si.

Novo!
 Če boste postavili ptičjo hišico in vanjo nasuli kaj okusnega, vas bodo kmalu začeli obiskovati razni ptički. Da jih boste med opazovanjem lahko tudi prepoznali, vam bo pomagala knjiga z barvnimi fotografijami, zemljevidom razširjenosti in opisom ptic, ki ima še eno prednost: priloženo ima zgoščenko z oglašanjem šestdesetih ptic.
 Knjiga in zgoščenka vam bosta pokazali nov način prepoznavanja ptic in njihovega vedenja. Zelo uporabno, zanimivo in poučno!
 Mehka vezava, 40 strani + CD.
 Redna cena: **9,90 EUR**
 Akcijska cena: **8,50 EUR** + poština.

Gorenjski Glas

PA & CO, d. o. o.
 Spodnji Plavž 14 h
 4270 Jesenice
 tel.: 04/5861-680
 e-pošta: pa-co@s5.net

NAJVEČJI GORENJSKI CENTER ZA STAVBNO POHIŠTVO

V MAJU ODPIRAMO NOV SALON V KRANJU

OKNA IN VRATNI SISTEMI TOP 90-FINSTRAL

OKNA ZA MODERNE ZAHTEVE IN ENERGETSKO VARČEVANJE

Presunljiva simbioza med toplotno prehodnostjo, inovativno tehnologijo in samim dizajnom. Okno TOP 90 je kombinacija visoke estetike z inovativno tehnologijo.

Gre za sistem PVC profila s sredinskim tesnilom, ki zagotavlja boljše tesnjenje, vrhunsko toplotno ter zvočno izolacijo. Moderna optika. 90 mm profil s 6 komorami v kombinaciji z NOVA LINE krilom ponuja toplotno prehodnost $U_f=0,92W/m^2K$. Najboljšo vrednost $U_w 0,79W/m^2K$ pa dosežemo z že serijsko vgrajenim 40 mm trislojnim steklom $U_g=0,6W/m^2K$. Možnost zunanje obloge iz ALU.

Predstavljajte si, da imate kuhinjo...

ewe[®]

... in ne katerokoli kuhinjo

Kuhinja ewe Senso, v izvedbi beljenega krtačenega hrasta v kombinaciji z barvo kašmir.

ewe v svojem programu nudi široko izbiro materialov in barv front ter delovnih plošč, širok izbor elementov in ker so ewe kuhinje izdelane po meri, jo je moč prilagoditi vsakemu prostoru.

Dovolite, da vam brezplačno izrišemo vašo novo kuhinjo, to pomlad pa smo za vas pripravili tudi številne ugodnosti.

INTUO[®]

INTUO je blagovna znamka avstrijskega proizvajalca kuhinj ewe. INTUO so kuhinje, ki združujejo vrhunski dizajn, dovršenost detajlov in izbor vrhunskih materialov. Kuhinje INTUO predstavljajo najvišji razred pohištva.

V Studiu Culina d.o.o. smo posebej izučeni za načrtovanje tako zahtevnih kuhinj, v 13 letih sodelovanja s proizvajalcem ewe pa smo si nabrali tudi bogate izkušnje.

V našem salonu lahko preizkusite tudi dve živi kuhinji, opremljeni z aparati Gaggenau in Kuppersbusch.

Strankam nudimo tudi celovite rešitve prenove ali vgradnje nove kuhinje (priprava vodovoda, električne napeljave, svetil...)

Studio Culina d.o.o.

Kajakaška 40 a, Ljubljana - Tacen

Rezervirajte svoj termin za izris kuhinje na tel. 01/5132330

www.kuhinje-ewe.si

Prihranite pri ogrevanju

Pravičnejše plačevanje ogrevanja v stolpnica in blokih - obvezno od 1. oktobra 2011 dalje

Zakaj meriti porabo toplote?

Ogrevanje stanovanja je ponavadi največji strošek, ki ga plačujemo za svoje stanovanje. Nesprejemljivo je, da ga plačujemo po kvadraturi oziroma neodvisno od svoje porabe. Ljudje imamo namreč različne življenjske navade. Nekdo ima v stanovanju vroče, drugi veliko odpira okna, tretji varčuje. Prav je, da vsak plača svojo porabo.

Po uvedbi plačevanja v skladu s porabo stanovanjci zapirajo okna, jih dodatno zatesnijo, znižajo temperaturo v prostoru (za 1 stopinjo Celzija nižja temperatura v prostoru pomeni 6 odstotkov prihranka pri energiji!), priprejo radiatorje ob odhodu na dopust ... Skratka začnejo se obnašati bolj varčno, prenehajo se prepirati med sosedi, medsebojni odnosi se izboljšajo. Samo finančni prihranek stimulira ljudi za varčevanje.

Prihranite pri ogrevanju!

15% do 35%

- za večstanovanjske objekte
- stroškovni delilniki toplote na vsakem radiatorju
- cena 20-40 EUR / radiator
- merjenje in obračunavanje porabljene toplote

Ker plačate le, kolikor porabite!

Brunata

brunata@brunata.si

Tel: 01 /
565 77 90

Zato ne preseneča, da plačevanje toplote po kvadraturi ljudje zavračajo kot zastarel in nepravičen način - tako v tujini kot pri nas. Plačevanje ogrevanja v skladu z dejansko porabo je obvezno tudi v Romuniji, Bolgariji, Češki, od 1. oktobra 2011 dalje pa bo tudi pri nas.

Kolikšni so prihranki?

V praksi največkrat dosegamo prihranke toplote od 20-30 odstotkov. Odvisni so od načina ogrevanja, vrste stavbe ipd. Starejše stavbe kot največje potrošnice toplote imajo ponavadi največje prihranke.

Povprečno stanovanje v Sloveniji ima 4-5 radiatorjev. Če predpostavimo, da za ogrevanje porabi 500 EUR/leto, potem lahko računamo s prihranki približno 100 EUR/leto.

Strošek vgradnje delilnika toplote je približno 20 - 40 EUR/radiator, investicija se tako povrne v letu do dveh, kar je daleč hitreje kot pri izolaciji zgradbe, zamenjavi oken ali kateremkoli drugem ukrepu.

Kako poteka odčitavanje in obračun?

Odčitavanje ponavadi poteka enkrat na leto, podobno kot pri elektriki, vodi in plinu. Podatki se odčitajo po končani kurilni sezoni in sicer na dva načina:

- 1) z vstopom v stanovanje pri cenejših, elektronskih delilnikih ali
- 2) na daljavo pri dražjih, radijskih delilnikih

Pri obračunu se upoštevajo fiksni stroški (približno 30 odstotkov: cevi, skupni prostori ipd.), deljivi stroški (približno 60 odstotkov: odčitani iz delilnikov) in redukcije porabe toplote za vremensko izpostavljene lege stanovanj (vogalna

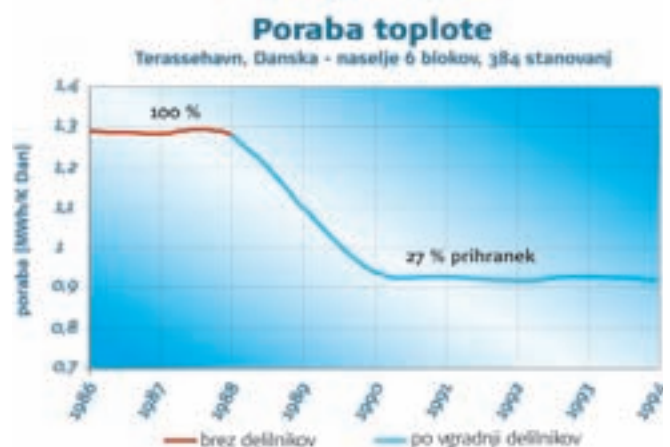
stanovanja, pritličje ...). Največkrat se poračun izravna v prvih treh položnicah naslednje kurilne sezone.

Ali so možne goljufije?

Ne. Delilniki so na radiator ponavadi točkovno privarjeni ali privijačeni tako, da jih ni možno sneti. Poleg tega v spominu hranijo točne podatke o porabi toplote za več let nazaj, iz česar lahko razberemo morebitno nenavadno obnašanje. Sodo-

bni delilniki merijo temperaturno razliko od 0,1 stopinje Celzija naprej. Zato so primerni tudi za radiatorje s termostatskimi ventili in za sodobne nizkotemperaturne sisteme. Točnost je zagotovljena, možnost goljufanja izničena.

Dansko podjetje Brunata, z izkušnjami od leta 1917, je neodvisno od distributerja toplote in upravnika. Zagotovite si pravičnejše plačevanje porabljene toplote.

žimnice, o katerih sanjate podnevi

Največja izbira spalnih sistemov na enem mestu

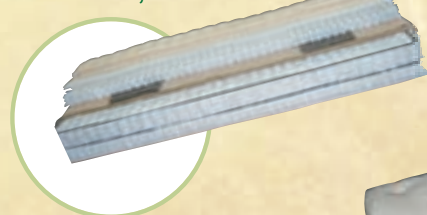
Gljuč do prave izbire optimalnega ležišča

Dovolite nam, da Vam pomagamo pri izbiri z nekaj napotki.

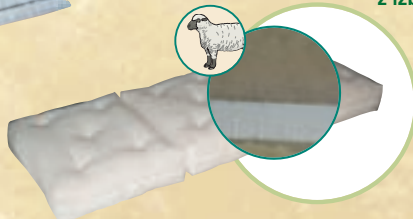
- 1. Opis ležišč različnih proizvajalcev so običajno popolnoma enaki;** 100% latex, žepkasto vzmetenje, hladno pihana/valjana pena, spominska pena ipd. Problem takih opisov je, da enak opis lahko pomeni različne materiale in lastnosti ležišč. Ko tako primerjamo med ležišči, ki so si po opisu zelo podobna, se ne zavedamo, da lahko primerjamo med ležiščem, ki nam bo odpravilo težave, in ležiščem, ki nam jih lahko povzroči.
- 2. Cena ležišča ni zagotovilo za dobro spanje.** Obstajajo materiali, ki so cenovno v samem vrhu, pa vendar niso primerni za vsakogar – nakup ležišča brez kvalitetnega svetovanja se lahko spremeni v nočno moro. Znamo vas tudi presenetiti z izbiro pravega ležišča po nižji ceni, kot ste pričakovali. No, včasih pa je treba tudi malce doplačati. V vsakem primeru je to dolgoročna investicija v vaše zdravje in dobro počutje.
- 3. Strokovni nasvet.** Vsako ležišče ima svoje lastnosti, tako da moramo biti pri izbiri pozorni na te specifične. Izbira ležišča je tako kot zdravniški recept, ki nas pozdravi oz. nam odpravi težave. Lahko bi še malce nadaljevali v tej smeri, vendar pa naš namen ni povzročiti vam glavobola ali odvrniti vas od nakupa, ker je izbira pravega ležišča, težka. Želimo vas le opozoriti, da bo nakup pravičen ob strokovni pomoči.

SLOVENSKO POSTELJO predstavljajo vrhunska ležišča in svetovalci, katerim ni vseeno za Vas in Vaše zdravo spanje. Zaupajte nam vaše želje in potrebe, da skupaj izberemo ležišče na katerem boste spoznali svet brez bolečin in neprespanih noči. Raznolikost naše ponudbe, naša strokovnost in tradicija so ključ do prave izbire optimalnega ležišča.

Vodna postelja, kot jo poznate, je preteklost. Spoznajte prihodnost – **HIDRA** žimnica, na kateri lebdiš!

JEZERJAN – tradicija s sodobnimi izboljšavami. Kdor pomni spanje na ležišču, kot so jih nekoč uporabljali, ga gotovo pogreša. Presenečeni boste nad udobjem in okrepčilnim spancem na ležišču iz tradicionalnih materialov z izboljšavami.

DOMPUR – spominska pena 6 cm, ležišče s petimi conamim

Obiščite naše studie spalnih sistemov po vsej Sloveniji:

BEGUNJE

Zapuže 10 B
(Bivša tovarna Sukno)
Tel.: (04) 532 57 75

KRANJ

Cesta talcev 67
(PC Lisjak, 1. nadstropje)
Tel.: (04) 231 67 61

DOMŽALE

Ljubljanska cesta 81
Tel.: (01) 722 00 28

LJUBLJANA BEŽIGRAD

Peričeva ulica 21
(Bežigrajski dvor)
Tel.: (01) 280 67 90
Pokličite za parking!

LJUBLJANA ŠENTVID

Prušnikova 95
(Bivši Galant)
Tel.: (01) 513 37 40

**Samo v aprilu,
popusti do 23 %!**

MODRA ŠTEVILKA
080 14 99

www.postelja.com

Trgodom No. 1, d.o.o.
Zapuže 10 B
4275 Begunje na Gorenjskem

Zgodbe, ki jih piše življenje

Klavdija Prosenč

Če komu poveš, te bom morala ubiti!

"Mami, mi prideš obrisat rito?" Nobe-nega odgovora. "Mamiiiiiiiiiiii!" spet nič. "Mami, pridi obrisat rito!" Nato tih glas iz kuhinje. "Saj si že dovolj star, da si jo lahko sam." "Mami, hočem, da mi jo ti!" In spet nič, le neke v ozadju tiho igranje radia. "Mamiiiiiiiiiiiiiiiiiiii!" zdaj že glas, ki zahteva, glas, ki gališijo tudi sosedje.

Le kdo je gradil te stare socialistične bloke s tako enostavnim prezračevanjem. Tudi, če bi šepetal v kopalnici, bi te sosedje še vedno slišali. Potem pa te s tistim prebadajočim pogledom pozdravijo na hodniku. "Kot da pri vas pa vse štima," si bom spet le mislila, na glas pa rekla le, "dober dan sosed, lep dan kajne?" Sosed pa me bo le še bolj postrani pogledala in v očeh ji bom lahko prebrala, da ve o vzgoji otrok vse. Kako tudi ne, saj je imela sama pet otrok in vsi so zrasli v tako zelo odgovorne odrasle. Pa kaj še!

A vse to me zadnje čase pusti hladno. Nimam časa za druge. Zadnje čase še zase nimam več časa. Moja pričeska je vse drugo kot urejena, najprej sem črtala frizerja, nato vse nedeljske izlete. Prijateljice so naju najprej vztrajno vabile, a vse po vrsti so odnehale. Le kako naj jim priznam, da ne morem, ker enostavno ...

Preenostavno bi bilo povedati, da je tudi bencin postal strošek, ki si ga ne morem privoščiti. Počasi sem postala prava mojstrica v iskanju najprepričljivejšega izgovora. Nekaj ni v redu z mojim avtom, tako sumljivo škripa. Ja seveda, takoj v ponedeljek ga odpeljem k mehaniku. Potem je zbolel moj mali Matic. Ponoči sva tako zelo slabo spala, da bova danes bolj doma. Svež zrak nama bo koristil. Res ne, kdaj drugič, prav?

Moja glava postaja težka, oči se orosijo. Pomislim, ne zdaj, otrok me ne sme videti žalostne. A izdajalke solze ne nehajo teči. Vse več in več jih je in na koncu zalijejo moj razlog nesreče. Ko bi ga vsaj lahko odnesle. Zagrozili so, da je to zadnji opomin, nato nama bodo izklopili električno. Le kako naj se izmažem? Tokrat ne morem prositi za pomoč prijaznega sosed, tudi on je prejšnji teden ostal brez službe. Še eden pravi, toliko nas je že, da ni nikomur več mar. Za rokav me pocuka moj mali Matic, "Mami, mami, mami, a veš da sem si sam obrisal rito," mi hiti razlagati moj Matic. "Jaz sem velik fant!" mi s ponosom v očeh pove, nato pa tiho in v rahli zadregi zašepeta: "Rd te mam." Njegove male ročice objamejo mojo ranjeno dušo in tako zelo zelo si želim, da bi vse skupaj bile le grde sanje, jaz pa bi se zbudila v lastnem stanovanju, s plačanimi položnicami in najinimi nedeljskimi izleti.

Najpametnejša stvar v denarnici? PIN koda!

Kot vsako jutro tudi tokrat zavijem še v trgovino, ki je v bližini moje službe. Nekaj malega za malico. Potem pa opazim še to in ono in tako namesto svežih žemljic in obveznega mleka za kavo, končam še s piškoti za sosedove otroke, kilo sladkorja, ki mi ga je zmanjkalo, pa rdečo peso in še nekaj drobnarij, ki mi jih uspe še nesti v rokah. K sreči je voziček ostal varno parkiran pred trgovino, drugače bi se hiter jutranji skok v trgovino spremenil v celotedensko nakupovanje.

Imam vse, kar potrebujem, in zdaj varno stojim v vrsti. Pred mano pa gospa, ki se nervozno prestopica z ene noge na drugo in godrnja nekaj sama zase. Zdaj so končno na vrsti njene

stvari, ki jih s tresočo roko, ki je preživela že marsikaj, zлага v vrečke. Potem pa tisti znani stavki: "Bo gotovna ali kartica?" Gospa zamomlja: "Kartica," in jo potegne iz denarnice. "Še pin prosim." Gospa mirno odpre denarnico, se zagleda v listek, na katerem ima napisan pin, mene pa spreleti srh. Kaj je to mogoče? Pa saj to je tako, kot bi v vratih na parkirišču pustil še ključ. Verjamem, da se vam je tudi že to zgodilo, a da bi to ponavljali? Gospa se zmoti, vtipka še enkrat, tudi tokrat napačno, zato poprosi prodajalca, naj ji on prebere številke, ona pa bo vtipkala.

In tako smo tisto jutro vsi, ki smo stali v vrsti, lahko slišali in si imeli priložnost zapomniti pin kodo. Ko pridem na vrsto, mi moja radovednost ne da miru. Povprašam prodajalca: "Pa se dostikrat zgodi, da imajo ljudje pin kodo v denarnici?" Če kdo, potem bo on prav gotovo poznal odgovor. Samo skromno prikima. Predstavljajte si, da gospe na parkirišču izmakne nekdo izmed nas denarnico. Vse, kar bi bilo potrebno, je, da stopi do najbližjega bankomata in z lahkoto bi spraznil račun nesrečnice.

Kaj bi na to rekel bančni uslužbenec? Če bi imel dober dan in se mu kaj tako neumnega, se opravičujem, vendar boljše besede ne najdem, ta teden še ni zgodilo, bi ji z veliko mero potrpežljivosti svetoval, naj si drugič takoj, ampak res takoj, ko dobi novo bančno kartico, pin kodo zamenja na najbližjem bankomatu ali kar v banki. Recimo zamenja za rojstni datum njenih otrok ali moža, ali prvi del domačih telefonskih številke. Res je to tudi predvidljivo, a vsaj listka s pin kodo ji ne bo treba nositi v denarnici.

Vrnimo se k nesrečnici, trenutek potem, ko so ji ukradli denarnico. Rešilo in potolažilo bi jo samo dejstvo, da je

tako ali tako ves čas v minusu in bi ji lopov s tekočega računa odnesel le nekaj evrov neporabljenega limita.

Babji čvek

Sprehod po mestu. Sobota dopoldan. Vse kar vre od življenja. Tržnica je polna pisanih rož, tudi moji najljubši tulipani so že tu, pa narcise, rumene kot sonce. Branjevke vabijo mimoidoče, "Bi malo solatke, gospod?" "Bi domač motovilček, regrant?" "V mojih jagodah se skriva zlato," prepričuje gospo iznajdljivi prodajalec, a hitro doda, "ampak ne v vseh." Sprehodim se naprej in že od daleč zagledam prijateljico, s katero sva dogovorjeni. Ni ga čez pravi babji čvek na sobotnem sončku. Hitro poiščeva mizo v lokalju, kamor smo redno zahajali še v študentskih časih, in natakarkar se v trenutku prikaže pred nama. Za trenutek utihneva, hitro naročiva, potem pa se spet zatopiva v pogovor. Že po telefonu mi je namignila, da mi ima nekaj povedati. Tega sicer ne maram, povej mi takoj, ne skrivaj,

ne ovinkari, ne draži moje domišljije. A tokrat ji dovolim, saj žari kot že dolgo ne. Zadnje čase je vsa otožna, ko me pokliče, lahko že po njenem "halo, motim" ugotovim, da ji ne gre dobro. Tokrat je bilo drugače. A zdaj kar klepetava, tja v neznanu in čakava na kavo. Natakarkar prinese, dobre volje je. Nagajivo se nama nasmehne, navrže še nekaj o tem, kako je fino, da je pomlad prinesla vesela dekleta, in že ostaneva sami. Jaz pa ves čas razmišljam. Je noseča? Ne, nemogoče, že predolgo je sama. Pravi celo, da v samoti uživa, zvečer ji ni treba prenašati usklajevanja televizijskih programov, brez slabe vesti zaspi z nepomito posodo v kuhinji in ob jutrih je kopalnica samo njena.

Mi želi povedati, da si je njen sosed kupil nov motor in da mu posveča več časa kot svojim otrokom? Nikoli ni bila klepetulja in to, da jo življenja drugih ne zanimajo bolj kot lastno, se mi je vedno zdelo samo en velik plus. Se je zaljubila? Spomin na njeno zadnje razmerje, ko se je ujela v nemogočo

zvezo s poročenim moškim in na koncu ugotovila, da je ženo varal kar s tremi ljubicami hkrati, je še vse preveč svež in vse preveč boleč. Tudi to izločim.

Odplavam stran, ne da bi jo sploh slišala. Prebudi me šele njen otožen glas: "Kaj ne boš nič rekla?" Njen obraz je spačen, usta, ki so se prej še tako smejala, so se med pričakovanjem povsila. Samo zmedeno jo pogledam. A v tistem trenutku me reši list v njeni roki. Uf, za las je šlo! Letalska vozovnica za svetovno prvenstvo v Južnoafriški republiki. Kaj takšnega! Moja usta se razlezejo v nagajiv nasmešek. Zaprisežena navijačica pa mi razlaga vse podrobnosti o tem, kdo bo premagal koga, in zaželim si, da bi bila za trenutek moški in bi vsaj enkrat lahko razumela. Razumela, kaj za vruga vidijo na skupini moških, ki tečejo za eno samo žogo po igrišču gor pa dol, gor pa dol, gor pa dol, do onemoglosti.

Klavdija Prosenc

Ugodne cene novih stanovanj v PSO Rondo na Jesenicah - prodajna akcija!

Pri nakupu zadnjih stanovanjskih enot v PSO RONDO vas čakajo ugodni komercialni pogoji ter dodatni popusti in ugodnosti pri nakupu večjih stanovanj.

Prodajna akcija traja do konca meseca junija!

Stanovanja so vpisana v zemljiško knjigo in bremen prosta, zato je za nakup možno pridobiti ugoden kredit.

PSO Rondo je eden najsodobnejših objektov v Sloveniji, ki poleg dobre lokacije ponuja vse potrebno za udobno življenje:

- kakovostni vgrajeni materiali,
- dobra izolacija zunanjih sten in oken,
- kvalitetno dvigalo v vseh etažah,
- talno ogrevanje sanitarnih prostorov,
- gosto razmrežene električne napeljave,
- telekomunikacijska razmreženja več operaterjev,
- notranja in zunanja parkirna mesta,
- digitalni števcji za porabljeno energijo.

KOVINAR-GRADNJEŠT
d.o.o.

Za dodatne informacije
in ogleda pokličite:
gsm.: 040/262-284 (Marjana Stegnar)
tel.: 04/2365-360 (Jože Šinko)
marjana.stegnar@gmail.com

Pes ni igrača, ki bi jo lahko zavrgel

Vsak pes je socializiran na drugačen način in izpostavljen drugačnemu življenjskemu okolju. Včasih pride do nesporazuma v komunikaciji in pes lahko razvije vedenje, ki ga lastnik ne želi. Takrat je potrebno lastnika in psa naučiti pravilne tehnike medsebojnega komuniciranja.

"Ko postanete lastnik psa, s tem prevzamete tudi odgovornost za kakovost njegovega življenja. Skrbeti morate za njegovo nego, zdravje, prehrano, ga primerno vzgajati in socializirati," pravi Darja Pezdirc, pasja trenerka, ki s svojim znanjem in izkušnjami želi pomagati vsem, ki potrebujete pomoč pri vzgoji ali negi svojega psa, odpravi vedenjske motnje ali pa se za psa šele odločate in potrebujete le kakšen nasvet. Še preden psa pripeljete domov, dobro pretehtajte to odločitev, svetuje Darja: "Vsi člani družine morajo biti za to. Zavedati se je treba, da je zaradi psa treba zjutraj vstajati, ga peljati ven, da je to treba ponoviti zvečer. Vsak dan. Pes tudi ni pripomoček za to, da bo otrok shodil. Ni dobro, da je pes po cele dneve sam doma. Odločite se lahko za psa z rodovnikom ali pa za mešančka. Kinološka zveza Slovenije daje poudarek na pse z rodovnikom, ker v tem primeru poznaš zgodovino staršev in veš, kaj od psa lahko pričakuješ. Če se odločate za psa iz zavetišča, ga večkrat obiščite, da spoznate njegov karakter."

Z odmevnimi dogodki, ko je kak pes napadel in pogrzel mimoidočega, celo lastnika, se je nestrpnost do psov povečala.

"Res je. Tudi sama opažam, da so lastniki preveč sproščeni, veliko jih ima pse spuščene in brez nadzora. S tem povzročajo nelagodje drugim ljudem.

O Darji in njeni ljubezni do psov

Leta 1999 je v njeno življenje prišla psička Kita, pasme border collie. Bili sta zelo uspešni v agilityu, kjer sta osvojili naslov državne prvakinje, pokalne prvakinje, dvakrat sva bili članici državne reprezentance Slovenije, ki se je udeležila svetovnega prvenstva v agilityu. Kasneje sta se Kiti pridružili še psički Rona (nova linija pasme border collie, ki jo je pripeljala z Nizozemske) in Joy (iz lastne vzreje), s katerima je tudi tekmovala. Darja je tudi inštruktorica agilitya, članica slovenske Komisije za agility ter podpredsednica Komisije za pašno-zbiralni način. Bolj kot v tekme svojo energijo danes usmerja v izobraževanje lastnikov psov (www.pasjitrener.si).

Pes potrebuje gibanje in svobodo, a ga spustimo iz povodca samo tam, kjer ni ljudi. Če že pride človek v bližino, je treba psa odpoklicati. Zelo pomembno je, da smo lastniki odgovorni, da dajemo pozitivne zglede. Lastnikom psov, ki živijo na podeželju, priporočam, naj vodijo psa v mesto, da se navadi množice ljudi, avtomobilov, kolesarjev. Dobro je tudi, če so psi že od malega vajeni dotikov.

Ob tem bi rada poudarila, da nam psi prinašajo veselje v domove. So sopotniki v življenju, prijatelji, veliko nam vračajo in nas ne obsojajo, če smo slabe volje. Pomembna pa je pravilna vzgoja in socializacija. Včasih pride do nesporazuma v komunikaciji med lastniki in psi, takrat lahko pes razvije nezaželeno vedenje. Šolanje je najlažje začeti pri mladičih ali mladih psih, zato res priporočam udeležbo tečajev v kinoloških društvih."

Veliko se ukvarjate z odraslimi problematičnimi psi. Katere so najpogostejše vedenjske motnje?

"Vedenjske motnje se da odpraviti kadarkoli, vendar najlažje in najhitreje v začetni fazi. Najbolj značilne motnje so vlečenje povodca, lajanje, agresivnost,

renčanje, posesivnost, plašnost, grizenje, ignoriranje, skakanje po ljudeh in neposlušnost. Pes tudi čuti, če ste z njim nezadovoljni, lahko se to izrazi celo v agresiji, uperjeni v lastnika. Zelo je pomembno, da znamo vedenjsko motnjo in vzroke za njen nastanek hitro in pravilno identificirati. S časom se namreč vedenjska motnja samo še utrdi in preide psu v rutino. V vsakem primeru pa so za odpravljanje težav pomembni potrpežljivost, vztrajnost in doslednost. Kot trenerka delam na pozitivni motivaciji.

Treba je tudi vedeti, da nas tudi izšolan pes lahko še kdaj preseneti, saj ne pravimo zaman, da ima kosmata ušesa. Tudi psu ni vsak človek simpatičen."

Kaj narediti, če pride nasproti pes, ki ni na povodcu in v bližini ni lastnika?

"Svetujem, da greste mimo mirno in počasi, lahko se tudi ustavite in počakate, da gre on mimo vas. Izogibajte se hitrih gibov in očesnega kontakta. Tekočem svetujem, naj se ustavijo ali gredo mimo psa v hoji in ne v teku. In še nekaj je zelo pomembno: če hočete kuža pobožati, o tem prej povprašajte lastnika."

Suzana P. Kovačič

Delavnica Zakaj pes ne uboga

V četrtek, 20. maja, ob 18. uri bo v avli Gorenjskega glasa v Kranju delavnica **Zakaj pes ne uboga**, ki jo bo vodila Darja Pezdirc. Delavnica bo trajala približno uro.

V nadaljevanju bo Darja organizirala še delavnici **Kako vzgojiti mladiča** in **Zakaj je pes agresiven**. Pri slednji je k sodelovanju povabila priznano kinologinjo Karmen Zahariša.

Rak - imunske terapije

Diagnoza rak - ne more pomeniti tudi enosmerne ulice, na koncu katere te čaka smrt - chron in collitis ozdravljive bolezni.

Diagnoza rak, ena izmed zelo pogostih in najhujših zahrbtnih bolezni današnjega časa, je vsekakor šok za človeka, vendar ni enosmerna ulica, na koncu katere ga čaka smrt, ampak vmesno stanje v dinamičnem obrambnem procesu med celicami tumorja, ki se izmuznejo imunski obrambi, in tistimi, ki jih imunski sistem uniči. Zato je imunski sistem prvi in najbolj pomemben člen, ki je odločilen za to, ali se bo neka bolezen sploh pojavila in kako bo potekala. Imunski sistem oslabijo vse bolezni, zdravila, citostatiki, obsevanja ali drugi vplivi, kot sta stres in nezdrava prehrana. Kadar je imunski sistem neokrnjen, o okužbi ponavadi sploh ni sledu. Kadar pa obramba ni več dovolj močna, človek zbolí.

Najnovejše metode

Zato smo na našem inštitutu s pomočjo tujih ustanov in znanstvenikov razvili naravno dopolnilno metodo, ki spada med edinstvene in najbolj učinkovite naravne dopolnilne metode, ki potrjujejo velike univerzitetne študije, še posebej na Japonskem in v Ameriki.

V kombinaciji imunskega programa s terapijo - 24-karatnim zlatom- ultrazvočno-nano-mist tehnologijo, ki zlato raztopi in ga prenese v najgloblje plasti kože, kjer učinkuje ter prinese takojšnje in trajne rezultate.

Zato je dandanes zlato vse pomembnejše v sodobni medicini

in in pri najtežjih obolenjih, kot so rak, aids, vse oblike artritisa, collitis, cronova bolezen.

Že leta 1890 je nemški bakteriolog Robert Koch za svoje odkritje prejel Nobelovo nagrado.

Zato je zelo pomembno, da vsako zdravljenje raka, tako kot na klinikah v tujini, vsebuje imunološki del. Naše imunske terapije so naravne dopolnilne metode, lahko kot samostojne ali kot metoda skupaj s konvencionalno, ortodoksno medicino. Stimulirajo imunski sistem, so neškodljive in jih vsak uporablja ter kombinira neodvisno od medicinskih terapij. Raziskave potrjujejo, da izboljšajo imunski sistem na najvišjo raven, čistijo organizem najtežjih strupov, izboljšajo krvno sliko, krepijo telesno odpornost na različne virusne in bakterijske okužbe in - kar je najbolj pomembno - vplivajo na raka- ste celice, ki odmirajo v skladu z delovanjem imunskih mehanizmov. Tako se bolezen v mnogih primerih ustavi, pride do zmanjšanja ali pa celo do izginotja tumorjev.

Naš imunski program poleg drugega temelji na spodbujanju lastnih samozdravilnih sil v telesu, ki očitno pripomorejo k novemu poglavju v življenju velikokrat pri zelo razvitih, za uradno medicino brezizhodnih rakastih obolenjih, kakor tudi pri drugih težkih diagnozah.

Navajamo enega izmed primerov, kjer je odpovedala

uradna medicina in ni dala več upanja v ozdravitev:

Marjana S., rojena leta 1983, diagnoza uradne medicine: karcinom levega jajčnika in ciste, ki je bil odstranjen 30. avgusta 2005, in prav tako del desnega jajčnika. Iz bolnišnice so jo odpustili z zagotovilom, da je vse v redu, vendar ne bo mogla nikoli zanositi. Po dveh mesecih se je njeno stanje zelo poslabšalo, imela je neznosne bolečine. Klinične preiskave so pokazale, da se je bolezen razširila in da bo treba odstraniti še drugi jajčnik in maternico. Zdravniki so ji še povedali, da ne verjamejo v ozdravitev, tako da je bila praktično brez možnosti zdravljenja v okviru uradne medicine. Takrat je prišla do

nas njena mama in svetovali smo ji poseben program ter imunsko terapijo. V dveh mesecih se je njeno stanje tako izboljšalo, da je bolezen praktično izginila. Pri pregledu so bili zdravniki zelo presenečeni nad njenim stanjem in so ugotovili, da organov ni potrebno odstraniti. O bolezni (neznosne bolečine, ciste in karcinom) ni bilo več sledu.

Zgodil se je čudež. V tem letu je tudi zanosila in to brez pomoči zdravnikov, ki so napovedali, da nikoli ne bo imela otrok. 31. avgusta je rodila zdravo punčko.

To je le eden izmed nešteti primerov, ko smo pomagali, in največji dokaz za naše naravne imunske terapije.

Nega urbanega drevja

Drevesa, ki rastejo v mestnem okolju, so izpostavljena stresnim dejavnikom, dejstvo pa je, da določene rastlinske vrste to lažje in bolje prenašajo. Trend v mestih so zasaditve drevnine nižje rasti, kot so kroglaste robinije in kroglasti javorji.

Nataša Dolejši, univ. dipl. inž. agronomije, zaposlena v Podjetju za urejanje prostora iz Velenja, se ukvarja z nego drevnine v mestnih nasadih. Pred kratkim je imela na to temo predavanje v Biotehniškem centru v Naklem. "Funkcija drevnes v urbanem okolju je zelo velika, ki pa se je največkrat ljudje v celoti ne zavedamo. Drevje nam poleti nudi senco, hladi betonsko okolje, v katerem nas večina živi. Poleg tega nas varuje pred

hrupom, nočno osvetlitvijo, vetrom. Ne nazadnje drevje, ki je pravilno posajeno v okolici stavb, zmanjšuje toplotne izgube stavb v zimskem času in stavbe poleti hladi," je povedala uvodoma.

Katere vrste drevja so najprimernejše v urbanem okolju?

"Veliko drevesom, ki so bila pred desetletji posajena v urbanih okoljih, se življenjski prostor zaradi novogradenj

zmanjšuje. Nekatera so sčasoma prevelika za okolje, v katerem rastejo. Pri največjih zasaditvah poskušamo izbirati vrste in sorte, ki so nižje rasti, recimo kroglaste robinije in kroglaste javorje, ki zrastejo v višino do šest metrov. Drevnino lahko od mladosti šolamo in na ta način z rezjo oblikujemo habitus, ki je primerno širok in visok. Pri šolanju drevnine naj rezne ploskve v premeru ne presegajo petih centimetrov".

-20%
na redne cene!

*Preživite prvomajске
praznike na Pokljuki!*

ŠPORTNI CENTER POKLJUKA

Zelo ugodne ponudbe od 24. aprila do 3. maja

POLPENZION že od **39€** na osebo
Polpenzion (zajtrk, večerja), vključena uporaba fitnes kabineta in savne, uporaba zunanjih rekreacijskih površin, brezplačni internet, SAT TV, ... (pri namestitvi v dvoposteljni sobi) + turistična taksa

TRIDNEVNI PAKET že od **77€** na osebo
2x polpenzion (zajtrk, večerja), vključena uporaba fitnes kabineta in savne, uporaba zunanjih rekreacijskih površin, brezplačni internet, SAT TV, ... (pri namestitvi v dvoposteljni sobi) + turistična taksa

Informacije o ugodnih ponudbah in rezervacije na recepciji Hotela Center
T: 04/5320 000, E: info@center-pokljuka.si, W: www.center-pokljuka.si

Gorenjski Glas

HOTEL CENTER

Slovenska Turistična Zveza

Naložba v vašo prihodnost
OPERACIJA DELNO FINANCIJANA EVROPSKA UNIJA
Evropski sklad za regionalni razvoj

Kdo so običajno skrbniki dreves na javnih površinah? Je to področje kako posebej urejeno?

"Mestna okolja se glede pristopa pri negi in nadzoru urbanega drevja med seboj razlikujejo. Zelo dobro poznam primer Velenja, od koder izhajam. V Velenju so drevesa v lasti Mestne občine (MO) Velenje, vsakokratnih etažnih lastnikov večstanovanjskih zgradb, ali rastejo na zasebnih parcelah. Občani morajo na MO Velenje nasloviti vlogo, v kateri navedejo, kateri konflikt, ki ga ustvarja drevo v okolju, je potrebno rešiti (npr. reševanje konflikta seganja vej na

balkon ipd). Komisija za zelene površine prispele vloge pregleda, si ogleda situacije na terenu, poda strokovno mnenje o izvedbi potrebnih ukrepov. Na zemljiščih MO Velenje nato koncesionarno drevja tudi izvede. Velenje je tudi edina občina v Sloveniji, ki ima javno dostopen spletni kataster dreves, ki si ga lahko ogledate znotraj Prostorskega informacijskega sistema občin. V Velenjskem katastru je približno 7200 dreves. Na osnovi zbranih podatkov o drevnini vemo, kaj imamo, kako vitalna so drevesa, kakšne konflikte ustvarjajo ... Kataster vsaj enkrat na

Nataša Dolejši

VSE ZA LEP VRT, BALKON IN RODOVITNO POLJE

KMETIJSKO VRTNARSKI CENTER SLOGIN VRT KRANJ IN NAKLO

- Semena vrtnin in cvetlic, sadike in gnojila
 - **Ugodno: SEME TRAV**
- substrati, zemlja za sajenje in presajanje
 - **OKENSKE IN BALKONSKESKE RASTLINE**
- lončnice, okrasni lonci, korita • vrtno orodje in pripomočki
 - **SREDSTVA ZA VARSTVO RASTLIN in SVETOVANJE**

EKOLOŠKO VRTNARJENJE

- naravna bioaktivna gnojila • gnojila iz rastlinskih izvlečkov • naravna sredstva za varstvo rastlin

SLOGA
Kmetijsko gozdarska zadruga, z.o.o.

KVC Slogin vrt KRANJ, Šuceva 27, tel.: (04) 2014 960

KVC SLOGA NAKLO, Cesta na Okroglo 1/a, tel.: (04) 5951 940

KTC SLOGA ŠENČUR, Kranjska cesta 29, tel.: (04) 2519 772

- akumulatorji, tekočina za stekla ... • motorne žage, cepilci, ...
- vrtni kultivatorji, kosilnice, ...

Odprto: od 7. - 19. ure, sobota od 7. - 15. ure

leto ažuriramo. Popis dreves je osnova za realno oceno stroškov letnega vzdrževanja drevnine. Žal ima večina slovenskih mest premajhne proračune za kakovostno vzdrževanje drevnine. Tudi izvajalci ukrepov na drevnini imajo še vedno premalo znanja s področja arboristike (kirurgije dreves)."

Kako poteka sanacija dreves, je to velik strošek?

"Ponavadi se ukvarjamo z visokimi drevesi, kjer predstavlja strošek delovna ekipa, ki izvaja oblikovno ali vzgojno rez, in dvigalo, ki omogoča delo na višini. Strošek je tudi odvoz odstranjenega materiala na depozitni odpadkov in plačilo taks, ki so s tem povezane. Nekateri izvajajo nego dreves tudi s pomočjo prosto plezalnih tehnik. Dejstvo je, da do petnajstega leta drevesa v glavnem niso potenci-

alno nevarna, pri starejših pa je potrebno njihovo stanje spremljati pogosteje. Največji strošek predstavlja starejša drevesa, katerim so v preteklosti močnejše obrezali krošnje. V tem primeru so iz večjih reznih mest pognali šopi novih poganjkov, ki so slabše fiksirani v osnovo, zato so potencialno nevarni in nemalokrat povzročijo materialno škodo ali celo ogrozijo življenje. Pri izvedbi rezi, kjer je premer rezne ploskve večji od 10 do 15 cm, poleg ustvarjanja nevarnih dreves, drevesu zmanjšamo vitalnost in močno skrajšamo njegovo življenjsko dobo, čeprav je v prvih letih videti, kot da se je drevo pomladilo. Taka drevesa potrebujejo bistveno več nege, saj moramo pravočasno odstraniti potencialno nevarne poganjke in zato potrebujejo vsakoletno nego. Najlepša in najbolj vitalna in varna so drevesa,

ki jim odstranjujejo le odmrle veje in pri katerih se tudi na področju koreninskega spleta niso dogajale spremembe rastišča. V nekaterih mestih v Nemčiji prakticirajo, da vsak občan letno prispeva približno 30 do 50 evrov za vzdrževanje drevnine."

Se poleg te pojavlja še kakšna pogošta napaka?

"Poleg bistvene napake, to je močnega prikrajševanja glavnih ogradnih vej, je ena od napak tudi obglavljanje dreves. Ti dve praksi sta s strokovnega vidika nepravilni, ljudje pa jih žal na celotnem območju Slovenije preveč radi posnemajo. Rešitev za drevnino, ki je bila rigorozno obrezana, je, da se rez ponovi vsako leto na istem mestu. Nastanejo "bule" na koncu poganjkov, ki jih sčasoma prekrije skorja, ki ščiti drevo pred vdorom gliv in zraka, to pa sta dejavnika, ki povzročata trohnenje lesa. Premalo se zavedamo, da nobeno drevo ne zaceli rane, poškodbo samo omeji, vendar sčasoma omejitvene stene popustijo in propadanje lesnega tkiva se nadaljuje. Drevo lahko poškodbo tudi praraste in potrebno je imeti dobro oko in veliko izkušenj, da pravilno ocenimo, kaj se dogaja v drevesni notranjosti."

Ali je življenjska doba dreves, ki rastejo v urbanem okolju, krajša?

"Urbana okolja niso naravna okolja dreves, zato je življenjska doba prav gotovo krajša. Drevesa imajo omejen rastni prostor pod in nad zemljo. Preskrba z vodo je v urbanih okoljih večkrat slaba. Urbana področja so v primerjavi z neurbanimi v sončnih dneh toplejša. Tudi v urbanem okolju drevesa napadajo bolezn, škodljivci, ki lahko ob množičnem napadu vplivajo na vitalnost drevesa. V zimskem času soljenje cest prizadene drevesa, ker vnos soli vpliva na reakcijo v tleh. Vse to so komponente, iz katerih lahko sklepamo, da so drevesa v urbanem okolju velikokrat izpostavljena stresnim faktorjem. Dejstvo je, da določene drevesne vrste stresa lažje in bolje prenašajo (platane), in da določene vrste stresa slabše prenašajo (divji kostanj). Drevesa, ki jih vnašamo v urbano okolje, imajo že sama po sebi različno življenjsko dobo, recimo vrbe in breze so bolj krat-

kožive, neke do sto let, hrasti lahko dosežejo tudi do petsto let."

Katera drevesa bi posadili v okolje večstanovjske novogradnje?

"Lahko bi povedala več primerov iz prakse. Če je v okolici drevored, reciva javorjev, bi linijo javorjev ponovila tudi na območju novogradnje. Izbirala bi drevnino z nižjimi habitusi. Ko delaš idejo hortikulturene zasaditve, imaš ponavadi že določen zeleni pas, ki je na razpolago. Sicer pa smo večkrat ljudje kar premalo potrpežljivi in bi ob novogradnji imeli že veliko drevo, a ko ti to, kar dejansko posadimo, zraste, velikokrat ugotovimo, da je preblizu objekta in da je sklop rastlin pregost."

Pogosto vidim nasad cipres za živo mejo.

"Večkrat jih v pogovornem jeziku imenujemo "ciprese", čeprav gre ponavadi za paciprese, kleke in na Primorskem za ciprese. Te drevesne vrste so ljudem zanimive, ker naredijo gosto mejo, ki je vedno zelena. Dejstvo je, da so to drevesa, ki sodijo v skladu s slovensko tradicijo na pokopališča, kjer lahko najdemo res stare primerke."

Kaj je potem alternativa cipresam?

"Gabrova živa meja, listavci."

Suzana P. Kovačič,
foto: Tina Dokl

MOČILO GRATIS

F4 kombinacija herbicidov za zatiranje plevelov v koruzi

Z enkratno uporabo biološko najučinkovitejše F4 kombinacije talnih in sistemičnih herbicidov, zatremo celoten spekter plevelov v koruzi. Uporabimo jo v času vznikanja oziroma v času razvoja prvih pravih listov semenskih plevelov ter času intenzivne rasti trajnih plevelov.

F4 kombinacija herbicidov:

FRONTIER X2	2 L
STOMP 400 SC	3 L
MOTIVELL	1 L
CAMBIO	2 L
+ BREAK THRU S 240	2 x 0,25 L

za 2 ha površine

 pinus
Pinus TKI d.d., Grajski trg 21, SI-2327 Rače, T 02 6090 211
F 02 6090410; E info@pinus-tki.si, www.pinus-tki.si

 BASF
The Chemical Company

Enoletnice v vrtu

Sedaj je čas za setev enoletnic, ki v vrtu ustvarijo pravo razkošje barv in oblik. Večino enoletnic zasejemo aprila ali maja neposredno na gredo, kjer jih pozneje razredčimo in presedimo na stalno mesto. Večini ugaja v vrtu sončno mesto in dobra pognojena ter rahla zemlja. Čeprav je z njimi veliko dela, pa nam dajejo s svojimi živobarvnimi cvetovi veselje od pomladi do jesenske slane. Z njimi lahko polepšamo hišni vhod, poživimo cvetlično gredo, zasadimo večje korito in posodo, saj nobena druga rastlina ne prinaša v vrt toliko različnih barv, kot prav enoletnice. Z njimi lahko zapolnimo tudi prazna mesta v nasadu trajnic ali pa prekrijemo tla, kjer so odcvetele spomladanske čebulice.

Cvetlični vrt z enoletnicami je lahko zelo privlačen, če so grede lepo oblikovane in obdane z nizko živo mejo. Pri združevanju enoletnic pa moramo paziti na njihovo barvno usklajenost. V vrtovih je namreč zelo moteče, če je preveč žive barve. Posebej lepe so kombinacije ene barve v različnih tonih. Za to so še posebej primerne žametnice, ki jih lahko izbiramo med sortami z orjaškimi cvetovi do drobnocvetnih sort. Med priljubljenimi enoletnicami so tudi cinije z enojnimi ali polnimi cvetovi. Med enoletnicami so poznani tudi zajčki, astre, slamnate rože, reseda, danes pa vrtarji vzgajajo tudi novejša vrsta enoletnic, kot so kitajski nagelj, gazanije, sanvitalijo, okrasni tobak, okrasne sončnice ipd.

Za prekrivanje raznih senčnic in ograj pa so primerne enoletne popenjavke. Take so dišeči grahor, raznobarvni lepi slaki, rumena do oranžna črnooka suzana ali tunbergija, kapucinka. Zanimive so tudi okrasne bučke, ki oporo hitro prerastejo in krasijo s pisanimi bučkami. Med enoletnimi orjaškimi rastlinami so najbolj znane sončnica, kosmeja, kloščevce, okrasni ščir in pajkovka ali kleoma.

Ljuba Erjavec, univ. dipl. inž. agr.,
BC Naklo

Siva plesen (*Botryotinia fuckeliana*)

Siva plesen je glivična bolezen, ki napada številne rastline; tako jo najdemo na begonijah, krizantemah, ciklamah, jegličih, fuksijah, geranijah, kalanhojah, sobni vresi (*Erica gracilis*), vrtnicah, jagodah in številnih zelenjadnicah, kot so fižol, grah, kumare, beluši, paradižnik, čebuli in na vinski trti. Običajno so simptomi bolezni rjave pege na listih, cvetovih in plodovih, ki jih preraste siva plesen.

Pri fižolu, grahu in bobu se pojavijo nagnite pege z obroči in sivo prevleko, stroki gnijejo od konice naprej. Kumare gliva napade skozi rezne rane stebela in štrclje listnih pecljev. Razvoj bolezni pospešujejo gosti posevki, previsoka zračna vlaga, premalo prezračeni rastlinjaki in premočno gnojenje z dušikovimi gnojili. Gliva običajno napade mlade ali oslabele rastline, predvsem pri večji količini padavin. V rastlino vdira skozi nepoškodovano povrhnjico listov, pa tudi skozi rane in odmrla tkiva. Po okužbi začnejo napadeni deli rastlin gniti in v zelo kratkem času se na njih pojavi siva plesniva prevleka, ki jo tvorijo trososoci (konidiofori) s trosi (konidiji).

Bolezen je zelo nevarna jagodam. Zaradi sive plesni jagode gnijejo zlasti v primeru,

če je ob dozorevanju vlažno vreme. Še zelene jagode dobijo rjave pege in kmalu cele jagode porjavijo, se zmeščajo, gnijejo in na debelo jih prekrije siva plesniva prevleka. Gliva se rada naseli na odmirajočih rastlinskih delih, okuži že cvetove, pozneje pa tudi jagode, ki se dotikajo zemlje. S trosi se kasneje gliva prenaša v nasadu z jagode na jagode pa tudi med prevozom in skladiščenjem. Jagode začnemo škropiti s fungicidi v začetku cvetenja, med njim in po cvetenju. Plodove podložimo s slamo ali jih gojimo na zastirki, da se ne mažejo z zemljo. Ob obranju izločimo vse, tudi nezatno nagnite plodove, da s tem preprečimo širjenje bolezni z bolnih na zdrave plodove.

Bolezen zatiramo s fungicidi. Iz seznama registriranih sredstev lahko izberemo Antracol (registriran za zatiranje sive plesni na tulipanih), Bravo 500 SC (deluje tudi na sivo plesen čebulnih listov), Cantus (registriran proti sivi plesni na vinski trti), Folicur EW 250, Kidan, Mythos, Pyros 400 SC, Serenade WP, Stroby WG, Switch 62,5 WG in Teldor SC 500.

Marija Urankar, univ. dipl. inž. agr.,
BC Naklo

Vrtnica, napadena s sivo plesnijo

Značilna okužba jagod s sivo plesnijo

Plod paradižnika, okužen s sivo plesnijo

Siva plesniva prevleka je sestavljena iz trososocv in trosov.

Okužena čebula

Okuženo grozdje

April - mesec vrtnarjenja

Narava se je začela prebujati, temperature so iz dneva v dan višje, zato se je začela ogrevati tudi zemlja. Številnim prvi sončni žarki vzbudijo željo po vrtnarjenju. Začnejo s pripravo zemljišča za setev in sajenje, kamor sodi gnojenje, manjše vrtničarske površine prelopatijo, večje obdelajo strojno, pred setvijo in sajenjem uredijo namakalne sisteme ter zemljo prekrijejo z različnimi folijami. Zastirke imajo več prednosti - preprečujejo rast plevelov, zadržujejo vlago in toploto, hkrati pa ohranjajo dobro strukturo tal. Mesec april je tudi čas za postavitve različnih vrst opor za rast rastlin, ki imajo šibka stebala ali se okrog njih ovijajo. V drugi polovici meseca začnemo s setvijo na prosto. Sejemo toplotno nezahtevne zelenjadnice, kot so rdeča pesa, grah, poletne sorte solate, korenček, redkvice, če bo zemlja primerno ogreta, pa bomo ob koncu meseca opazili že prve klične liste novozelandske špinače, katere seme je ostalo v zemlji od jesenskih dni. Prve setve toplotno zahtevnih rastlin smo opravili že v februarjskih dneh, zato moramo poskrbeti za ustrezno oskrbo naših sejancev. V primeru goste setve rastline prepikiramo. Pomembno je, da imajo rastline dovolj svetlobe, toplote, vlage, paziti moramo na pojav boleznih in škodljivcev. Sejančke moramo postopoma utrjevati na zunanje rastne pogoje, zato zavarovane prostore redno zračimo, sejančke v multiploščah postavimo v hladne grede, tunele, na zavetne lege ob hiši. Pri sajenju na stalno mesto je pomembna izdelava kolobarja, s katerim poskrbimo za večjo rodovitnost tal, izognemo se boleznim in škodljivcem, vsekakor pa je v prvi vrsti pomembna

Sejančki paradižnika v multiplošči

Primerjava sadik motovilca - s koreninsko grudo in gola - puljena sadika

količina in kakovost našega pridelka. Ob koncu meseca na prosto sadimo že prve sadike kapusnic - zelja, cvetače in brokolija. Sadike zavarujemo pred temperaturnimi nihanjem z različnimi prekrivali. Na prosto ne smemo hitei s presajanjem paradižnika, paprike, jajčevca, bučk, kumar, melon in fižola. Omenjene vrtnine bomo presajali na grede v drugi polovici naslednjega meseca, ko ne bo več nevarnosti pozebe. V zadnjih letih se je povečalo sajenje sadik vrtnin s koreninsko grudo, saj rastline ob presajanju ne doživijo šoka, pridelek je večji in zgodnejši kot v primeru sadik brez koreninske grude, kar pa je vsekakor naš cilj pri pridelavi zelenjave.

Nataša Kristanc, univ. dipl. ing. agr.,
BC Naklo

Preženimo stres

Pomislimo, kakšno je naše delovno mesto? Ljudje, ki so v pisarnah zasuti z delom, imajo običajno na delovni mizi kupe papirja in seveda računalnik. Pridruži se mu še tiskalnik. Pogled na sosedovo mizo ni nič kaj drugačen. Tako okolje deluje depresivno, saj se ob mislih na naravo zelo težko osredotočimo na delo. Spremenimo puste funkcionalne prostore s sproščujočimi. Kako?

Sive barve zamenjajmo z zelenimi. Zeleno barvo "prinesejo" rastline, ki na nas delujejo sproščujoče. Pri izbiri rastlin pazimo, da se odločimo za neobčutljive rastline, ki imajo veliko listne mase in so enostavne za nego. Ne smemo pozabiti, da morajo rastline preživeti naš dopust in nihanja temperatur ob koncu tedna, ko v pisarni samevajo. Med t. i. "pisarniško" floro spadajo: dracena, navadni fikus, monstera, taščin jezik, filodendroni in sukulentne rastline. Nekaterim rastlinam pravijo oksigeneratorji. Predvsem so to rastline z velikimi površinami listov, saj bolj učinkoviteje čistijo zrak.

Za rastline, ki "filtrirajo" dodatna škodljiva sevanja, veljajo samolist, bršljan in aglonema. Pri oskrbi samolista moramo paziti na stalno vlažen substrat, saj v nasprotnem primeru rastlina povese liste in če jo še takrat ne zalijemo, propade. Rastline, ki potrebujejo veliko vlage, še dodatno vlažijo zrak in tako dobrodejno delujejo na nas. Kot vidimo, je res priporočljivo svoje delovno mesto deliti še z rastlino, ki nam pomaga preživeti v delovnem okolju.

Mag. Sabina Šegula, BC Naklo

Vabimo vas na enodnevni strokovni seminar poročne floristike, ki bo v torek, 4. maja 2010, pod strokovnim vodstvom g. Lukasa Jansna iz Flower Academy iz Nizozemske. Več informacij po telefonu: 04/2772-120 ali 041/499-934.

Telefon: 04/277 21 26, 041/499 935.

Več informacij najdete na naši spletni strani: www.bc-naklo.si

DELOVNI ČAS TRGOVINE: ponedeljek: zaprto; torek: 13.00 - 18.00; sreda, četrtek, petek: 9.00 - 13.00

Proizvodnja zdravil v lekarnah od 13. do 20. stoletja

Lekarne, kakršne poznamo danes, so se v srednji Evropi začele razvijati v 13. stol., potem ko je nemški cesar Friderik II. Neapeljski s posebno odredbo ločil medicino od farmacije in uvedel nadzor nad izdelovalci zdravil. Pred tem je zdravniški poklic združeval delo zdravnika, izdelovalca zdravil - lekarnarja in veterinarja. Poklic lekarnarja je potem šel svojo pot. Lekarnarji so nabirali zdravilna zelišča in druge zdravilne snovi v naravi, jih sušili in iz njih izdelovali zdravila. Bila pa je že dobro razvita trgovina z vzhodnimi deželami, od koder so v Evropo prihajale razne začimbe in drugi naravni materiali, ki so se uporabljali za zdravljenje.

Tovarniško izdelanih zdravil tedaj še ni bilo. Zdravniki so predpisali na recept glavne sestavine zdravila, lekarnar pa je ta zdravila v lekarni izdelal. Lekarne so bile opremljene s prodajnim oddelkom, v katerem je bil tudi poseben del pulta, na katerem je bila lekarniška tehtnica in kjer je lekarnar izdeloval na recept predpisano zdravilo za vsakega bolnika posebej. Tako pripravljeno zdravilo se ime-

nuje magistralno zdravilo. Ker pa so se nekatera zdravila zelo pogosto predpisovala, čas priprave pa je bil daljši (tinkture, nekatere vrste svečk, pilule, čaji, mazila, zdravilna mila, emplastri, itd.), so lekarnarji ta zdravila izdelali na zalogo. Za pripravo takih zdravil je lekarna morala biti opremljena z laboratorijem, ki je bil vedno takoj za prodajalnim prostorom in opremljen z aparaturami, s pomočjo katerih je lekarnar izdeloval zdravila na zalogo. Zdravila, ki se v lekarni izdelajo na zalogo se imenujejo galenska zdravila, laboratorij, v katerem se zdravila izdelajo

pa galenski laboratorij. Ime je dobil po znanem grškem zdravniku Galenu (rojen leta 129 pred našim štetjem). Bil je eden najslavnejših antičnih zdravnikov in lekarnarjev. Tako so bile lekarne organizirane v Evropi vse do druge svetovne vojne, v Sloveniji so zaključene nacionalizacije ali podržavljanja lekarn konec leta 1949. Na Gorenjskem se je prva lekarna pojavila v Kranju leta 1787, sledile so v Radovljici leta 1956, v Škofji Loki leta 1870, v Tržiču leta 1899, na Jesenicah leta 1908 in na Bledu 1911. Vse omenjene lekarne so izdelovale magistralna in galenska zdravila. V začetku 20. stoletja so se v Evropi in tudi pri nas že pojavila prva tovarniško izdelana zdravila. *Nadaljevanje prihodnjič*

Breda Kosirnik, mag. farm. spec.

gorenjske lekarnice

www.gorenjske-lekarne.si
info@gorenjske-lekarne.si

LEKARNIŠKE ENOTE:

Bled Zlatorog,
Bohinjska Bistrica,
Cerklje, Gorenja vas,
Jesenice, Kranj, Kranjska
Gora, Kropa, Lesce,

Planina, Planina II,
Podlubnik, Preddvor,
Primskovo, Radovljica,
Stražišče, Šenčur, Škofja
Loka, Tržič, Železniki,
Žiri, Žirovnica

FARMAKOINFORMATIVNA SLUŽBA

GALENSKI LABORATORIJ

KONTROLNO ANALIZNI
LABORATORIJ

gorenjski laboratorij poročnih izjav

Taksi brez dima in saj

Volkswagen bo leta 2013 predstavil prva serijska električna vozila.

Nemški Volkswagen ne bo zaostajal pri razvoju električnih vozil, prva bodo nared za proizvodnjo v letu 2013. Za predjed pa so spravili skupaj konceptno vozilo, ki ne služi samo individualnim, ampak tudi javnim prevozom. Simpatično oblikovani mestni enoprostorec se imenuje Milano Taxi, sicer pa bi bil primeren za transport v mestih, kakršna so Milano, Berlin, New York, Peking, London, Moskva, Tokio in druga. Seveda takrat, ko bo avtomo-

bil zrel za serijsko proizvodnjo, kajti za zdaj gre zgolj za konceptno različico. Z oblikovnega stališča je 3,73 metra dolgi koncept zanimiv predvsem zaradi velikih drsnih vrat za vstop v zadnji del kabine. Ta se namreč pomaknejo naprej in se zajedajo globoko v streho, zato bi v takšen taksi zlahka vstopili tudi potniki, ki jih je narava obdarila z nadpovprečno višino. Vozniku je namenjen sedež, oblikovan z mislijo, da bo večji del dneva presedel za

**POPOLNOST,
PRIVLAČNOST
SUVERENOST**

PE AVTO MOČNIK
Jezerska c. 135, KRANJ
04 281 77 17

Mazda 2
že od 8.670 EUR

www.avtomocnik.si

volanom, zato so mu namenili tudi naslon za roko. Pogonu je namenjen električni motor, ki razvije 85 kilovатов, medtem ko zvezna zmogljivost znaša 50 kilovатов. Motorju energijo dobavlja litij-ionska baterija, ki so jo pospravili pod karoserijsko dno. S 45 kilovatomni

urami bi po izračunih pol drugo tono težki Milano Taxi z enim polnjenjem prevozil do 300 kilometrov, seveda je doseg odvisen tudi voznega režima. Baterijo je na obstoječi infrastrukturi do 80 odstotkov zmogljivosti moč napolniti zgolj v eni uri.

Matjaž Gregorič

www.volkswagen.si

Že za 13.990 EUR

Velikonočna zajčka sta poskrbela za kar 200 Golfov Rabbit.

Po izjemno ugodnih cenah sta na voljo dva modela Golf Rabbit v 2-vratni izvedbi z bogato dodatno opremo:

- Golf Rabbit z 1.2 TSI 77 kW (105 KM) bencinskim motorjem in
- Golf Rabbit z 1.6 TDI 66 kW (90 KM) dizelskim motorjem.

Pridite v naš salon z vozili Volkswagen in se prepičite o prednostih novega Golfa Rabbit.

Skupna poraba: 4,5 – 5,7l/100 km. Emisije CO₂: 118 – 134 g/km. Slika je simbolna.

Avtohiša Vrtač, d.o.o. Kranj
Delavska cesta 4, 4000 KRANJ
tel.: 04 27 00 200, faks: 04 27 00 222
www.avtohisavrtac.si

Skoda Octavia. Lahko za 14.444 € dobite več?

Avtohiša Vrtač, d.o.o. Kranj, Delavska c. 4, tel.: 04 27 00 235

Punto Evo. Vozite evolucijo.

ŽE ZA 8.790,00 EUR

Nalagam ...

AVTO MOČNIK

Jezerska cesta 135, 4000 Kranj

telefon: (04) 281 77 20

www.avtomocnik.si

Novo zavezništvo za prihodnost

Skupina Renault-Nissan in koncern Daimler bosta sodelovala pri malih avtomobilih, vključen tudi Revoz.

Predsednik Zveze Renault-Nissan Carlos Ghosn in predsednik upravnega odbora Daimler AG Dieter Zetche sta objavila obsežno strateško sodelovanje, ki se nanaša tudi na bodoče generacije modelov Smart Fortwo in Renault Twingo,

vključno z električnimi različicami, ter razširitev družin obeh modelov. Novopečena partnerja bosta oblikovala novo skupno konstrukcijsko osnovo za majhna vozila. Naslednik današnjega Smarta Fortwo, novi štirisedežni Smart in nasled-

nik Renaulta twinga bodo nastajali na skupni osnovi, oblika vseh treh modelov pa bo popolnoma različna. Začetek proizvodnje modelov, razvitih na skupni osnovi, je predviden od leta 2013 dalje. Tovarna v francoskem Hambachu bo proizvajala dvosedežno različico, medtem ko bo novomeški zagotavljal proizvodnjo različic s štirimi sedeži. Že od začetka prodaje bodo ti modeli na voljo tudi v električni različici. Zveza Renault-Nissan bo Daimlerju dobavljala svoje bencinske in dizelske motorje s tremi in

štirimi valji, ki jih bo prilagodila in spremenila v skladu z Mercedesovimi posebnostmi. Daimler bo Nissanovi znamki Infiniti dobavljala obstoječe motorje, in sicer bencinske motorje in dizelske motorje s štirimi ali šestimi valji. Daimler, Renault in Nissan bodo sodelovali tudi na bodočih projektih bencinskih in dizelskih motorjev. Odločitev o izbiri tovarne za razvoj novih skupaj razvitih motorjev bo sprejeta naknadno, tako da bo zagotovljena dobra porazdelitev količin med partnerji. *Matjaž Gregorič*

REMONT

**VSE ZA VAŠ AVTO
NA ENEM MESTU**

Avtohiša REAL, d.o.o.,

PE Remont Kranj,

Ljubljanska cesta 22, 4000 Kranj

telefon: (04) 201 52 15

www.avtohis-real.si

avtokleparska in

ličarska delavnica **04 20 15 222**

servis **04 20 15 220**

trgovina z nadomestnimi deli **04 20 15 234**

nova vozila **04 20 15 215**

rabljena vozila **04 20 15 240.**

Zakaj popraviti svoj avto v Remontu?

Remont Kranj na Laborah je center s celovito ponudbo storitev za vaše vozilo. Tu lahko kupite novo vozilo Renault ali Dacia, zamenjate rabljeno vozilo, ter servisirate in popravite vaše vozilo.

Ker je Remont večinoma poznan po prodaji in servisu Renault, številni ne vedo, da se lahko pohvali tudi z vrhunskimi ličarskimi in kleparskimi storitvami.

Če vaše vozilo potrebuje **karoserijsko popravilo**, imajo v Remontu **moderno avtoličarsko** in **avtokleparsko** delavnico. Specializirani so za znamke **Renault, Dacia in Citroën**. Popravljajo pa tudi vozila drugih znamk. V njihovih karoserijskih delavnicah vam **zagotovo vgradijo originalne nadomestne dele**, kar je izrednega pomena za **vašo varnost**. Neoriginalni karoserijski deli, ki se jih žal poslužujejo nekatere druge delavnice, nepoznavalcu delujejo identično. V primeru prometne nesreče vašega vozila neoriginalni deli zagotovo ne bodo odigrali varnostne funkcije, ker so narejeni po poenostavljenem tehnološkem postopku. Zato vam Remontov **mojster Tone Miklavčič svetuje**: "Če želite, da vaše vozilo obdrži varnostne karakteristike, kot jih je imelo ob nakupu, pripeljite vozilo v našo delavnico."

Popravijo tudi poškodbe, ki jih **povzroči toča - brez barvanja**. Sklenjene imajo pogodbe z vsemi zavarovalnicami. Če imate kasko zavarovanje ali pa samo zavarovanje škode na parkirišču pri Zavarovalnici Triglav ali pri Mariborski zavarovalnici, vam **cenitev škode opravijo kar na Remontu**. Za čas popravila vam nudijo **nadomestno vozilo**, ki ga v večini primerov plača zavarovalnica.

Pokličite 04/20 15 222 in se dogovorite za popravilo vašega vozila!

Razkošje v velikem slogu

Audi pošilja na ceste podaljšano različico prestižnega A8.

Nemški Audi nekaj mesecev po predstavitvi nove generacije admiralske ladje A8 pošilja na ceste še podaljšano izvedbo A8 L. Najprestižnejša izvedba aluminijaste limuzine z dolgo medosno razdaljo ima v nosu 12-valjni motor, seveda pa bodo za avtomobil ponudili tudi šibkejše pogonske stroje. Dolžina in medosna razdalja sta pri novem Audiju A8 L za 13 centimetrov daljši kot pri standardni izvedbi in skupna dolžina je kar 5,27 metra. Širina ostaja nespremenjena, višina pa se je povečala za dva milimetra. Karoserija je izdelana iz aluminija in tehta okrog 40 odstotkov manj kot primerljiva jeklena karoserija. Vanjo sta vgrajena trdna sredinska stebrička iz toplotno preoblikovanega jekla. Njena togost predstavlja osnovo za natančno krmiljenje, nizek nivo hrupa v potniški kabini in odlično pasivno varnost. Med najsodobnejše tehnologije za modelsko serijo A8 sodijo tudi žarometi s tehnologijo svetlečih diod, ki opravljajo vse svetlobne funkcije.

Audi A8 L W12 quattro od drugih modelov te serije ločijo nekatere oblikovne podrobnosti. Mreža hladilnika z enodelnim okvirom in mrežasto strukturo, lakirana s svetlečim črnim lakom, ima posebne vodoravne kromirane prečke, tudi v odprtinah za dovod zraka se bleščijo na novo zasnovani kromirani vstavki. Na mreži hladilnika z enodelnim okvirom in na zadku sta napisa W12. Izpušni sistem se izteka v dve izpušni cevi z obrobo v obliki trapeza, ki sta domiselno vgrajeni v odbijač. A8 L bo za prodajo pripravljen konec leta.

Matjaž Gregorič

NOVI NISSAN QASHQAI

že od **17.750 €**

Še bolj odločen, še bolj eleganten!

AVTO MOČNIK, d.o.o., Kranj, Britof 162, KRANJ, 04 281 77 11

Audi
Prednost je v tehniki

Audi A3 1.6 TDI Comfort

Paket dodatne opreme:

- ▶ usnjen 4-kraki volan
- ▶ sredinski naslon za roke, spredaj
- ▶ ogrevani zunanji ogledali
- ▶ parkirni sistem, zadaj
- ▶ tempomat
- ▶ radio Chorus
- ▶ sprednji meglenki
- ▶ aluminijasta lita platišča, 6,5 x 16, paraboličen 7-kraki design
- ▶ ksenonska žarometna plus z dnevnimi lučmi v tehniki LED

21.913 €

Audi A3 1.6 TDI Comfort (66 kW): poraba goriva (l/100 km), kombinirana vožnja: 4,4, emisija CO₂ (g/km), kombinirana vožnja: 114.

AVTOHIŠA VRTAČ, d.o.o. KRANJ

Delavska cesta 4, 4000 Kranj
telefon: 04 270 02 11, telefaks: 04 270 02 22
www.avtohisavrtac.si

AVTOHIŠA VRTAČ, d.o.o. KRANJ, Delavska cesta 4, 4000 Kranj

CITROËN - HVALA ZA VSE

www.citroen.si

CITROËN C3 PICASSO
ATTRACTION HDI 90 Airdream
4,7 l/100 km • 123 g CO₂/km
financiranje brez obresti:
50% takoj, 50% čez eno leto
POPUST 13.840 €

CITROËN C4
ATTRACTION HDI 90 Airdream
4,4 l/100 km • 115 g CO₂/km
financiranje brez obresti:
50% takoj, 50% čez eno leto
POPUST 5.700 €

CITROËN C4 PICASSO
DYNAMIQUE HDi 110 BVMP Airdream
5,1 l/100 km • 135 g CO₂/km
financiranje brez obresti:
50% takoj, 50% čez eno leto
POPUST 4.000 €

CITROËN XSARA PICASSO
ELEGANCE PLUS HDi 90 Airdream
5,1 l/100 km • 130 g CO₂/km
financiranje brez obresti:
50% takoj, 50% čez eno leto
POPUST 8.800 €

CITROËN priporoča TOTAL

Dve leti pogodbenega garancije, Citroën Kredit & Leasing. Ugodna ponudba velja do 30. aprila za omejeno količino vozil oziroma do razprodaje zalog za fizične osebe pri pooblaščenih prodajalcih Citroënovih vozil, ki sodelujejo v akciji. Slike so simbolizne.

IZKORISTITE 3 DOBRE RAZLOGE ZA NAKUP VOZILA CITROËN!

CREATIVE TECHNOLOGIE

AVTOHIŠA KRANJ D.O.O., LJUBLJANSKA C. 22, 4000 KRANJ, 04 201 59 50

Robustnež bo tudi varčen

Volkswagen Amarok bo kmalu na startni črti.

Volkswagenova podružnica za gospodarska vozila pošilja na trg novi odprti dostavnik Amarok, ki ga nameravajo že v začetku prodaje uvrstiti med najboljša vozila v tem razredu. To dokazujejo predvsem sodobni turbodizelski motorji, ki se bodo ponašali z ugodno porabo goriva 76 litra na 100 prevoženih kilometrov. Gre za novo generacijo 2,0-litrskih pogonskih strojev na čelu z najmočnejšo izvedbo, ki s pomočjo dvojnega turbinskega polnilnika razvije 120 kilovotov (163 KM) in 400 Nm navora pri nizkih 1500 vrtljajih. Druga izvedba z 90 kilovati (122 KM) in turbinskim polnilnikom z variabilno geometrijo razvije 340 Nm navora pri 2000 vrtljajih, pri vseh izvedbah pa je mogoče izbirati med tremi pogonskimi možnostmi, stalnim ali selektivnim štirikolesnim pogonom ali pogonom na zadnji kolesi, vse izvedbe so opremljene tudi z diferencialno zaporo. Ob tem bodo pri Volkswagnu ponudili še poseben paket vzmetenja za prevoz težjih tovorov. Na odprt tovorni prostor, ki ima površino 2,52 kvadratnega metra (pri različici s podaljšano kabino), je mogoče naložiti do 1150 kilogramov tovora, vozilo pa lahko vleče do 2,8 tone težak priklopnik.

Amarok bo na voljo v treh nivojih opreme, osnovna bo opremljena bolj špartansko, saj je takšno vozilo namenjeno predvsem delovni uporabi. Odbijači niso obarvani, v notranjosti ni nobenih električnih pomagal. Srednji nivo z oznako trendline z odbijači in ogledali v barvi karoserije in z opremo, ki med drugim vključuje tudi polsamodejno klimatsko napravo. Bolj izbirčnim je namenjen paket highline, s kromiranimi ohišji bočnih ogledal, bolj luksuzno notranjostjo, samodejno klimatsko napravo in kakovostnim radijskim sistemom. V prvi polovici prihodnjega leta bo Amarok na voljo tudi v izvedbi z enojno kabino. Natančen začetek prodaje na slovenskem trgu še ni znan, verjetno pa Amaroška k nam pred jesenjo še ne bo.

Matjaž Gregorič

Že za 17.934 € + DDV*

Novi Transporter.

Serijski EURO 5 motorji in elektronski stabilizacijski program ESP.

Povprečna poraba goriva: 8,1 l/100 km (kombinirano), 6,1 l/100 km (mesto), 10,1 l/100 km (avtocesta). CO₂: 199 g/km.

Avtohiša Vrtač, d.o.o. Kranj

Delavska cesta 4, 4000 KRANJ
tel.: 04 27 00 200, faks: 04 27 00 222
www.avtohisavrtac.si

Gospodarska vozila

HYUNDAI

ix35 že od 19.990 EUR

Spoznajte ga tudi vi!

Vabljeni na testne vožnje.

Fotografija je simbolična. Povprečna poraba goriva: 5,1 - 8,4 l/100 km, emisija CO₂: 147 - 200 g/km.

Šteje samo resnična kakovost.

POOBlašČeni PRODAJALCI
IN SERVISERJI HYUNDAI NA
GORENJSKEM

AVTO LUŠINA d.o.o.
Gosteče 8, 4220 Škofja Loka
Tel.: 04/50 22 000

AVTO MONY d.o.o.
Alpska cesta 43, 4248 Lesce
Tel.: 04/53 53 804

AVTO KADIVEC ŠENČUR, Janez Kadivec s.p.
Poslovna cona A3, 4208 Šenčur
Tel.: 04/27 90 000

HYUNDAI www.hyundai.si

Vrhunec optične tehnologije

Legendarni dirkač formule 1 Alain Prost še vedno dirka v pokalu Andros Trophy in uživa življenje. V zadnjih letih tudi kot ambasador blagovne znamke SERENGETI. Vloge promotorja za to blagovno znamko mu ni bilo težko sprejeti - kot človek, ki je moral slediti popolnosti v vožnji v povezavi z vrhunsko tehnologijo, je hitro spoznal prednosti teh sončnih očal. Prepričala ga je že kratka vožnja avtomobila z očali Serengeti.

Znamka Serengeti se pohvali s tradicijo ter tehnologijo očal, ki so jo razvili pri Cornigu, proizvajalcu stekel Serengeti. Tehnologijo fotocelic, ki so molekularno vgrajena v steklo in omogočajo samodejno zatemnjevanje stekel, si je zaželela avtomobilska industrija za vetrobranska stekla. Ker pa takšna stekla za avto-

mobile niso bila cenovno funkcionalna, jih je s pridom izkoristil Serengeti.

Samodejno prilagoditev zatemnitve so nadgradili s filtrom za modro svetlobo, ki močno obremenjuje očesno mrežnico in utruja oči, ter UV in IR filtrom v mineralnem steklu. Vse skupaj je kaljeno v visokotemperaturnih pečeh, dodan je še polarizacijski filter in na trgu smo dobili tehnološko najbolj napredna sončna stekla.

Sončna očala Serengeti niso na trgu

zaradi oblike, marveč so predvsem odličen pripomoček in zaščita oči za vse, ki iščejo vrhunsko tehnologijo in kakovostna sončna očala.

Serengeti so očala, ki jih najraje izberejo piloti, poklicni vozniki, profesionalci in ljubitelji narave, saj jim le ta blagovna znamka zagotavlja odlično zaščito ter maksimalno udobje za oči.

**Serengeti - sončna očala,
so najbližje optični popolnosti.**

najboljša očala za varno vožnjo

priporoča Alain Prost

www.rodeoteam.si

SERENGETI
EYEWEAR

Prodajana mesta:

- Center Očesne Optike Naklo
- Optika Knez Radovljica

alples

pohištvena znamka

20% PROMOCIJSKI POPUST

V pohištvenih salonih Prevc Ljubljana BTC in Dorfarje,
Acron Jesenice, Dom pohištvo Domžale
in Dom oprema Vrhnika.

ALP'LUX
VGRADNE OMARE.

Oven 21. marca - 21. aprila

Ljubezen: Nekdo se bo spomnil na vas z lepim darilom, ne da bi pričakoval karkoli v zameno. Presenečeni boste, saj tega res niste vajeni.

Finance: V svoje odločitve boste popolnoma prepričani, zato lahko pričakujete pozitivne spremembe na poslovnem področju.

Nasvet: Kolo usode se vedno obrača, ker ne vidimo cilja, ne prekinemo vrtenja. Pustite se presenetiti.

Lev 23. julija - 23. avgusta

Ljubezen: Presenečenje, ki se vam obeta v bližnji prihodnosti, bo tako veliko, da kar nekaj časa ne boste mogli verjeti, da se vse to lepo dogaja prav vam.

Finance: Nasmeh poslovnega partnerja vas ne sme zavesti, saj bodo njegovi nameni nepošteni. Vaši cilji bodo trdni.

Nasvet: Izognite se prevelikemu premišljevanju in ne delajte svojih zaključkov, saj s tem trošite energijo po nepotrebnem.

Strelec 23. nov. - 21. dec.

Ljubezen: Čustveni odnosi se bodo končno sprostiti in zavel bo nov veter. V čim krajšem času boste hoteli rešiti napake iz preteklosti, lahko vam celo še uspe.

Finance: Z dobrim prijateljem boste prišli do čudovite ideje, kako izboljšati vaše materialno stanje, ki že nekaj časa ni blesteče.

Nasvet: Nikoli ne smete biti odvisni od dobre volje drugih, ampak samo od sebe.

Bik 22. aprila - 20. maja

Ljubezen: V ljubezni boste kar se da zadovoljni, saj se že dolgo časa niste počutili tako sproščeno kot zadnje čase. Ne sprašujte se preveč.

Finance: Odločili se boste o novem začetku, kar vam prinaša več sprememb, kot si sploh lahko mislite. Nič vam ne bo vzelo poguma.

Nasvet: Življenje je tisto, ki samo prinese nekaj, kar potrebujemo, iz izkušnj pa se vsi samo učimo.

Devica 24. avg. - 23. sept.

Ljubezen: Veselili se boste vsakega dneva v naslednjem mesecu. Sploh ne bo potrebno, da boste imeli za to kakšen poseben razlog. Ljubezen ...

Finance: Zmanjkovalo vam bo moči, in ne bo nobene posebne volje, a se boste kljub vsemu maksimalno potrudili in seveda tudi uspeli.

Nasvet: Sami sebe vidimo vedno drugače, kot nas vidijo drugi. Imejte se radi.

Kozorog 22. dec. - 20. janu.

Ljubezen: Določena oseba, ki vam pomeni več, kot si upate priznati, vas bo presenetila do take mere, da boste enostavno ostali brez besed.

Finance: Odirale se vam bodo nove možnosti za dodatni zaslužek. Ker denarja vedno primanjkuje, želje pa so velike, se za akcijo ne boste dolgo časa odločali.

Nasvet: Končno boste le prejeli novico. Kljub dobrim smernicam bo odločitev težka in nikar je ne prepuščajte drugim.

Dvojčka 21. maja - 21. junija

Ljubezen: Porajalo se vam bo vprašanje, da brez vas svet ne bi obstajal. Nehali boste premišljevat in se boste končno začeli odločati.

Finance: Hoteli vas bodo zapeljati, a vi se ne boste dali, saj so vas izkušnje v preteklosti že veliko stale in napake ne boste ponovili.

Nasvet: Sreča je lahko prav skrivnostno skrita, a na koncu jo vidimo pred seboj, na dosegu roke, kar pomeni tudi to, da jo znamo sprejeti, ko jo srečamo.

Tehtnica 24. sept. - 23. okt.

Ljubezen: Ker se toliko obremenjujete s težavami drugih ljudi, boste spregledali svoje, ki bodo dosegle vrh v domačem krogu.

Finance: Že ko boste skoraj obupali, da ste denar vrgli stran oziroma da ste napačno investirali, se vam nasmehne sreča.

Nasvet: Postopoma se boste začeli pripravljati na osebni pogovor, ki ga že predolgo časa odlašate. Preveč ste se že zapletli.

Vodnar 21. jan. - 19. feb.

Ljubezen: Še ne dolgo nazaj ste se dolgočasili in se zaradi tega jezili, sedaj je vsega preveč in se vam počasi že zapleta, pa vam spet ne bo všeč.

Finance: Zaradi izboljšanja denarnega stanja boste zelo navdušeni in zato dobre volje. Dobre novice.

Nasvet: Zadnje čase ste preveč in pogosto utrujeni. Gibanje in stik z naravo sta enako potrebna kot dihanje.

Rak 22. junija - 22. julija

Ljubezen: V ljubezenskem odnosu ste veliko gradili in kmalu se bodo pokazali lepi rezultati. Lahko se zgodi, da to ne bo vsem všeč.

Finance: Ker ne poznate poraza, boste zmagovali. Izkoristili boste vse možnosti, ki se vam bodo ponujale.

Nasvet: Čeprav ste trdno prepričani, da imate veliko zalogo energije, bi bilo prav, da si privoščite počitek in se posvetite le sebi.

Škorpion 24. okt. - 22. nov.

Ljubezen: Čustveno boste prišli v tem mesecu do točke, ko vam prav nobena stvar ne bo več jasna. Iskali boste odgovore in boste zato pripravljani na vse.

Finance: Dosegli boste vse meje svoje zmožnosti, zato boste morali za nekaj časa shajati z manj denarja, kot ste vajeni.

Nasvet: Prišel bo čas, ko bo možno, in takrat boste dali vse od sebe. To naj vam bo spodbuda v času krize.

Ribi 20. februarja - 20. marca

Ljubezen: Včasih si nočete priznati, koliko vam pomenijo določene osebe. Tokrat se ne boste mogli izogniti in treba bo priti z resnico na dan. Presenečenje.

Finance: Dobili boste zelo dobre novice na račun finančne naložbe, ki vas obremenjuje že lep čas.

Nasvet: Kjer je želja, je tudi moč. Tega se tudi zelo dobro zavedate, zato nikar ne čakajte. Odgovore boste dobili še pravi čas.

VELIKO POMLADANSKO ZNIŽANJE

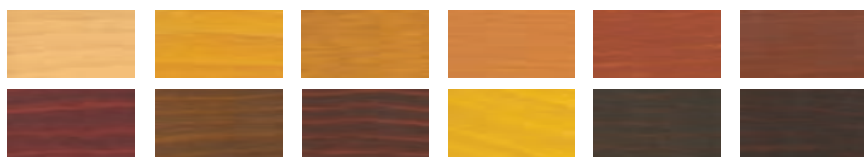
-15%

SIGMA COATINGS

SigmaLife

Visokokakovostne lazure Sigma Coatings vam zagotavljajo estetsko dovršeno trajno obnovo vaših lesenih elementov (napušči, ograje, balkonske ograje, vrtno lope, stavbno pohištvo).

Tako klasične kot vodne lazure "SigmaLife" odlikujejo:

- učinkovita zaščita pred UV žarki in vsemi vremenskimi razmerami
- zelo čiste, transparentne in obstojne barve
- odlična zapolnitev lesnih por
- izredna elastičnost
- vodoodpornost in paropropustnost
- enakomerna porazdelitev po površini

Silikonska fasadna barva na vodni osnovi "SigmaFacade Pearlcoat":

- odporna na umazanijo in neugodne vremenske pogoje
- preprečuje nastanek in širjenje plesni, gliv in mikroorganizmov
- odlikuje jo izredna paropropustnost, vodoodbojnost in pokrivnost
- kemična struktura zagotavlja dolgotrajno obstojnost in čistost barvnega odtenka
- primerna tudi za objekte, zaščitene pod spomeniškim varstvom

Končno lahko izbirate med vsemi odtenki barv, ki jih odlikujejo napredna tehnologija, ekološka neoporečnost, odlična pokrivnost, enostavnost čiščenja, odpornost in trajnost. Rezultat so estetsko dovršene notranje in zunanje površine.

SigmaFacade

VISOKOKAKOVOSTNIH LAZUR ZA LES IN VRHUNSKÉ FASADNE BARVE

Zastopa in prodaja: Wemix Int. d.o.o., Zasavska c. 81, Ljubljana,
T: 01/561 36 10, T: 01/561 36 21, M: info@sigmacoatings.si

Akcija traja v mesecu maju oz. do razprodaje zaloga.

-15%